

Bransjeregnskapet for Yrkesskadeforsikringer pr. 31. desember 2007

Innholdsfortegnelse

0.	Innledning	side	3
1.	Bransjeregnskapet pr. 31. desember 2007	side	6
1.1	<i>Bruttoregnskapet pr. 31. desember 2007</i>	side	6
1.2	<i>Brutto avviklingsresultat i 2007</i>	side	8
1.3	<i>Utviklingen av de forsikringstekniske bruttoavsetninger i løpet av 2007</i>	side	10
2.	Forsikringstekniske bruttoresultater og brutto avviklingsresultater mv. for regnskapsårene 1991–2007	side	14
2.1	<i>Forsikringstekniske bruttoresultater</i>	side	14
2.2	<i>Brutto avviklingsresultater</i>	side	18
2.3	<i>Brutto erstatningsavsetning</i>	side	21
2.4	<i>Estimert RTV-refusjon pr. regnskapsår</i>	side	23
3.	Opptjente bruttopremier, anslåtte brutto erstatningskostnader og skadeprosenter	side	25
3.1	<i>Opptjente bruttopremier – Samlet og pr. forsikret</i>	side	25
3.2	<i>Anslåtte brutto erstatningskostnader – Samlet og pr. forsikret</i>	side	27
3.3	<i>Anslåtte brutto skadeprosenter</i>	side	32
4.	Utviklingstrekk – Brutto erstatningskostnader for Yrkesskadeforsikringer	side	35
5.	Utviklingstrekk – Brutto erstatningskostnader for Yrkesulykkeforsikringer	side	51
6.	Utviklingstrekk – Brutto erstatningskostnader for Yrkessykdomsforsikringer	side	63
7.	Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader	side	75
7.1	<i>Kort om kostnadsundersøkelsene</i>	side	75
7.2	<i>Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader i bransjeregnskapet (1991–2007)</i>	side	76

8.	Beregningsteknisk brutto investeringsavkastning mv.	side	79
8.1	<i>Beregningsteknisk brutto investeringsavkastning</i>	side	79
8.2	<i>Renteinntekter på RTV-andelen av betalte bruttoerstatninger</i>	side	80
Vedlegg A.	Forsikringstekniske bruttoresultater for regnskapsårene 1991–2007	side	82
Vedlegg B.	Forsikringstekniske bruttoavsetninger pr. 31. desember i regnskapsårene 1991–2007	side	90
Vedlegg C.	Grunnlagsdata for hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer 1991–2007	side	92
Vedlegg D.	Grunnlagsdata for delbransjen Yrkesulykkeforsikringer 1991–2007	side	104
Vedlegg E.	Grunnlagsdata for delbransjen Yrkessykdomforsikringer 1991–2007	side	116
Vedlegg F.	Inflasjonskorreksjon av opptjente bruttopremier og brutto erstatningskostnader	side	128

0. Innledning

Bransjeregnskapet som presenteres i den foreliggende rapporten er i all hovedsak basert på regnskapsdata og risikostatistikk fra følgende ni skadeforsikringsselskap:

- Gjensidige Forsikring BA
- TrygVesta Forsikring NUF
- If Skadeforsikring NUF
- KLP Skadeforsikring AS
- SpareBank1 Skadeforsikring AS
- Oslo Forsikring AS (grunnlagsdata for skadeårgangene 2002–2007)
- Protector Forsikring ASA (grunnlagsdata for skadeårgangene 2004–2007)
- NEMI Forsikring ASA (grunnlagsdata for skadeårgangene 2006 og 2007)
- Sjøtrygdgruppen Gjensidig Skadeforsikringsselskap (grunnlagsdata for skadeårgangene 1991–2006).

Når det gjelder grunnlagsdataene for den tidligere porteføljen til Vital Forsikring ASA (som omfatter skadeårgangene 2002–2004) har disse med virkning fra og med skadeårgang 2005 blitt håndtert av Gjensidige Forsikring BA.

Hvis det tas høyde for bruttopremiene som tegnes av alle forsikringsselskap som er aktive i det norske markedet for yrkesskadeforsikringer, utgjør markedsandelen til selskapene som omfattes av bransjeregnskapet pr. 31. desember for 2007 til sammen 84.6 prosent, jf. de premiedata som innrapporteres til Yrkesskadeforsikringsforeningen.

Rapporten er utarbeidet i regi av Kredittilsynet, men Det tekniske beregningsutvalg for avsetningsmetoder mv. i skadeforsikring¹ (Beregningsutvalget) er i denne forbindelse blitt benyttet som en forsikringsteknisk ekspertgruppe. Beregningsutvalget har dessuten hatt et ansvar for den praktiske gjennomføringen av arbeidet med rapporten. De forannevnte forsikringsselskap har alle nedlagt et betydelig arbeid med å fremskaffe og tilrettelegge et omfattende datagrunnlag.

I bransjeregnskapet som presenteres i rapporten, er det innført enkelte forenklende forutsetninger. En viktig forutsetning er at det ses bort fra all yrkesskadeforsikring relatert til skadeårgang 1990 og tidligere skadeårganger. I denne sammenheng skal det påpekes at det er flere grunner til å velge 1991 som basisår for bransjeregnskapet:

- Da lov om yrkesskadeforsikring ble innført i 1990, var det allerede en rekke bedrifter som hadde opprettet yrkesskadeforsikringer for sine ansatte. For de fleste av disse bedriftene ble de gjeldende kontrakter fornyet med premie beregnet etter ny tariff først ved hovedforfall (i 1990). Forsikringsdekningene kunne frem til dette hovedforfallet være spredt på en lang rekke bransjer (ansvarsforsikringer, bedriftsforsikringer, trygghetsforsikringer mv.). Det vil derfor i ettertid være vanskelig å skille ut hva som var lovpålagt yrkesskade forut for fornyelsen av forsikringsavtalene (i 1990).

¹ Det tekniske beregningsutvalg for avsetningsmetoder mv. i skadeforsikring ble oppnevnt av Kredittilsynet i oktober 1993 og har som mandat bl.a. å utrede ulike spørsmål relatert til regelverket for forsikringstekniske avsetninger.

- Standarderstatningene ble først innført i 1991. I 1990 hadde skadelidte krav på den høyeste erstatning av det som fulgte av yrkesskadeforsikringsloven og erstatning beregnet etter vanlige regler for personskadeerstatning.
- Refusjonen til Arbeids- og velferdsetaten (tidligere Rikstrygdeverket (RTV)) ble først innført i 1991 med de konsekvenser den fikk for premie- og erstatningsnivået.

Videre skal det påpekes at fordelingen av premier, betalte erstatninger, forsikringstekniske avsetninger mv. mellom delbransjene Yrkesulykkedeforsikringer og Yrkessykdomsforsikringer ikke er ført lenger tilbake enn til regnskapsår/skadeårgang 1994. Bakgrunnen for dette er at den fordelingen av bl.a. premier og erstatningsavsetninger mellom de to delbransjene som i 1999/2000 ble gjort i ettertid, uansett ikke kunne bli helt eksakt og i enda mindre grad hvis man hadde gått lenger tilbake i tid enn 1994.

Fra og med rapporten vedrørende bransjeregnskapet pr. utløpet av 2003 har det kun blitt fokusert på det forsikringstekniske bruttoregnskapet, mens det i tidligere rapporter ble redegjort for både det forsikringstekniske bruttoregnskapet og det forsikringstekniske egenregningsregnskapet. Bakgrunnen for denne nedprioriteringen av det forsikringstekniske egenregningsregnskapet er bl.a. at det over tid har vist seg vanskelig å holde fast ved at det ikke skal foretas endringer i de forsikringstekniske egenregningsregnskaper for tidligere regnskapsår. Dette skyldes bl.a. at det i enkelte selskaper har blitt tegnet retrospektive reassuranseavtaler eller på annen måte blitt foretatt endringer som innebærer at de forsikringstekniske egenregningsregnskaper som er presentert i tidligere rapporter ikke lenger er helt dekkende.

I kapittel 1 presenteres først hovedstørrelser fra bransjeregnskapet for 2007. Denne presentasjonen omfatter det forsikringstekniske bruttoresultatet og brutto avviklingsresultater i 2007 samt en oversikt over utviklingen av de forsikringstekniske bruttoavsetninger i løpet av 2007. Oversikten over de forsikringstekniske bruttoavsetninger omfatter imidlertid bare brutto premieavsetning og brutto erstatningsavsetning. Deretter blir det i kapittel 2 gitt en mer summarisk oversikt over disse forsikringstekniske bruttostørrelsene for regnskapsårene 1991–2007 vurdert samlet. Denne oversikten omfatter også oversikter over bl.a. de påløpne brutto skadeprosenter for regnskapsårene 1991–2007.

Kapitlene 3–8 inneholder mer detaljert informasjon om enkelte sentrale utviklingstrekk i perioden 1991–2007. I kapittel 3 gis oversikter over utviklingen av opptjente bruttopremier og anslåtte brutto erstatningskostnader (både samlet og pr. forsikret) samt oversikter over utviklingen av anslåtte brutto skadeprosenter. I kapitlene 4–6 går det i mer detalj inn på utviklingstrekk hva angår anslåtte brutto erstatningskostnader for hhv. hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer og de to delbransjene Yrkesulykkedeforsikringer og Yrkessykdomsforsikringer. Til slutt blir det i kapitlene 7 og 8 redegjort for fordelingen av hhv. forsikringsrelaterte brutto driftskostnader og beregningsteknisk brutto investeringsavkastning mellom de to delbransjene, samt de prinsipper og metoder som er anvendt ved fastsettelsen av disse størrelser.

Vedleggene A–F inneholder tilleggsinformasjon til enkelte av kapitlene samt oversikter over grunnlagsdataene for bransjeregnskapet (både regnskapsdata og risikostatistikk).

Av den foreliggende rapporten fremgår det at det i 2007 fortsatt er et betydelig avviklingstap for hovedbransjen Yrkesskedeforsikringer sett under ett (drøyt 400 mill. kr). Avviklingstapet er vesentlig høyere enn i 2006, men noe lavere enn i 2005. Avviklingstapet i 2007 er relativt sett (dvs. regnet i prosent av opptjente bruttopremier og/eller anslåtte brutto erstatningskostnader) betydelig større i delbransjen Yrkessykdomsforsikringer enn i delbransjen Yrkesulykkeforsikringer.

1. Bransjeregnskapet pr. 31. desember 2007

1.1 Bruttoregnskapet pr. 31. desember 2007

I tabell 1.1 gis en oversikt over det forsikringstekniske bruttoresultatet for regnskapsåret 2007 sett under ett for alle skadeforsikringsselskapene som bidrar med grunnlagsdata til bransjeregnskapet.

Tabell 1.1. Forsikringsteknisk bruttoresultat for regnskapsåret 2007. Mill. kr.

	Yrkesskade- forsikringer	Yrkesulykke- forsikringer	Yrkessykdom- forsikringer
Opptjente bruttopremier	2 576.6	1 930.9	645.7
Beregningsteknisk brutto investeringsavkastning ¹⁾	645.8	445.5	200.3
Renteinntekter på RTV-andelen av betalte bruttoerstatninger	19.1	15.5	3.6
Påløpne bruttoerstatninger	– 2 780.8	– 1 974.8	– 806.0
Herav:			
– Anslåtte bruttoerstatninger	– 2 374.1	– 1 751.4	– 622.8
– Brutto avviklingsresultat	– 406.7	– 223.4	– 183.3
Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader	– 261.4	– 197.2	– 64.2
Forsikringsteknisk bruttoresultat	199.4	220.0	– 20.7

1) Dette er en beregningsteknisk størrelse, jf. kommentaren på side 7.

Tabellen viser at det forsikringstekniske bruttoregnskapet for hovedbransjen Yrkesskade-forsikringer viser et overskudd i 2007 (199.4 mill. kr eller 7 ¾ prosent av opptjent bruttopremie) som er noe høyere enn overskuddet i det foregående år (166.3 mill. kr). I årene 2003–2005 var det samlede underskuddet på drøyt 1.1 mrd. kr. I delbransjen Yrkesulykkesforsikringer er det forsikringstekniske overskuddet på bruttobasis 220 mill. kr, noe som utgjør snaut 11 ½ prosent av delbransjens opptjente bruttopremie. Det forsikringstekniske bruttoresultatet i delbransjen Yrkessykdomsforsikringer viser et underskudd på ca. 21 mill. kr, dvs. i størrelsesorden 3 ¼ prosent av delbransjens opptjente bruttopremie.

Både for hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer og delbransjen Yrkesulykkesforsikringer kan de positive forsikringstekniske bruttoresultatene i 2007 føres tilbake på en brutto investeringsavkastning som er over 40 prosent høyere enn i 2006.

Avviklingstapet for hovedbransjen sett under ett er på den annen side vesentlig høyere i 2007 (407 mill. kr) enn i 2006 (208 mill. kr). Tilsvarende gjelder for delbransjen Yrkesulykkesforsikringer og spesielt delbransjen Yrkessykdomsforsikringer. Ca. 45 prosent av avviklingstapet i 2007 gjelder delbransjen Yrkessykdomsforsikringer, der avviklingstapet utgjør 28 ½ prosent av den opptjente bruttopremien. Avviklingstapet i delbransjen Yrkesulykkesforsikringer utgjør 11 ½ prosent av delbransjens opptjente bruttopremie.

For hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer har opptjent bruttopremie økt med 183 mill. kr eller $7\frac{3}{4}$ prosent fra 2006 til 2007, mens økningen i de anslåtte brutto erstatningskostnader har vært 129 mill. kr eller $5\frac{3}{4}$ prosent.² I de to delbransjene Yrkesulykkeforsikringer og Yrkessykdomforsikringer er økningen i de anslåtte brutto erstatningskostnader fra 2006 til 2007 hhv. ca. 6 prosent og ca. $5\frac{1}{4}$ prosent.

Av de samlede forsikringsrelaterte brutto driftskostnader på 261 mill. kr er $75\frac{1}{2}$ prosent allokert til delbransjen Yrkesulykkeforsikringer, mens de resterende $24\frac{1}{2}$ prosent er allokert til delbransjen Yrkessykdomforsikringer. De samlede brutto driftskostnader utgjør drøyt 10 prosent av de samlede bruttopremier. Hvis kostnadsprosenten alternativt beregnes i prosent av opptjente bruttopremier eksklusive det å priori forventede RTV-bidraget (dvs. i prosent av 10/22-deler av de opptjente bruttopremier oppgitt i tabell 1.1), blir denne drøyt $22\frac{1}{4}$ prosent for hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer sett under ett.

Siden de forsikringsrelaterte brutto driftskostnader er fordelt mellom delbransjene i samme forhold som de opptjente bruttopremier, vil de forannevnte kostnadsprosenten nødvendigvis bli de samme for de to delbransjene Yrkesulykkeforsikringer og Yrkessykdomforsikringer.³

Ved stipuleringen av beregningsteknisk brutto investeringsavkastning er summen av brutto premieavsetning og brutto erstatningsavsetning (årgjennomsnitt) benyttet som beregningsgrunnlag. Den forsikringstekniske rente som er anvendt på dette beregningsgrunnlaget, er den samme som den rente som benyttes ved beregningen av allokert investeringsavkastning, jf. oversikten i kapittel 8. Av den samlede beregningstekniske brutto investeringsavkastning på 646 mill. kr er 69 prosent allokert til delbransjen Yrkesulykkeforsikringer, mens de resterende 31 prosent er tilordnet delbransjen Yrkessykdomforsikringer.

I denne sammenheng skal det påpekes at størrelsen beregningsteknisk brutto investeringsavkastning strengt tatt bare har mening i de tilfeller der skadeforsikringsselskapene ikke avgir noe av den tegnede bruttoforretning til sine reassurandører. I de tilfeller der selskapene avgir deler av den tegnede forretning, noe som er tilfelle for de aktuelle selskap, vil ikke selskapene forvalte gjenforsikringsandelen av hhv. brutto premieavsetning og brutto erstatningsavsetning. Størrelsen beregningsteknisk brutto investeringsavkastning er imidlertid innarbeidet i det forsikringstekniske bruttoregnskapet slik at malen for dette regnskapet så langt det er mulig skal falle sammen med malen for det tekniske regnskapet for skadeforsikringsselskaper, jf. § 4-4 i forskrift 16. desember 1998 nr. 1241 om årsregnskap m.m. for forsikringsselskaper.

Ifølge gjeldende praksis skal skadeforsikringsselskapene overføre den andelen som RTV-refusjonen utgjør av betalte bruttoerstatninger i løpet av et regnskapsår til Arbeids- og velferdsetaten (tidligere Rikstrygdeverket) innen 1. mars i det etterfølgende regnskapsår.⁴ Siden det må betales renter på dette beløpet for perioden 1. januar – 1. mars (i det etterfølgende regnskapsår), vil selskapene i gjennomsnitt ha renteinntekter av den forvaltede RTV-refusjonen i et halvt år, noe det er tatt høyde for i bransjeregnskapet. Også i dette tilfellet

² Økningen i påløpne brutto erstatningskostnader har i den samme perioden vært 329 mill. kr eller snaut $13\frac{1}{2}$ prosent.

³ Det kan likevel bli noen mindre forskjeller, noe som skyldes metoden som er benyttet for beregning av brutto driftskostnader. Den anvendte metoden innebærer at man først beregner brutto driftskostnader pr. forsikret (i hele kroner) – for både hovedbransjen og de to delbransjene – og deretter multipliserer med antall forsikrede.

⁴ Av praktiske grunner benyttes fortsatt begrepene RTV-refusjon og RTV-andel av betalte bruttoerstatninger i denne rapporten

benyttes den samme forsikringstekniske rente som ved beregningen av allokert investeringsavkastning, jf. kommentarene i kapittel 8. Av tabell 1.1 fremgår det at renteinntektene på RTV-andelen av de betalte bruttoerstatninger utgjør drøyt 19 mill. kr for regnskapsår 2007. Ca. 81 prosent av dette beløpet er relatert til betalte bruttoerstatninger for yrkesulykker, mens de resterende 19 prosent gjelder betalte bruttoerstatninger for yrkessykdommer.

De anslåtte brutto erstatningskostnader for hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer er i 2007 lavere enn de opptjente bruttopremier. Tilsvarende gjelder for delbransjene Yrkesulykkeforsikringer og Yrkessykdomforsikringer. For hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer sett under ett er anslått brutto skadeprosent (dvs. de anslåtte brutto erstatningskostnader regnet i prosent av opptjente bruttopremier) 92.1 for regnskapsåret 2007. På grunn av det store avviklingstapet på bruttobasis er den påløpne brutto skadeprosenten 15.8 prosentpoeng høyere enn dette. Videre er anslått brutto skadeprosent vesentlig høyere (5.8 prosentpoeng) i delbransjen Yrkessykdomforsikringer enn i delbransjen Yrkesulykkeforsikringer. På grunn av betydelig avviklingstap i begge delbransjer i 2007 er påløpt brutto skadeprosent vesentlig høyere enn anslått brutto skadeprosent for både Yrkesulykkeforsikringer (11.6 prosentpoeng høyere) og Yrkessykdomforsikringer (28.3 prosentpoeng høyere), jf. oversikten i tabell 1.2.

Tabell 1.2. Brutto skadeprosent for regnskapsår 2007. Prosent.

	Yrkesskade- forsikringer	Yrkesulykke- forsikringer	Yrkessykdom- forsikringer
Anslått brutto skadeprosent	92.1	90.7	96.5
Påløpt brutto skadeprosent	107.9	102.3	124.8

1.2 Brutto avviklingsresultat i 2007

Av tabell 1.1 fremgår det at det samlede avviklingstapet på bruttobasis for regnskapsår 2007 utgjør 407 mill. kr for skadeårgangene 1991–2006 sett under ett. I tabell 1.3 nedenfor er det vist hvorledes avviklingstapet er fordelt på disse skadeårgangene – både for hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer og de to delbransjene:

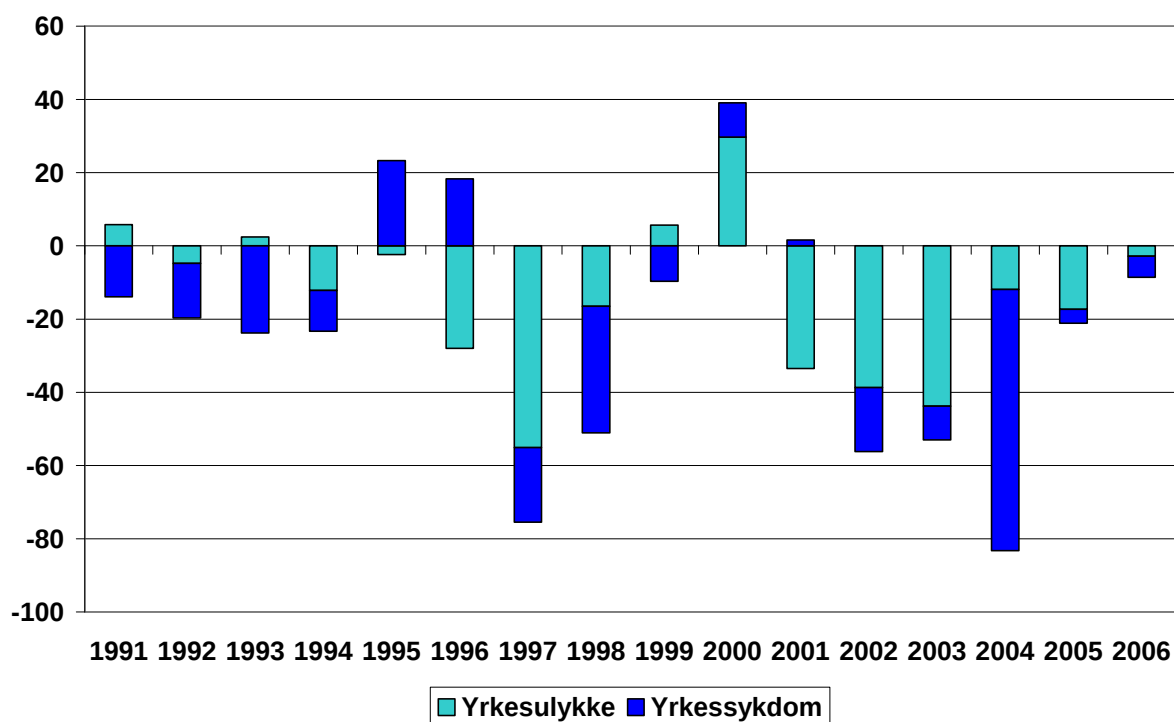
- I hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer er det registrert avviklingstap for alle skadeårgangene 1991–2006 med unntak av 1995 og 2000. Avviklingstapene er spesielt store for skadeårgangene 1997, 1998 og 2002–2004. På den annen side er det registrert en avviklingsgevinst for 2000-årgangen.
- I delbransjen Yrkesulykkeforsikringer er det registrert avviklingstap for skadeårgangene 1992, 1994–1998 og 2001–2006, og med spesielt store avviklingstap for årgangene 1997, 2001 og 2002. Det er kun skadeårgang 2000 som kan vise til en avviklingsgevinst av en viss betydning.
- I delbransjen Yrkessykdomforsikringer har selskapene sett under ett erfart til dels betydelige avviklingstap for skadeårgangene 1991–1994, 1997–1999 og 2002–2006. Tapene er spesielt store for årgangene 1998 og 2004. Det er avviklingsgevinster av en viss betydning for årgangen 1995 og 1996.

Avviklingsresultatet for regnskapsår 2007 er også illustrert i figur 1.1.

Tabell 1.3. Brutto avviklingsresultat i 2007 fordelt på skadeårgangene 1991–2006. Mill. kr.

Skadeårgang	Yrkesskedeforsikring	Yrkesulykke	Yrkessykdom
1991	– 8.1	5.8	– 13.8
1992	– 19.7	– 4.8	– 14.8
1993	– 21.4	2.4	– 23.8
1994	– 23.3	– 12.2	– 11.0
1995	20.9	– 2.4	23.3
1996	– 9.7	– 28.0	18.3
1997	– 75.5	– 55.1	– 20.4
1998	– 51.1	– 16.5	– 34.6
1999	– 4.0	5.7	– 9.8
2000	39.1	29.7	9.4
2001	– 31.9	– 33.5	1.6
2002	– 56.2	– 38.7	– 17.5
2003	– 53.0	– 43.8	– 9.2
2004	– 83.2	– 11.9	– 71.3
2005	– 21.1	– 17.3	– 3.8
2006	– 8.6	– 2.8	– 5.8
2007			
I alt	– 406.7	– 223.4	– 183.3

Figur 1.1. Brutto avviklingsresultat i 2007 fordelt på delbransjene Yrkesulykkesforsikringer og Yrkessykdomsforsikringer. Skadeårgangene 1991–2006. Mill. kr.

1.3 Utviklingen av de forsikringstekniske bruttoavsetninger i løpet av 2007

Utviklingen i de forsikringstekniske bruttoavsetninger relatert til hovedbransjen Yrkesskade-forsikringer fra utløpet av 2006 til utløpet av 2007 er vist i tabell 1.4.A.

*Tabell 1.4.A. Forsikringstekniske bruttoavsetninger pr. 31. desember i 2006 og 2007.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer. Mill. kr.*

	Pr. 31.12.2006	Pr. 31.12.2007
Brutto premieavsetning	578.2	617.0
Brutto erstatningsavsetning	12 257.8	13 569.8
Forsikringstekniske bruttoavsetninger	12 836.0	14 186.8

Av tabell 1.4.A fremgår det bl.a. at de samlede forsikringstekniske bruttoavsetninger økte med ca. 1 350 mill. kr (dvs. 10.5 prosent) fra utløpet av 2006 til utløpet av 2007. Videre fremgår det at selskapenes samlede brutto erstatningsavsetninger i løpet av 2007 økte med noe i overkant av 1 300 mill. kr (10.7 prosent).

Tilsvarende oversikter over utviklingen av de forsikringstekniske avsetninger i løpet av 2007 for delbransjene Yrkesulykkeforsikringer og Yrkessykdomforsikringer er gitt ved tabellene 1.4.B og 1.4.C nedenfor.

De samlede forsikringstekniske bruttoavsetninger relatert til delbransjen Yrkesulykkeforsikringer økte med 810 mill. kr (9.1 prosent) i løpet av 2007. I samme periode var økningen i brutto erstatningsavsetning snaut 785 mill. kr (9.2 prosent) i denne delbransjen.

I delbransjen Yrkessykdomforsikringer økte de samlede forsikringstekniske bruttoavsetninger med 540 mill. kr (13.8 prosent) i løpet av 2007. Av dette utgjør økningen i brutto erstatningsavsetning i underkant av 530 mill. kr, noe som tilsvarer en økning i denne bruttoavsetningskomponenten på 14.0 prosent.

*Tabell 1.4.B. Forsikringstekniske avsetninger pr. 31. desember i 2006 og 2007.
Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer. Mill. kr.*

	Pr. 31.12.2006	Pr. 31.12.2007
Brutto premieavsetning	427.0	453.7
Brutto erstatningsavsetning	8 489.5	9 273.0
Forsikringstekniske bruttoavsetninger	8 916.5	9 726.7

*Tabell 1.4.C. Forsikringstekniske avsetninger pr. 31. desember i 2006 og 2007.
Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer. Mill. kr.*

	Pr. 31.12.2006	Pr. 31.12.2007
Brutto premieavsetning	151.1	163.3
Brutto erstatningsavsetning	3 768.3	4 296.8
Forsikringstekniske bruttoavsetninger	3 919.5	4 460.1

En samlet oversikt over de forsikringstekniske bruttoresultater for regnskapsårene 1991–2007 er gitt i vedlegg A.

Utfyllende oversikter over utviklingen gjennom perioden 1991–2007 i de forsikringstekniske bruttoavsetninger relatert til hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer med tilhørende delbransjer er gitt i vedlegg B.

Boks 1. Definisjoner mv. av størrelsene anslåtte og påløpne brutto erstatningskostnader.

Anslåtte brutto erstatningskostnader og påløpne brutto erstatningskostnader

Begrepene anslåtte brutto erstatningskostnader (anslått brutto skadeprosent) og påløpne brutto erstatningskostnader (påløpt brutto skadeprosent) anvendes gjentatte ganger i den foreliggende rapporten om bransjeregnskapet for Yrkesskadeforsikringer. Nedenfor blir det gitt noen definisjoner av og kommentarer til disse begrepene.

Anslåtte brutto erstatningskostnader

Med anslåtte brutto erstatningskostnader for et gitt skadeår (og på et gitt betraktningstidspunkt) menes summen av betalte bruttoerstatninger for skader inntruffet i løpet av skadeåret og de brutto erstatningsavsetninger som er foretatt for å dekke skader som er inntruffet i løpet av skadeåret men som på betraktningstidspunktet ennå ikke er oppgjort av forsikringsselskapet. De sistnevnte skader inndeles vanligvis i to grupper:

- skader som er meldt til forsikringsselskapet, men der behandlingen av skadesaken ennå ikke er avsluttet i forsikringsselskapet (de såkalte RBNS-skader),
- skader som er inntruffet men ennå ikke meldt til forsikringsselskapet (de såkalte IBNR-skader).

Anslaget på brutto erstatningskostnader for et gitt skadeår blir oppdatert etterhvert som forsikringsselskapet får mer informasjon om den aktuelle skadeårgangen. Ved utarbeidningen av slike anslag benytter selskapet som regel informasjon fra flere kilder, herunder bl.a. erfaringene fra tidligere skadeårganger, kunnskap om forhold som vil påvirke utviklingen av gjennomsnittlig (brutto) erstatningsbeløp eller erstatningsbeløpene relatert til spesielle typer av skader som faller inn under den aktuelle skadeforsikringsbransje mv.

Med anslått brutto skadeprosent for et gitt skadeår (og på et gitt betraktningstidspunkt) menes skadeårets anslåtte brutto erstatningskostnader regnet i prosent av opptjent bruttopremie for den samme årgangen. Anslått brutto skadeprosent vil nødvendigvis bli oppdatert i takt med oppdateringen av de anslåtte brutto erstatningskostnader.

Påløpne brutto erstatningskostnader

Med påløpne brutto erstatningskostnader for et gitt regnskapsår menes summen av følgende størrelser:

- de bruttoerstatninger som er betalt i løpet av regnskapsåret uavhengig av hvilket skadeår disse bruttoerstatningene er relatert til,
- brutto erstatningsavsetningene for alle skader som er inntruffet innen utløpet av regnskapsåret (uavhengig av i hvilket skadeår skaden har inntruffet) men som ved utløpet av regnskapsåret ennå ikke er oppgjort av forsikringsselskapet, fratrasket brutto erstatningsavsetningene for alle skader som var inntruffet ved utløpet av foregående regnskapsår (uavhengig av i hvilket skadeår skaden hadde inntruffet) men som på det tidspunktet ikke var oppgjort av forsikringsselskapet.

Boks 1 (forts.).

De påløpne brutto erstatningskostnader for et gitt regnskapsår vil bli fastsatt en gang for alle og vil – i motsetning til de anslåtte brutto erstatningskostnader – ikke være gjenstand for (årlige) oppdateringer.

Med påløpt brutto skadeprosent for et gitt regnskapsår menes regnskapsårets påløpte brutto erstatningskostnader regnet i prosent av opptjent bruttopremie for regnskapsåret. Også den påløpte brutto skadeprosent (for gitt regnskapsår) vil være fastsatt en gang for alle.

Sammenhengen mellom anslåtte og påløpne brutto erstatningskostnader

En finere inndeling av de komponenter som til sammen utgjør de påløpne bruttoerstatninger er følgende:

- (1) de bruttoerstatninger som er betalt i løpet av regnskapsåret for skader inntruffet i løpet av regnskapsåret,
- (2) de bruttoerstatninger som er betalt i løpet av regnskapsåret for skader inntruffet før det aktuelle regnskapsåret,
- (3) brutto erstatningsavsetninger for skader som er inntruffet i løpet av regnskapsåret og som ved utløpet av regnskapsåret ennå ikke er oppgjort av forsikringsselskapet,
- (4) brutto erstatningsavsetninger for skader som er inntruffet før det aktuelle regnskapsåret og som ved utløpet av regnskapsåret ennå ikke er oppgjort av forsikringsselskapet,
- (5) brutto erstatningsavsetninger for alle skader som var inntruffet ved utløpet av foregående regnskapsår (uavhengig av i hvilket skadeår skaden hadde inntruffet) men som på det tidspunktet ikke var oppgjort av forsikringsselskapet.

Av dette følger:

- De påløpne brutto erstatningskostnader for det aktuelle regnskapsår er lik summen av postene (1)–(4) fratrullet post (5).
- De anslåtte brutto erstatningskostnader slik dette anslaget utarbeides ved utløpet av det aktuelle regnskapsåret er lik summen av postene (1) og (3).
- Brutto avviklingsresultat for det aktuelle regnskapsår defineres som post (5) fratrullet summen av postene (2) og (4).

For det aktuelle regnskapsår gir dette videre følgende definisjonssammenheng:

$$\text{Påløpne bruttoerstatninger} = \text{Anslåtte bruttoerstatninger} - \text{Brutto avviklingsresultat}$$

Hvis avviklingsresultatet er positivt, vil de påløpne bruttoerstatninger være mindre enn de anslåtte bruttoerstatninger (slik dette anslaget fremkommer ved utløpet av det aktuelle regnskapsåret).

Hvis avviklingsresultatet er negativt, vil de påløpne bruttoerstatninger være større enn de anslåtte bruttoerstatninger (slik dette anslaget fremkommer ved utløpet av det aktuelle regnskapsåret).

2. Forsikringstekniske bruttoresultater og brutto avviklingsresultater mv. for regnskapsårene 1991–2007

2.1 *Forsikringstekniske bruttoresultater*

I tabell 1.1 foran er det vist at forsikringsselskapene som bidrar med grunnlagsdata til bransjeregnskapet har et positivt forsikringsteknisk bruttoresultat på til sammen 199 mill. kr i 2007, dvs. drøyt 30 mill. kr høyere enn i 2006. Det forsikringstekniske bruttoresultatet i 2006 og 2007 er dermed kraftig forbedret i forhold til de foregående regnskapsår. I 2003, 2004 og 2005 var selskapenes forsikringstekniske underskudd på bruttobasis hhv. 569 mill. kr, 365 mill. kr og 185 mill. kr.

For regnskapsårene 1991–2007 sett under ett har imidlertid selskapene erfart et samlet negativt bruttoresultat på 2 703 mill. kr. Det er de dårlige resultatene for regnskapsårene 1997–2000 samt årene 2003–2005 som er hovedårsak til det negative resultatet for hele perioden sett under ett, jf. tabell 2.1.

Tabell 2.1 viser også hvorledes det forsikringstekniske bruttoresultatet for hovedbransjen Yrkesskedeforsikringer er fordelt mellom de to delbransjene Yrkesulykkeforsikringer og Yrkessykdomforsikringer. Denne fordelingen omfatter imidlertid ikke regnskapsårene 1991–1993. Av tabellen fremgår det at samlet negativt bruttoresultat for regnskapsårene 1994–2007 beløper seg til 2 706 mill. kr. Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer har i denne perioden et samlet negativt bruttoresultat på 2 247 mill. kr – i hovedsak som følge av store negative bruttoresultater i hvert av regnskapsårene 1996–2000 samt 2004 og 2005. I delbransjen Yrkessykdomforsikringer har også det samlede bruttoresultatet for regnskapsårene 1994–2007 sett under ett blitt negativt med 458 mill. kr, bl.a. som følge av store forsikringstekniske underskudd på bruttobasis i årene 2002–2004.

Hovedårsaken til de negative tekniske bruttoresultatene er å finne i det forhold at de opptjente bruttopremiene ikke har vært tilstrekkelige til å dekke de påløpne brutto erstatningskostnader. Dette gjelder spesielt for regnskapsårene 1997–2000 og 2003–2005, der kombinasjonen av følgende to forhold har bidratt til at de negative utslagene har blitt særlig store:

- Et markert fall i brutto premieinntekter sammenliknet med nivået i regnskapsårene 1994 og 1995. (Dette forholdet er ikke relevant for regnskapsårene 2003–2005.)
- En sterk økning i de påløpne brutto erstatningskostnader bl.a. som følge av store negative avviklingsresultater.⁵

Som en konsekvens av de ovennevnte forhold økte påløpt brutto skadeprosent for hovedbransjen Yrkesskedeforsikringer fra et nivå på ca. 75–100 for regnskapsårene 1991–1996 via ca. 160 i regnskapsår 1997 til rundt 230 for regnskapsårene 1998 og 1999, jf. tabell 2.2.A.

⁵ Mer detaljerte opplysninger om oppjusteringen av brutto erstatningsavsetninger og brutto erstatningskostnader relatert til de tidligere skadeårganger gis i forbindelse med drøftingen i kapitlene 4–6.

Tabell 2.1. Forsikringsteknisk bruttoresultat 1991–2007. Mill. kr.

Regnskapsår	Yrkesskade- forsikring	Yrkesulykke	Yrkessykdom
1991	– 43.8	–	–
1992	– 5.5	–	–
1993	51.7	–	–
1994	222.2	85.3	137.0
1995	326.2	138.2	188.0
1996	160.9	– 125.2	286.2
1997	– 430.6	– 434.5	4.0
1998	– 924.8	– 791.6	– 133.2
1999	– 1 021.5	– 921.6	– 99.9
2000	– 294.3	– 295.6	1.2
2001	– 18.1	– 19.0	0.9
2002	28.0	183.6	– 155.6
2003	– 569.4	– 75.2	– 494.2
2004	– 364.5	– 174.9	– 189.7
2005	– 185.3	– 181.8	– 3.6
2006	166.3	144.9	21.4
2007	199.4	220.0	– 20.7
Sum 1994–2007	– 2 705.5	– 2 247.4	– 458.2
Sum 1991–2007	– 2 703.1	–	–

Fra 1999 til 2002 falt imidlertid påløpt brutto skadeprosent fra ca. 230 til i underkant av 115. Dette skyldes for det første en markert økning i de opptjente bruttopremier i løpet av de tre årene og for det andre betydelig lavere avviklingstap i regnskapsårene 2000 og 2001 (og i noe mindre grad i 2002) enn i regnskapsårene 1998 og 1999. I regnskapsårene 2003 og 2004 var imidlertid påløpt brutto skadeprosent høyere enn i 2002 – i hovedsak som følge av de store avviklingstapene i disse to årene, mens påløpt brutto skadeprosent i 2005 ble redusert til et noe lavere nivå enn i 2002. Fra 2005 til 2006 falt påløpt brutto skadeprosent med 10 prosentpoeng til 102.5 for igjen å øke til 107.9 i 2007, jf. de forhold som er kommentert i avsnitt 1.1.

I tabellene 2.2.B og 2.2.C gis tilsvarende sammenlikninger av opptjente bruttopremier og påløpne brutto erstatningskostnader for delbransjene Yrkesulykkforsikringer og Yrkessykdomsforsikringer. Disse oversiktene omfatter imidlertid ikke regnskapsårene 1991–1994.

Utviklingen av påløpt brutto skadeprosent i delbransjen Yrkesulykkforsikringer har klare likhetstrekk med utviklingen som selskapene har erfart hva angår hovedbransjen Yrkesskade-forsikringer. Imidlertid startet den negative utviklingen noe tidligere i delbransjen. I regnskapsårene 1994 og 1995 lå påløpt brutto skadeprosent for Yrkesulykkforsikringer på rundt 90–95, for deretter å øke kraftig til 240–250 i regnskapsårene 1998 og 1999. Fra 1999 til 2002 ble påløpt skadeprosent kraftig redusert fra ca. 250 til 101 ½ for å øke med 12–13 prosentpoeng fra 2002 til 2004/2005. Fra 2005 til 2006 falt påløpt brutto skadeprosent med drøyt 14 prosentpoeng til 100 for igjen å øke med ca. 2 ½ prosentpoeng fra 2006 til 2007, jf. de forhold som er kommentert i avsnitt 1.1.

Tabell 2.2.A. *Opptjente bruttopremier og påløpne brutto erstatningskostnader. Mill. kr. Påløpne brutto skadeprosenter. Hovedbransjen Yrkesskedeforsikringer.*

Regnskapsår	Opptjente bruttopremier	Påløpne brutto erstatningskostnader	Påløpne brutto skadeprosenter
1991	836.3	795.1	95.1 pst
1992	1 020.4	1 039.6	101.9 pst
1993	1 075.0	1 043.0	97.0 pst
1994	1 058.2	897.3	84.8 pst
1995	1 016.0	774.0	76.2 pst
1996	896.3	800.3	89.3 pst
1997	802.9	1 278.1	159.2 pst
1998	820.3	1 854.5	226.1 pst
1999	904.3	2 083.8	230.4 pst
2000	1 110.2	1 678.5	151.2 pst
2001	1 364.5	1 663.3	121.9 pst
2002	1 740.3	1 994.7	114.6 pst
2003	1 985.3	2 704.4	136.2 pst
2004	2 096.0	2 552.9	121.8 pst
2005	2 247.3	2 537.8	112.9 pst
2006	2 393.3	2 452.3	102.5 pst
2007	2 576.6	2 780.8	107.9 pst
Sum 1991–2007	23 943.2	28 930.4	120.8 pst

Tabell 2.2.B. *Opptjente bruttopremier og påløpne brutto erstatningskostnader. Mill. kr. Påløpne brutto skadeprosenter. Delbransjen Yrkesulykkedeforsikringer.*

Regnskapsår	Opptjente bruttopremier	Påløpne brutto erstatningskostnader	Påløpne brutto skadeprosenter
1994	704.4	669.1	95.0 pst
1995	718.2	640.8	89.2 pst
1996	639.4	816.6	127.7 pst
1997	571.9	1 047.0	183.1 pst
1998	623.3	1 497.9	240.3 pst
1999	688.8	1 732.4	251.5 pst
2000	849.3	1 356.9	159.8 pst
2001	1 041.5	1 276.4	122.6 pst
2002	1 341.9	1 364.9	101.7 pst
2003	1 530.2	1 700.4	111.1 pst
2004	1 591.8	1 819.0	114.3 pst
2005	1 692.9	1 935.8	114.3 pst
2006	1 804.7	1 804.0	100.0 pst
2007	1 930.9	1 974.8	102.3 pst
Sum 1994–2007	15 729.2	19 636.0	124.8 pst

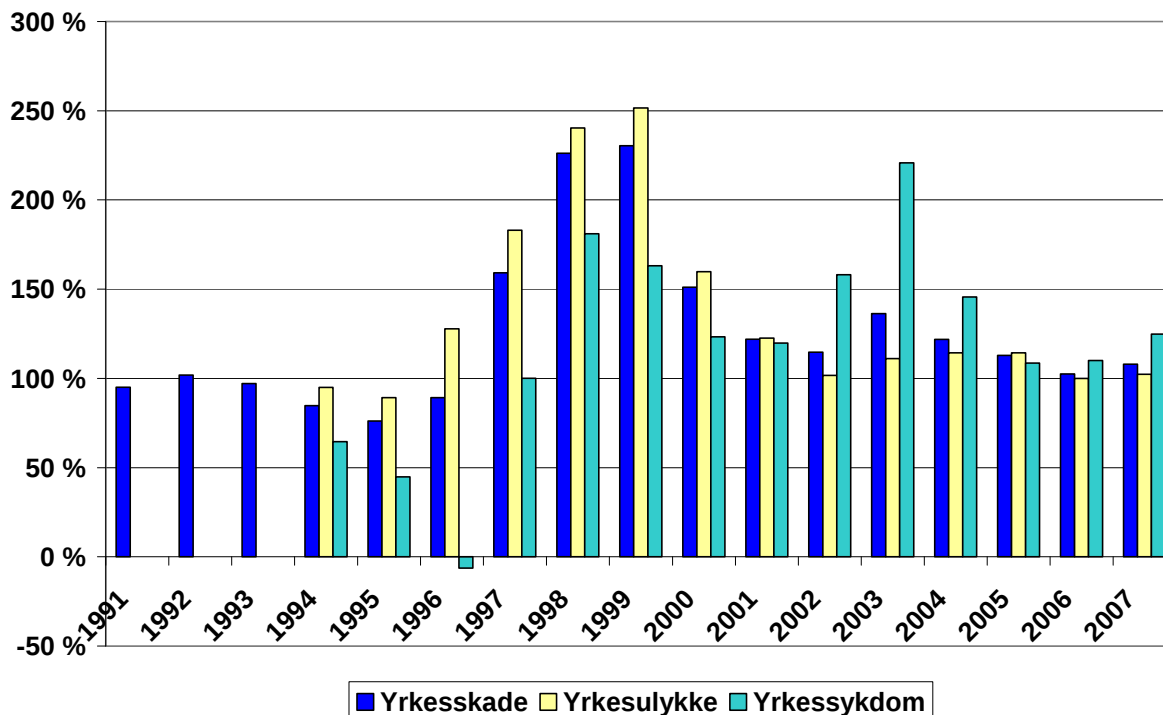
Tabell 2.2.C. *Opptjente bruttopremier og påløpne brutto erstatningskostnader. Mill. kr. Påløpne brutto skadeprosenter. Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer.*

Regnskapsår	Opptjente bruttopremier	Påløpne brutto erstatningskostnader	Påløpne brutto skadeprosenter
1994	353.8	228.1	64.5 pst
1995	297.7	133.3	44.8 pst
1996	256.9	– 16.3	– 6.3 pst
1997	231.0	231.1	100.0 pst
1998	197.1	356.7	181.0 pst
1999	215.5	351.4	163.1 pst
2000	260.9	321.5	123.2 pst
2001	323.0	386.9	119.8 pst
2002	398.4	629.8	158.1 pst
2003	455.0	1 004.0	220.7 pst
2004	504.2	733.9	145.6 pst
2005	554.4	602.0	108.6 pst
2006	588.6	648.3	110.1 pst
2007	645.7	806.0	124.8 pst
Sum 1994–2007	5 282.2	6 416.7	121.5 pst

I delbransjen Yrkessykdomsforsikringer har påløpt brutto skadeprosent hatt en ganske annerledes utvikling. Bl.a. som følge av store positive avviklingsresultater for denne delbransjen i regnskapsårene 1995 og 1996 var påløpt brutto skadeprosent særlig lav i disse to regnskapsårene. For regnskapsåret 1996 var det positive avviklingsresultatet faktisk større enn anslått brutto erstatningskostnad, slik at påløpt brutto skadeprosent ble negativ. I løpet av 1997 og 1998 økte imidlertid påløpt brutto skadeprosent kraftig til hhv. 100 og drøyt 180, for deretter å falle markert i løpet av de tre neste regnskapsårene til snaut 120 i 2001. Fra 2001 til 2003 økte imidlertid påløpt brutto skadeprosent igjen kraftig til over 220 som følge av meget store avviklingstap. Siden avviklingsresultatene i 2004 og særlig i 2005 og 2006 har vært vesentlig lavere enn i 2003, falt påløpt skadeprosent til hhv. 108.6 i 2005 og 110.1 i 2006. De store avviklingstapene i 2007 har imidlertid medført en ny økning i påløpt skadeprosent til 125.

I figur 2.1 nedenfor illustreres forskjellene mellom Yrkesulykkeforsikringer og Yrkessykdomsforsikringer hva angår utviklingen av påløpt brutto skadeprosent i perioden 1994–2007. Videre vises utviklingen av påløpt brutto skadeprosent i hele perioden 1991–2007 for hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer sett under ett.

Figur 2.1. Påløpne brutto skadeprosenter for hovedbransjen Yrkesskedeforsikringer og delbransjene Yrkesulykkedeforsikringer og Yrkessykdomsforsikringer.

2.2 Brutto avviklingsresultater

I tabell 2.3.A illustreres den negative utviklingen i hovedbransjen Yrkesskedeforsikringer hva angår brutto avviklingsresultat. I tabellen er det for hvert av regnskapsårene 1991–2007 foretatt en sammenlikning av de anslåtte brutto erstatningskostnader for skader inntruffet i løpet av regnskapsåret – slik disse kostnader opprinnelig ble fastsatt ved utløpet av de respektive regnskapsår – og regnskapsårets påløpne brutto erstatningskostnader.

Av tabellen fremgår det bl.a. at forsikringsselskapene hadde store positive brutto avviklingsresultater i regnskapsårene 1994–1996 på til sammen nesten 410 mill. kr etter et samlet avviklingstap i 1992 og 1993 på snaut 60 mill. kr. Etter 1996 snudde imidlertid denne trenden, og i løpet av regnskapsårene 1997–1999 ble brutto avviklingsresultat stadig mer negativt. I de to regnskapsårene 2000 og 2001 var avviklingstapene vesentlig lavere enn i årene 1998 og 1999 før trenden igjen snudde, noe som førte til store avviklingstap i 2002 og særlig i 2003. I løpet av regnskapsårene 2004–2006 ble det årlige brutto avviklingstapet gradvis redusert før det igjen ble nesten fordoblet fra 2006 til 2007.

Etter at selskapene har måttet tåle betydelige avviklingstap 11 år på rad, beløper det samlede avviklingstapet seg til nesten 4 mrd. kr for alle regnskapsårene 1991–2007 sett under ett.

En mer detaljert oversikt over brutto avviklingsresultat for de enkelte regnskapsår, herunder hvordan dette fremkommer (dvs. er fordelt på de enkelte skadeårganger), er gitt i vedlegg C.

Tabell 2.3.A. *Brutto avviklingsresultat for regnskapsårene 1991–2007.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer. Mill. kr.*

Regnskapsår	Anslåtte brutto erstatnings- kostnader ¹⁾	Påløpne brutto erstatnings- kostnader	Brutto avviklings- resultat	Akk. brutto avviklings- resultat
1991	795.1	795.1	0.0	0.0
1992	968.8	1 039.6	– 70.8	– 70.8
1993	1 055.2	1 043.0	12.2	– 58.6
1994	1 034.6	897.3	137.3	78.7
1995	952.7	774.0	178.7	257.4
1996	892.2	800.3	91.9	349.3
1997	1 069.2	1 278.1	– 208.9	140.4
1998	1 346.4	1 854.5	– 508.1	– 367.7
1999	1 499.5	2 083.8	– 584.3	– 952.0
2000	1 511.0	1 678.5	– 167.5	– 1 119.5
2001	1 517.4	1 663.3	– 145.9	– 1 265.4
2002	1 689.4	1 994.7	– 305.3	– 1 570.7
2003	1 907.8	2 704.4	– 796.6	– 2 367.3
2004	1 979.5	2 552.9	– 573.4	– 2 940.7
2005	2 101.8	2 537.8	– 436.0	– 3 376.7
2006	2 244.8	2 452.3	– 207.5	– 3 584.2
2007	2 374.1	2 780.8	– 406.7	– 3 990.9

1) Ved utløpet av de respektive regnskapsår.

I tabellene 2.3.B og 2.3.C illustreres på tilsvarende måte den negative utviklingen hva angår brutto avviklingsresultat for delbransjene Yrkesulykkeforsikringer og Yrkessykdomsforsikringer. I begge tabeller er det for hvert av regnskapsårene 1994–2007 foretatt en sammenlikning av de anslåtte brutto erstatningskostnader for skader inntruffet i løpet av regnskapsåret – slik disse kostnader opprinnelig ble fastsatt ved utløpet av de respektive regnskapsår – og regnskapsårets påløpne brutto erstatningskostnader.

Av tabell 2.3.B fremgår det bl.a. at forsikringsselskapene i regnskapsårene 1994 og 1995 hadde positive brutto avviklingsresultater i delbransjen Yrkesulykkeforsikringer på til sammen drøyt 110 mill. kr. Fra og med 1996 snudde denne trenden, og i løpet av regnskapsårene 1996–1999 ble brutto avviklingsresultat stadig mer negativt. I 2000 var imidlertid avviklingstapet vesentlig lavere enn i 1999 og 1998 og også lavere enn i 1997. En ytterligere reduksjon av avviklingstapene fant sted i 2001 og 2002, men avviklingstapene økte deretter markert i løpet av perioden 2003–2005 til hhv. ca. 285 mill. kr i 2003 og ca. 385 mill. kr i 2004 og 2005. I 2006 ble avviklingstapet kraftig redusert (ca. 145 mill. kr) for igjen å øke betydelig i 2007 (snaut 225 mill. kr).

Etter 12 år på rad med avviklingstap utgjør det akkumulerte tapet for regnskapsårene 1994–2007 sett under ett drøyt 3 mrd. kr.

Tabell 2.3.B. *Brutto avviklingsresultat for regnskapsårene 1994–2007.
Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer. Mill. kr.*

Regnskapsår	Anslåtte brutto erstatnings- kostnader ¹⁾	Påløpne brutto erstatnings- kostnader	Brutto avviklings- resultat	Akk. brutto avviklings- resultat
1994	726.4	669.1	57.3	57.3
1995	695.2	640.8	54.4	111.7
1996	689.0	816.6	– 127.6	– 15.9
1997	790.5	1 047.0	– 256.5	– 272.4
1998	1 023.7	1 497.9	– 474.2	– 746.6
1999	1 169.7	1 732.4	– 562.7	– 1 309.3
2000	1 182.5	1 356.9	– 174.4	– 1 483.7
2001	1 201.3	1 276.4	– 75.1	– 1 558.8
2002	1 330.2	1 364.9	– 34.7	– 1 593.5
2003	1 416.4	1 700.4	– 284.0	– 1 877.5
2004	1 433.1	1 819.0	– 385.9	– 2 263.4
2005	1 549.6	1 935.8	– 386.2	– 2 649.6
2006	1 653.3	1 804.0	– 150.7	– 2 800.3
2007	1 751.4	1 974.8	– 223.4	– 3 023.7

1) Ved utløpet av de respektive regnskapsår.

Tabell 2.3.C. *Brutto avviklingsresultat for regnskapsårene 1994–2007.
Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer. Mill. kr.*

Regnskapsår	Anslåtte brutto erstatnings- kostnader ¹⁾	Påløpne brutto erstatnings- kostnader	Brutto avviklings- resultat	Akk. brutto avviklings- resultat
1994	308.2	228.1	80.1	80.1
1995	257.6	133.3	124.3	204.4
1996	203.2	– 16.3	219.5	423.9
1997	278.6	231.1	47.5	471.4
1998	322.6	356.7	– 34.1	437.3
1999	329.7	351.4	– 21.7	415.6
2000	328.5	321.5	7.0	422.6
2001	316.1	386.9	– 70.8	351.8
2002	359.2	629.8	– 270.6	81.2
2003	491.3	1 004.0	– 512.7	– 431.5
2004	546.4	733.9	– 187.5	– 619.0
2005	552.1	602.0	– 49.9	– 668.9
2006	591.5	648.3	– 56.8	– 725.7
2007	622.8	806.0	– 183.2	– 908.9

1) Ved utløpet av de respektive regnskapsår.

Det fremgår av tabell 2.3.C at selskapene i delbransjen Yrkessykdomsforsikringer hadde avviklingsgevinster på til sammen over 470 mill. kr i løpet av regnskapsårene 1994–1997. (Disse avviklingsgevinstene gjelder først og fremst regnskapsårene 1995 og 1996.) I perioden 1998–2007 har imidlertid selskapene hatt avviklingstap hvert år – dog med unntak av regnskapsår 2000. I løpet av regnskapsårene 2001–2003 økte det årlige avviklingstapet kraftig for deretter å bli like kraftig redusert fra 2003 til 2005/2006. I 2007 har imidlertid avviklingstapet igjen økt kraftig. For perioden 1994–2007 sett under ett har selskapene erfart et samlet avviklingstap på drøyt 900 mill. kr i denne delbransjen.

Mer detaljerte oversikter over brutto avviklingsresultat for de enkelte regnskapsår, herunder hvordan dette fremkommer, er gitt i vedleggene D (delbransjen Yrkesulykkeforsikringer) og E (delbransjen Yrkessykdomsforsikringer).

2.3 Brutto erstatningsavsetning

Utviklingen av brutto erstatningsavsetning for hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer fra utløpet av regnskapsår 1991 til utløpet av regnskapsår 2007 er illustrert i tabell 2.4. Av tabellen fremgår det at bruttoavsetningen har økt fra drøyt 760 mill. kr til ca. 13.6 mrd. kr i løpet av denne perioden. Tabellen viser også utviklingen av brutto erstatningsavsetning for delbransjene Yrkesulykkeforsikringer og Yrkessykdomsforsikringer i løpet av perioden 1994–2007.

I forbindelse med tabell 2.4 er det for øvrig verdt å merke seg at andelen av samlet brutto erstatningsavsetning som er allokert til delbransjen Yrkessykdomsforsikringer faller fra 29 prosent i 1994 til 23 $\frac{3}{4}$ prosent i 2001, for deretter å øke markert til ca. 31 $\frac{1}{2}$ prosent ved utløpet av 2007. Utviklingen de siste årene har bl.a. sammenheng med de store avviklingstapene i denne delbransjen.

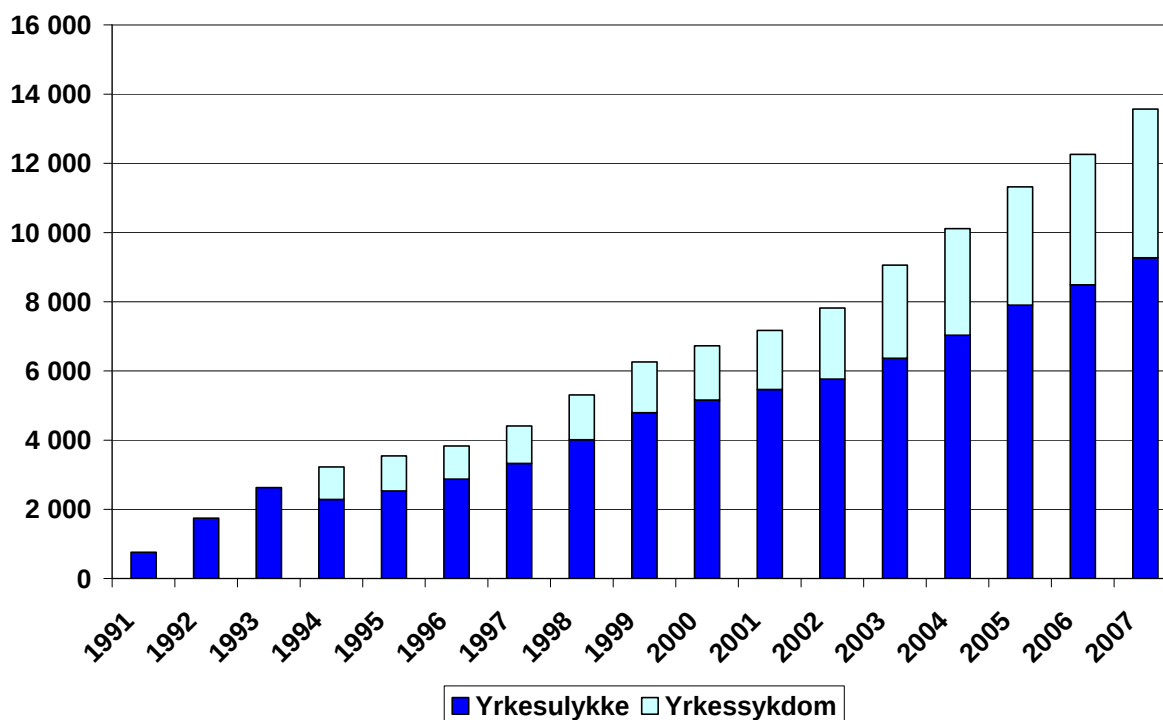
Utviklingen av samlet brutto erstatningsavsetning i løpet av perioden 1991–2007 er videre illustrert i figur 2.2, der det fra og med regnskapsår 1994 også vises hvordan denne avsetningskomponenten er fordelt på de to delbransjene.

I figur 2.3 (side 23) blir det dessuten vist hvorledes brutto erstatningsavsetning regnet i prosent av opptjent bruttopremie har utviklet seg i løpet av perioden 1991–2007. Frem til og med regnskapsår 1998 er økningen i dette forholdstallet også påvirket av at den opptjente bruttopremien avtar fra 1993 til 1997/1998. I årene 2000–2002 er veksten i opptjent bruttopremie vesentlig høyere enn veksten i brutto erstatningsavsetning, slik at forholdstallet avtar. I løpet av de fem siste regnskapsårene (2003–2007) har det imidlertid igjen vært en økning i brutto erstatningsavsetning regnet i prosent av opptjent bruttopremie. Under forutsetning av at den opptjente bruttopremien for 2007 på en rimelig måte gjenspeiler risikoen – og dette forholdet vil vedvare – må det forventes at brutto erstatningsavsetning for hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer i tiden fremover vil utgjøre minst 5–5 $\frac{1}{2}$ ganger hovedbransjens opptjente bruttopremie.

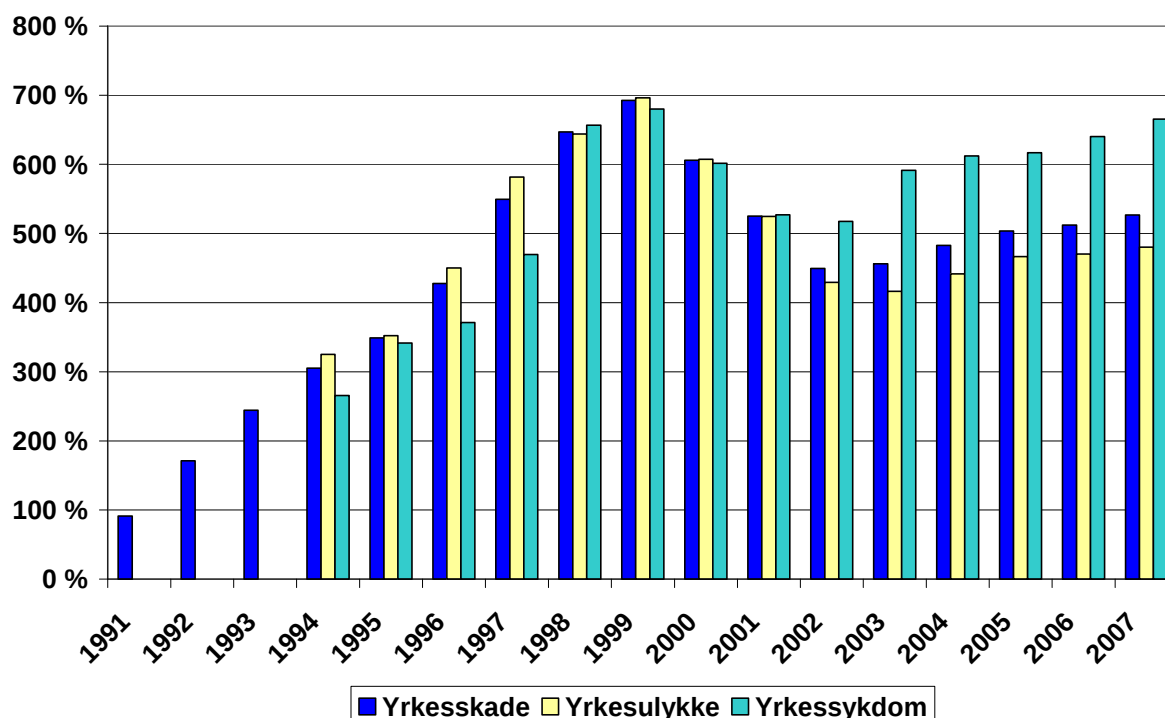
Tabell 2.4. Brutto erstatningsavsetning ved utløpet av regnskapsårene 1991–2007. Mill. kr.

Regnskapsår	Yrkesskedeforsikring	Yrkesulykke	Yrkessykdom
1991	762.4	—	—
1992	1 744.3	—	—
1993	2 626.7	—	—
1994	3 229.1	2 289.6	939.5
1995	3 547.0	2 530.2	1 016.8
1996	3 831.8	2 878.4	953.4
1997	4 411.1	3 326.3	1 084.8
1998	5 307.1	4 013.6	1 293.5
1999	6 261.8	4 796.1	1 465.7
2000	6 726.9	5 157.7	1 569.2
2001	7 168.5	5 465.9	1 702.6
2002	7 823.1	5 761.6	2 061.5
2003	9 059.5	6 368.4	2 691.1
2004	10 116.1	7 029.0	3 087.1
2005	11 318.9	7 899.3	3 419.6
2006	12 257.8	8 489.5	3 768.3
2007	13 569.8	9 273.0	4 296.8

Figur 2.2. Brutto erstatningsavsetning ved utløpet av regnskapsårene 1991–2007. Mill. kr. For regnskapsårene 1994–2007 fordelt på de to delbransjene Yrkesulykke-forsikringer og Yrkessykdomsforsikringer.

Figur 2.3. *Brutto erstatningsavsetning i prosent av opptjent bruttopremie. Regnskapsårene 1991–2007.*

2.4 Estimert RTV-refusjon pr. regnskapsår

Avslutningsvis blir det i tabell 2.5 illustrert hvorledes de betalte bruttoerstatninger pr. regnskapsår har utviklet seg i løpet av perioden 1991–2007. Tabellen inneholder også en oversikt over hvor stor andel den estimerte refusjonen til Arbeids- og velferdsetaten (RTV-refusjonen) utgjør av de betalte bruttoerstatninger. (Den estimerte RTV-refusjonen er satt til 12/22-deler av de betalte bruttoerstatninger.)

Av tabellen fremgår det bl.a. at forsikringsselskapene som omfattes av bransjeregnskapet i regnskapsåret 2007 har utbetalt 1 469 mill. kr i bruttoerstatninger for yrkesskader inntruffet i årene 1991–2007. Av dette beløpet utgjør den estimerte RTV-refusjonen 801 mill. kr.

Under forutsetning av at antall forsikrede (i forsikringsselskapene som omfattes av bransjeregnskapet) forblir rimelig konstant, må det forventes at de betalte bruttoerstatninger pr. regnskapsår vil fortsette å øke noe inntil selskapenes erfaringsgrunnlag omfatter (minst) 20–22 skadeårganger (som alle vil være i ulike faser av avviklingsprosessen), det vil i tilfelle si frem mot regnskapsår 2010–2012.

Tabell 2.5. *Betalte bruttoerstatninger og estimert RTV-refusjon pr. regnskapsår. Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer. Mill. kr.*

Regnskapsår	Betalte brutto erstatninger	Estimert refusjon til RTV/NAV
1991	32.7	17.8
1992	57.7	31.5
1993	160.6	87.6
1994	294.9	160.9
1995	456.2	248.8
1996	515.5	281.2
1997	698.8	381.2
1998	958.6	522.9
1999	1 129.1	615.9
2000	1 205.8	657.7
2001	1 221.7	666.4
2002	1 340.0	730.9
2003	1 468.0	800.7
2004	1 496.2	816.1
2005	1 335.1	728.2
2006	1 513.5	825.5
2007	1 468.8	801.2

3. Opptjente bruttopremier, anslåtte brutto erstatningskostnader og skadeprosenter

I dette kapitlet gis noen hovedoversikter over utviklingen av opptjente bruttopremier, anslåtte brutto erstatningskostnader og anslåtte brutto skadeprosenter for skadeårgangene 1991–2007. Oversiktene omfatter både samlede bruttopremier og brutto erstatningskostnader og brutto premier og brutto erstatningskostnader pr. forsikret. Mer detaljerte oversikter over utviklings-trekk hva angår brutto erstatningskostnader både for hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer og de to delbransjene finnes i kapitlene 4–6.

3.1 Opptjente bruttopremier – Samlet og pr. forsikret

I tabell 3.1.A blir det vist hvorledes de samlede opptjente bruttopremier har utviklet seg i perioden 1991–2007 for selskapene som leverer grunnlagsdata til bransjeregnskapet. Tabellen gir dessuten informasjon om antall forsikrede samt opptjent bruttopremie pr. forsikret i den samme perioden. Tilsvarende oversikter for delbransjene Yrkesulykkeforsikringer og Yrkes-sykdomsforsikringer fremgår av tabellene 3.1.B og 3.1.C. De sistnevnte tabeller dekker imidlertid kun årene 1994–2007.

Tabell 3.1.A. Opptjente bruttopremier 1991–2007.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer.

Regnskapsår (Skadeårgang)	Opptjent brutto- premie (mill. kr)	Antall forsikrede	Bruttopremie pr. forsikret (kr)
1991	836.3	1 022 525	818
1992	1 020.4	1 178 314	866
1993	1 075.0	1 225 744	877
1994	1 058.2	1 234 829	857
1995	1 016.0	1 338 246	759
1996	896.3	1 301 327	689
1997	802.9	1 394 795	576
1998	820.3	1 434 454	572
1999	904.3	1 392 258	650
2000	1 110.2	1 298 204	855
2001	1 364.5	1 297 191	1 052
2002	1 740.3	1 448 246	1 202
2003	1 985.3	1 428 380	1 390
2004	2 096.0	1 419 486	1 477
2005	2 247.3	1 433 567	1 568
2006	2 393.3	1 446 143	1 655
2007	2 576.6	1 485 369	1 735

Tabell 3.1.B. Opptjente bruttopremier 1994–2007.
Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer.

Regnskapsår (Skadeårgang)	Opptjent brutto- premie (mill. kr)	Bruttopremie pr. forsikret (kr)
1994	704.4	570
1995	718.2	537
1996	639.4	491
1997	571.9	410
1998	623.3	434
1999	688.8	495
2000	849.3	654
2001	1 041.5	803
2002	1 341.9	927
2003	1 530.2	1 071
2004	1 591.8	1 121
2005	1 692.9	1 181
2006	1 804.7	1 248
2007	1 930.9	1 300

Tabell 3.1.C. Opptjente bruttopremier 1994–2007.
Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer.

Regnskapsår (Skadeårgang)	Opptjent brutto- premie (mill. kr)	Bruttopremie pr. forsikret (kr)
1994	353.8	286
1995	297.7	222
1996	256.9	197
1997	231.0	166
1998	197.1	137
1999	215.5	155
2000	260.9	201
2001	323.0	249
2002	398.4	275
2003	455.0	319
2004	504.2	355
2005	554.4	387
2006	588.6	407
2007	645.7	435

Av tabell 3.1.A fremgår det bl.a. at bruttopremien pr. forsikret falt kraftig fra 1993 til 1997/1998 etter å ha økt fra 818 kr i 1991 til 877 kr i 1993. I 1997 og 1998 utgjorde bruttopremien pr. forsikret rundt $\frac{2}{3}$ av bruttopremien pr. forsikret i 1992 og 1993. Fra 1998 til 2007 har

imidlertid bruttopremien pr. forsikret blitt tredoblet, og den er i 2007 nesten dobbelt så høy som i 1993.

En tilsvarende utvikling kan registreres når det gjelder bruttopremien pr. forsikret i delbransjene Yrkesulykkeforsikringer og Yrkessykdomforsikringer, jf. tabellene 3.1.B og 3.1.C. Bruttopremien pr. forsikret for Yrkesulykkeforsikringer var imidlertid på sitt laveste i 1997.

Når det gjelder den relative fordelingen av den samlede opptjente bruttopremien mellom delbransjene Yrkesulykkeforsikringer og Yrkessykdomforsikringer, så har denne endret seg noe i løpet av perioden 1994–2007. Av tabell 3.2 fremgår det at andelen av de samlede opptjente bruttopremier som er allokert til delbransjen Yrkesulykkesforsikringer, økte fra i underkant av 67 prosent i 1994 til 77 prosent i 2002/2003. I løpet av de tre siste regnskapsårene har imidlertid denne andelen blitt nedjustert med drøyt 2 prosentpoeng til i underkant av 75 prosent. I denne forbindelse bør det også påpekes at i de første årene ble premien fastsatt for yrkesskadeforsikringsproduktet som helhet og ikke separat for de to delbransjene. Premiefordelingen for denne perioden er basert på hvorledes selskapene på det aktuelle tidspunkt mente erstatningskostnadene ville fordele seg mellom de to delbransjene. Senere har den stadige økningen i andelen yrkesulykker medført en tilsvarende glidning i premiefordelingen, men likevel slik at premiefordelingen – for alle selskapene sett under ett – har vært relativt stabil siden 1998/1999.

Tabell 3.2. Relativ fordeling av opptjente bruttopremier 1994–2007. Prosent.

Regnskapsår (Skadeårgang)	Andeler av samlet opptjent bruttopremie	
	Yrkesulykke	Yrkessykdom
1994	66.6	33.4
1995	70.7	29.3
1996	71.3	28.7
1997	71.2	28.8
1998	76.0	24.0
1999	76.2	23.8
2000	76.5	23.5
2001	76.3	23.7
2002	77.1	22.9
2003	77.1	22.9
2004	75.9	24.1
2005	75.3	24.7
2006	75.4	24.6
2007	74.9	25.1

3.2 Anslåtte brutto erstatningskostnader – Samlet og pr. forsikret

I tabell 3.3.A blir det vist hvorledes selskapenes anslåtte brutto erstatningskostnader har utviklet seg i perioden 1991–2007. Tabellen gir informasjon både om de samlede anslåtte brutto erstatningskostnader og om anslåtte brutto erstatningskostnader pr. forsikret. Tilsva-

ende oversikter for delbransjene Yrkesulykkesforsikringer og Yrkessykdomsforsikringer er gitt i tabellene 3.3.B og 3.3.C. De sistnevnte tabeller dekker imidlertid kun skadeårgangene 1994–2007. Det skal presiseres at for alle skadeårganger er dataene over brutto erstatningskostnader som presenteres i tabellene 3.3.A–C og 3.4 basert på anslag pr. 31. desember 2007.

Av tabell 3.3.A fremgår det at mens anslaget på brutto erstatningskostnad pr. forsikret for Yrkesskadeforsikringer sett under ett falt noe fra 1991 (947 kr) til 1993 (936 kr), har dette anslaget siden økt år for år (med unntak for 2000 og 2002) og utgjør 1598 kr for skadeårgang 2007. Det vises også til figur 3.1 der utviklingen av brutto erstatningskostnader pr. forsikret i perioden 1991–2007 blir sammenliknet med utviklingen av opptjent bruttopremie pr. forsikret i samme periode.

En tilsvarende utvikling har funnet sted i delbransjene Yrkesulykkesforsikringer og Yrkessykdomsforsikringer:

- For delbransjen Yrkesulykkesforsikringer har anslått brutto erstatningskostnad pr. forsikret økt fra 760 kr for skadeårgang 1994 til 1179 kr for skadeårgang 2007, jf. tabell 3.3.B og figur 3.2.
- I delbransjen Yrkessykdomsforsikringer er det registrert en økning i anslått brutto erstatningskostnad pr. forsikret fra 249 kr for skadeårgang 1994 til 419 kr for skadeårgang 2007, jf. tabell 3.3.C samt figur 3.3. I denne delbransjen har det vært noe større år-til-år fluktuasjoner i brutto erstatningskostnad pr. forsikret enn det selskapene har erfart i delbransjen Yrkesulykkesforsikringer.

En oversikt over den relative fordelingen av de samlede anslåtte brutto erstatningskostnader mellom delbransjene Yrkesulykkesforsikringer og Yrkessykdomsforsikringer for skadeårgangene 1994–2007 er gitt i tabell 3.4.

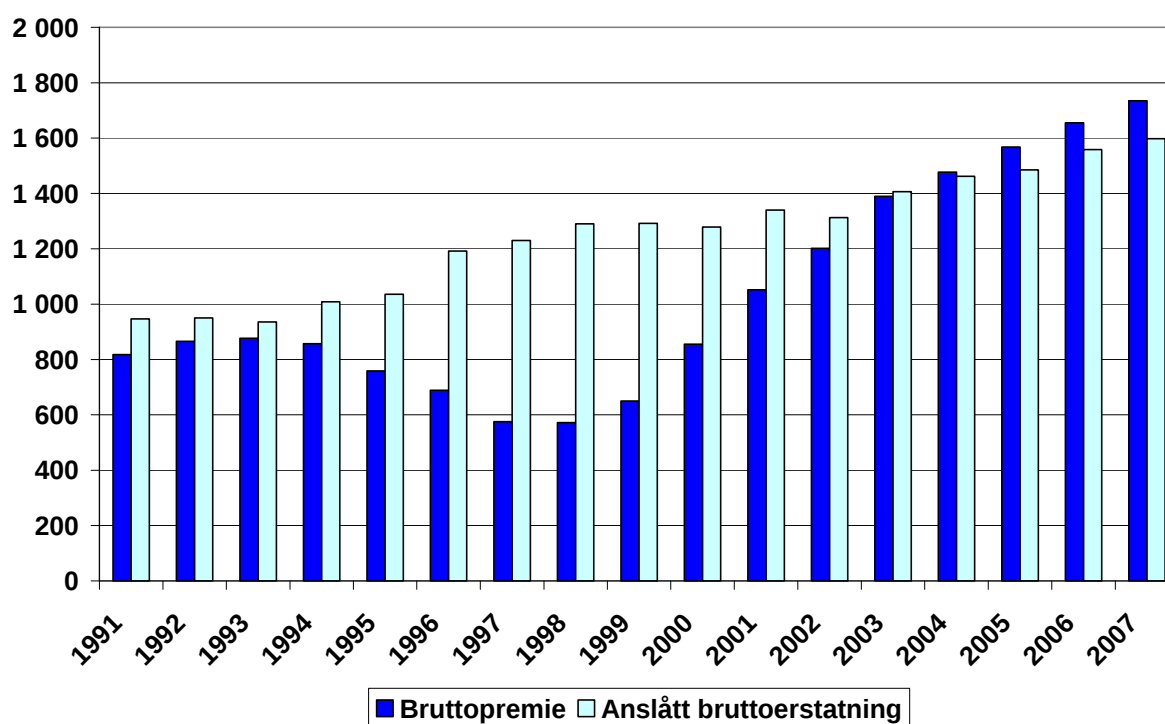
Av tabellen fremgår det at andelen av de samlede anslåtte brutto erstatningskostnader som er allokert til delbransjen Yrkesulykkesforsikringer varierer fra 73.1 til 77.9 prosent i perioden 1994–2007. Videre fremgår det av tabellene 3.2 og 3.4 at andelen av de samlede anslåtte brutto erstatningskostnader som er allokert til delbransjen Yrkesulykkesforsikringer er høyere enn andelen av de samlede opptjente bruttopremier som er allokert til denne delbransjen for skadeårgangene 1994–1998, 2001 og 2003–2005, mens forholdet er omvendt for de resterende fem skadeårganger (1999, 2000, 2002, 2006 og 2007).

I tilknytning til tabell 3.4 skal det for øvrig bemerkes at for alle skadeårganger er den beregnede fordeling av anslåtte brutto erstatningskostnader basert på de sist tilgjengelige data, dvs. anslagene pr. 31. desember 2007. En sammenlikning med rapporten om bransjeregnskapet pr. 31. desember 2006 viser at andelen av anslåtte brutto erstatningskostnader som er allokert til delbransjen Yrkesulykkesforsikringer har blitt justert med mellom –2.5 og +1.4 prosentpoeng for skadeårgangene 1994–2006. For de fleste skadeårganger er imidlertid justeringen mindre enn ± 0.5 prosentpoeng. Det må forventes at slike justeringer av fordelingen mellom de to delbransjene vil finne sted også i forbindelse med de fremtidige oppdateringer av anslåtte brutto erstatningskostnader for de enkelte skadeårganger.

Tabell 3.3.A. Anslåtte brutto erstatningskostnader 1991–2007.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer.

Skadeårgang	Anslått brutto- erstatning (mill. kr)	Anslått bruttoerstatn. pr. forsikret (kr)
1991	968.4	947
1992	1 119.6	950
1993	1 146.8	936
1994	1 245.7	1 009
1995	1 386.4	1 036
1996	1 550.9	1 192
1997	1 715.7	1 230
1998	1 850.9	1 290
1999	1 798.4	1 292
2000	1 660.0	1 279
2001	1 738.7	1 340
2002	1 901.3	1 313
2003	2 008.7	1 406
2004	2 075.6	1 462
2005	2 128.6	1 485
2006	2 253.4	1 558
2007	2 374.1	1 598

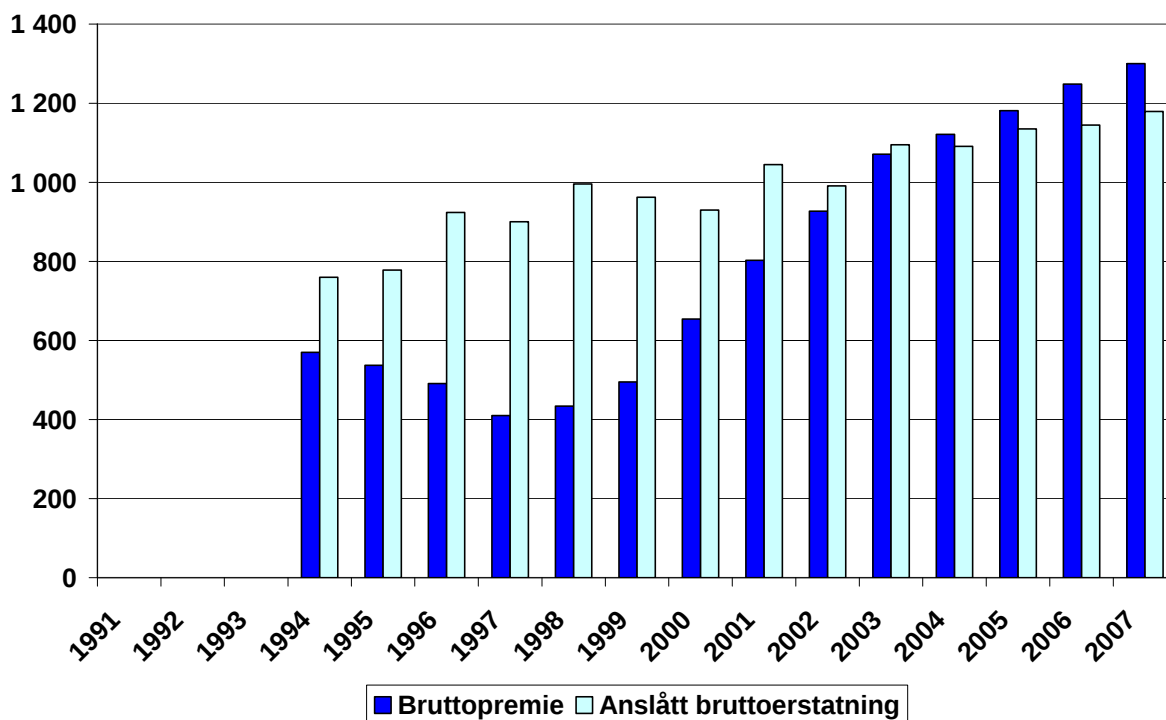
Figur 3.1. Opptjent bruttopremie og anslått bruttoerstatning pr. forsikret.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer. Beløp i kr.

Tabell 3.3.B. Anslåtte brutto erstatningskostnader 1994–2007.
Delbransjen Yrkesulykkforsikringer.

Skadeårgang	Anslått brutto- erstatning (mill. kr)	Anslått bruttoerstatn. pr. forsikret (kr)
1994	938.1	760
1995	1 040.9	778
1996	1 202.9	924
1997	1 255.0	900
1998	1 428.2	996
1999	1 339.4	962
2000	1 206.9	930
2001	1 354.9	1 045
2002	1 435.5	991
2003	1 563.6	1 095
2004	1 548.4	1 091
2005	1 627.5	1 135
2006	1 656.1	1 145
2007	1 751.4	1 179

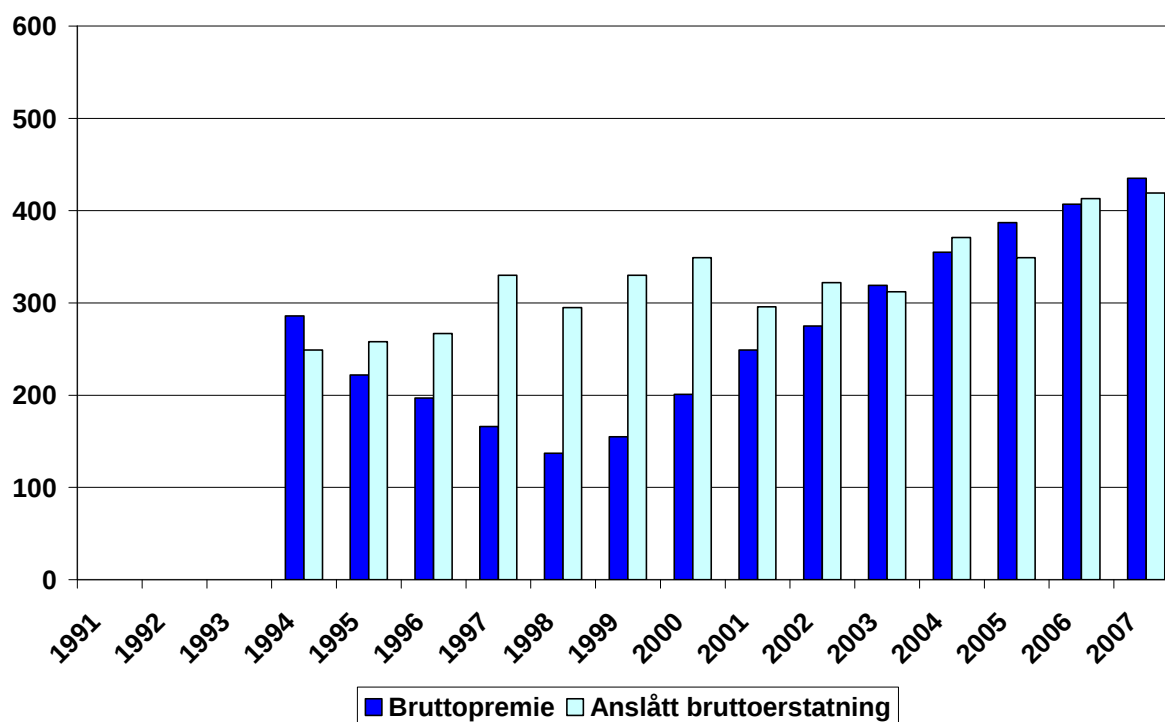
Figur 3.2. Opptjent bruttopremie og anslått bruttoerstatning pr. forsikret.
Delbransjen Yrkesulykkforsikringer. Beløp i kr.

Tabell 3.3.C. Anslåtte brutto erstatningskostnader 1994–2007.
Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer.

Skadeårgang	Anslått brutto- erstatning (mill. kr)	Anslått bruttoerstatn. pr. forsikret (kr)
1994	307.6	249
1995	345.5	258
1996	348.0	267
1997	460.8	330
1998	422.7	295
1999	459.0	330
2000	453.1	349
2001	383.8	296
2002	465.8	322
2003	445.1	312
2004	527.3	371
2005	501.0	349
2006	597.3	413
2007	622.8	419

Figur 3.3. Opptjent bruttopremie og anslått bruttoerstatning pr. forsikret.
Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer. Beløp i kr.

Tabell 3.4. Relativ fordeling av anslåtte brutto erstatningskostnader 1994–2007. Prosent.

Skadeårgang	Andeler av samlet anslått brutto erstatning	
	Yrkesulykke	Yrkessykdom
1994	75.3	24.7
1995	75.1	24.9
1996	77.6	22.4
1997	73.1	26.9
1998	77.2	22.8
1999	74.5	25.5
2000	72.7	27.3
2001	77.9	22.1
2002	75.5	24.5
2003	77.8	22.2
2004	74.6	25.4
2005	76.5	23.5
2006	73.5	26.5
2007	73.8	26.2

3.3 Anslåtte brutto skadeprosent

I tabell 3.5 gis en oversikt over anslåtte brutto skadeprosent for skadeårgangene 1991–2007, slik disse er fastsatt ved utløpet av 2007. Oversikten omfatter både hovedbransjen Yrkes-skadeforsikringer og de to delbransjene. Dataene for delbransjene dekker imidlertid kun skadeårgangene 1994–2007. En tilsvarende illustrasjon er gitt i figur 3.4.

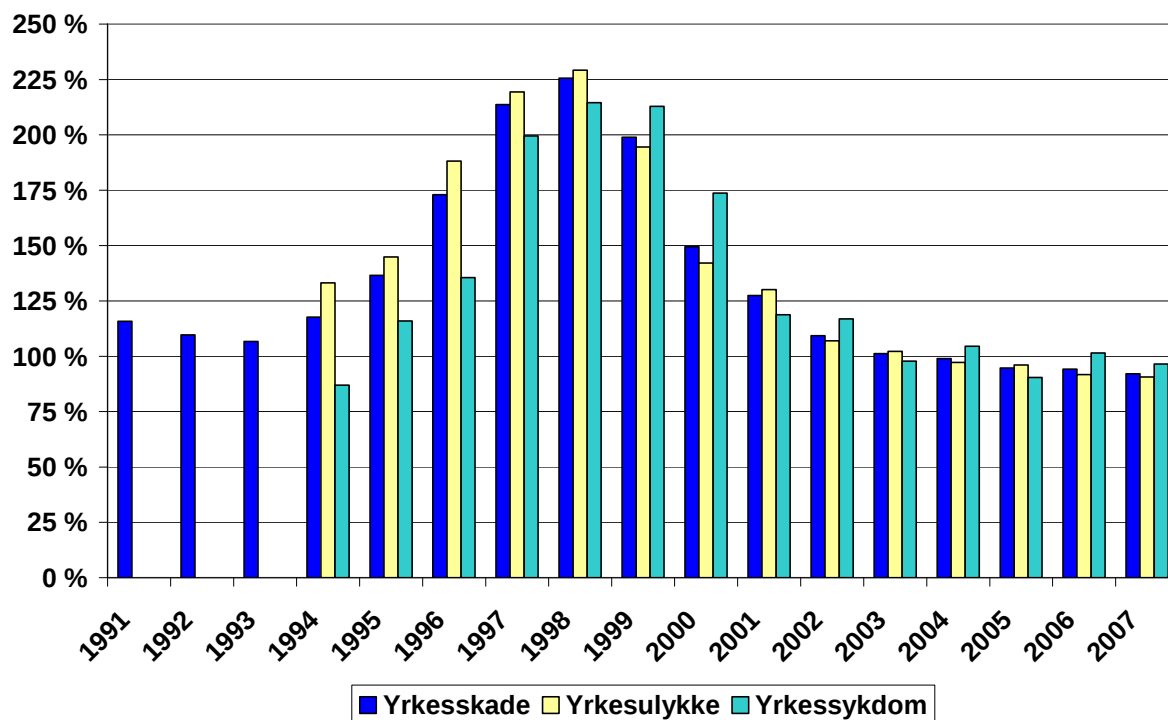
Av tabell 3.5 og figur 3.4 fremgår det at anslått brutto skadeprosent for hovedbransjen Yrkes-skadeforsikringer øker kraftig fra 1993 til 1998, etter en viss nedjustering fra skadeårgang 1991 (116 prosent) til skadeårgang 1993 (107 prosent). For skadeårgang 1998 er anslaget på brutto skadeprosent ca. 225. I løpet av skadeårgangene 1998–2007 blir imidlertid anslaget på brutto skadeprosent mer enn halvert – en utvikling som først og fremst har sammenheng med de markerte økninger i bruttopremiene i løpet av den første delen av denne perioden. For årene 2005–2007 ligger anslått brutto skadeprosent i området 92–95.

En tilsvarende utvikling har funnet sted i delbransjene Yrkesulykkforsikringer og Yrkes-sykdomsforsikringer:

- I delbransjen Yrkesulykkforsikringer øker anslått brutto skadeprosent fra 133 for skadeårgang 1994 til 230 for skadeårgang 1998. I løpet av perioden 1998–2007 blir imidlertid anslaget på brutto skadeprosent kraftig nedjustert for denne delbransjen – fra 230 til 91.
- I delbransjen Yrkessykdomsforsikringer øker anslått brutto skadeprosent fra 87 for skadeårgang 1994 til 215 for skadeårgang 1998. Deretter reduseres skadeprosenten fra 215 i 1998 til 98 i 2003. Når det gjelder de siste fire skadeårgangene er det ingen entydig tendens – anslått skadeprosent varierer mellom 90 og 105 for disse årgangene.

Tabell 3.5. Anslåtte brutto skadeprosjenter pr. 31. desember 2007.

Skadeårgang	Yrkesskedeforsikring	Yrkesulykke	Yrkessykdom
1991	115.8	—	—
1992	109.7	—	—
1993	106.7	—	—
1994	117.7	133.2	87.0
1995	136.5	144.9	116.0
1996	173.0	188.1	135.5
1997	213.7	219.4	199.5
1998	225.6	229.2	214.5
1999	198.9	194.5	212.9
2000	149.5	142.1	173.7
2001	127.4	130.1	118.8
2002	109.3	107.0	116.9
2003	101.2	102.2	97.8
2004	99.0	97.3	104.6
2005	94.7	96.1	90.4
2006	94.2	91.8	101.5
2007	92.1	90.7	96.5

Figur 3.4. Anslåtte brutto skadeprosjenter for skadeårgangene 1991–2007.
Estimert pr. 31. desember 2007.

Avslutningsvis skal det bemerkes at det er til dels betydelig avvik mellom de årgangsspesifikke anslåtte brutto skadeprosenter som er oppgitt i tabell 3.5 og de årlige påløpne brutto skadeprosenter som er oppgitt i tabellene 2.2.A–C. Dette forholdet henger sammen med de årlige avviklingstap eller avviklingsgevinster som selskapene erfarer. Videre er det registrert til dels betydelige justeringer av de anslåtte brutto skadeprosenter fra utløpet av de respektive skadeårganger fram til utløpet av 2007. En nærmere dokumentasjon av disse utviklingstrekkene er gitt i kapitlene 4–6.

Oversiktene over opptjente bruttopremier og anslåtte brutto erstatningskostnader mv. som er presentert i avsnittene 3.1–3.3 foran er basert på nominelle størrelser (dvs. størrelser målt i løpende priser). Dette innebærer at det må vises varsomhet ved sammenlikninger over tid av både premier og erstatningskostnader siden det også må tas høyde for effekter av den underliggende inflasjonen.

I vedlegg F gis det noen illustrasjoner på utviklingen av inflasjonskorrigerte bruttopremier og brutto erstatningskostnader og en sammenlikning/vurdering av forskjellene mellom de nominelle og de inflasjonskorrigerte premie- og erstatningsstørrelser.

4. Utviklingstrekk – Brutto erstatningskostnader for Yrkesskedeforsikringer

Nedenfor gis oversikter over bl.a. hvordan anslagene på brutto erstatningskostnader og brutto skadeprosenter for hovedbransjen Yrkesskedeforsikringer har utviklet seg over tid. Tilsvarende oversikter for delbransjene Yrkessulykkesforsikringer og Yrkessykdomsforsikringer gis i kapitlene 5 og 6.

Tabell 4.1 gir en oversikt over hvorledes anslagene på de samlede brutto erstatningskostnader for yrkesskader inntruffet i årene 1991–2007 har utviklet seg. For hver av skadeårgangene blir det oppgitt anslag på brutto erstatningskostnader slik disse fremkom ved utløpet av de respektive skadeårganger (opprinnelig anslag), samt de reviderte anslagene ved utløpet av hhv. 2006 og 2007. Tabell 4.2 viser hvorledes anslagene på de tilsvarende brutto skadeprosenter (for hver av skadeårgangene 1991–2007) har utviklet seg.

Av tabell 4.1 fremgår bl.a. følgende:

- For alle skadeårganger med unntak av 2005 og 2006-årgangen har det vært til dels meget kraftige oppjusteringer av anslagene på brutto erstatningskostnader fra utgangen av de respektive skadeårganger frem til utgangen av 2007. Oppjusteringene har vært spesielt store (minst 15 prosent) for skadeårgangene 1991, 1992 og 1995–1999.
- For alle skadeårganger med unntak av 1995 og 2000 har de anslåtte brutto erstatningskostnader blitt oppjustert også i løpet av 2007. Oppjusteringene varierer fra 0.2 prosent (1999-årgangen) til 4.6 prosent (1997-årgangen). For skadeårgangene 1995 og 2000 er anslaget på brutto erstatningskostnad nedjustert med hhv. 1.5 og 2.3 prosent.

Tabell 4.1. *Utviklingen av anslagene på brutto erstatningskostnader.
Hovedbransjen Yrkesskedeforsikringer. Mill. kr.*

Skadeårgang	Anslåtte brutto erstatningskostnader		
	Opprinnelig	pr. 31.12.2006	pr. 31.12.2007
1991	795.1	960.3	968.4
1992	968.8	1 099.9	1 119.6
1993	1 055.2	1 125.4	1 146.8
1994	1 034.6	1 222.4	1 245.7
1995	952.7	1 407.3	1 386.4
1996	892.2	1 541.2	1 550.9
1997	1 069.2	1 640.3	1 715.7
1998	1 346.4	1 799.8	1 850.9
1999	1 499.5	1 794.3	1 798.4
2000	1 511.0	1 699.1	1 660.0
2001	1 517.4	1 706.8	1 738.7
2002	1 689.4	1 845.1	1 901.3
2003	1 907.8	1 955.7	2 008.7
2004	1 979.5	1 992.4	2 075.6
2005	2 101.8	2 107.5	2 128.6
2006	2 244.8	2 244.8	2 253.4
2007	2 374.1	–	2 374.1

Når det gjelder tabell 4.2 kan følgende utviklingstrekk registreres:

- Oppjusteringen av de anslåtte brutto erstatningskostnader har også medført kraftige oppjusteringer i de anslåtte brutto skadeprosenter for et flertall av skadeårgangene. Som følge av den markerte reduksjonen i de opptjente bruttopremier frem til 1998 samt det forhold at selskapene måtte bruke flere år på å få premiene tilbake til nivået fra 1993, er de anslåtte brutto skadeprosenter for skadeårgangene 1995–2001 svært høye (127–225) ved utløpet av 2007.

*Tabell 4.2. Utviklingen av anslagene på brutto skadeprosenter.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer.*

Skadeårgang	Anslåtte brutto skadeprosenter		
	Opprinnelig	pr. 31.12.2006	pr. 31.12.2007
1991	95.1	114.8	115.8
1992	94.9	107.8	109.7
1993	98.2	104.7	106.7
1994	97.8	115.5	117.7
1995	93.8	138.5	136.5
1996	99.5	172.0	173.0
1997	133.2	204.3	213.7
1998	164.1	219.4	225.6
1999	165.8	198.4	198.9
2000	136.1	153.0	149.5
2001	111.2	125.1	127.4
2002	97.1	106.0	109.3
2003	96.1	98.5	101.2
2004	94.4	95.1	99.0
2005	93.5	93.8	94.7
2006	93.8	93.8	94.2
2007	92.1	–	92.1

I de to foregående tabellene er det vist hvorledes anslagene på brutto erstatningskostnader og brutto skadeprosenter har utviklet seg fra utløpet av de respektive skadeårganger frem til utløpet av 2007 (siste rapporteringstidspunkt). Det er imidlertid av interesse også å kartlegge hvordan de anslåtte brutto erstatningskostnader – ved et gitt rapporteringstidspunkt – er fordelt mellom de følgende komponenter:

- betalte bruttoerstatninger,
- brutto avsetninger for de rapporterte, ikke oppgjorte skadetilfeller (brutto RBNS-avsetninger),
- brutto avsetninger for de inntrufne, ikke rapporterte skader (brutto IBNR-avsetninger).

I tabellene 4.3 og 4.4 nedenfor er det gitt oversikter over fordelingen pr. 31. desember 2007 av de anslåtte brutto erstatningskostnader (for skadeårgangene 1991–2007) på de tre forannevnte komponenter. Tabell 4.3 viser de nominelle beløp, mens tabell 4.4 angir de relative andeler.

Av tabellene fremgår bl.a. følgende:

- Andelen som de betalte bruttoerstatninger utgjør av de anslåtte brutto erstatningskostnader, er bare 1 $\frac{3}{4}$ prosent for den siste skadeårgangen, men denne andelen øker raskt med skadeårgangens "alder". For 1991-årgangen utgjør de betalte bruttoerstatninger 92 $\frac{1}{4}$ prosent av de anslåtte brutto erstatningskostnader.
- På den annen side utgjør brutto IBNR-avsetning for skadeårgang 2007 80 $\frac{1}{4}$ prosent av anslått brutto erstatningskostnad for denne årgangen. IBNR-andelen avtar raskt med skadeårgangens "alder" og utgjør 5 $\frac{1}{4}$ og 4 $\frac{1}{2}$ prosent for hhv. 1992-årgangen og 1991-årgangen.
- Hva angår brutto avsetninger for de meldte skadetilfeller (brutto RBNS-avsetninger) viser tabellene at disse avsetningenes andel av anslåtte brutto erstatningskostnader er størst for 2–3 år gamle skadeårganger (27–29 prosent).
- For skadeårgangene 1991 og 1992 utgjør summen av betalte bruttoerstatninger og brutto RBNS-avsetninger, dvs. de fastsatte bruttoerstatninger for meldte skader, hhv. 95 $\frac{1}{2}$ og 94 $\frac{3}{4}$ prosent av de anslåtte brutto erstatningskostnader. Denne andelen blir lavere desto "yngre" skadeårgangen er, og utgjør hhv. 30 og 19 $\frac{3}{4}$ prosent for 2006-årgangen og 2007-årgangen.

Det vises også til illustrasjonene gitt ved figurene 4.1 og 4.2.

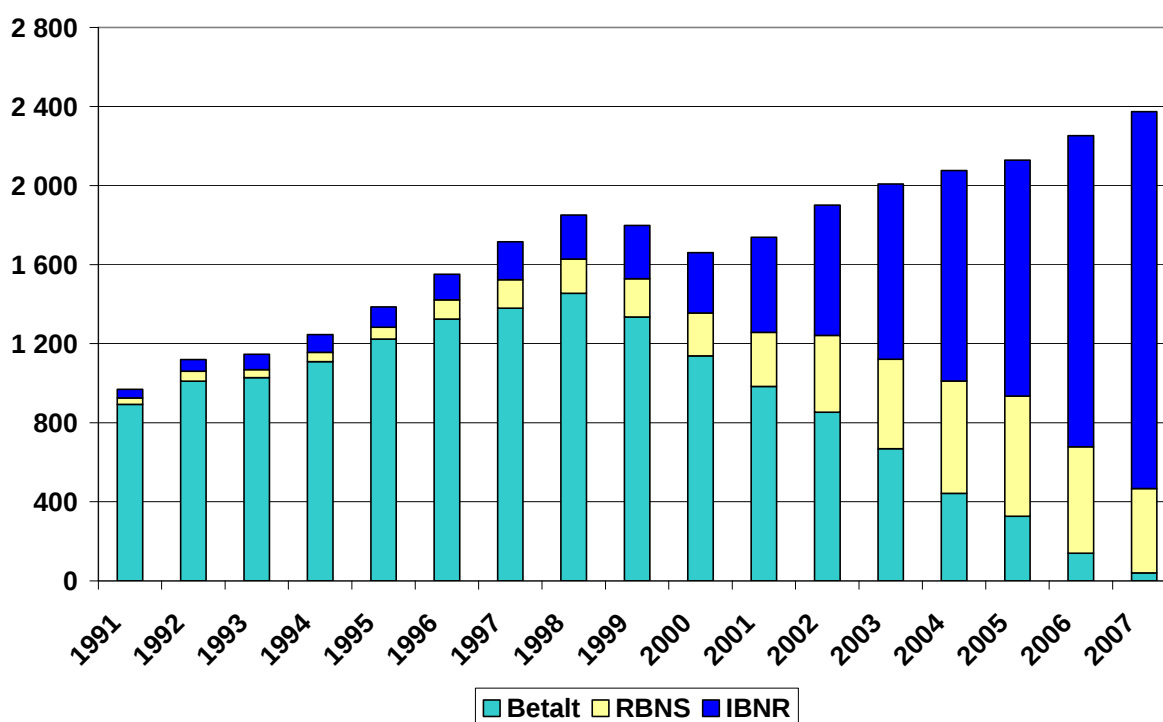
*Tabell 4.3. Anslåtte brutto erstatningskostnader pr. 31. desember 2007.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer. Mill. kr.*

Skadeårgang	Betalte brutto erstatninger	Brutto RBNS avsetninger	Brutto IBNR avsetninger
1991	893.1	32.0	43.2
1992	1 010.6	49.8	59.2
1993	1 028.5	40.4	78.0
1994	1 108.9	47.4	89.5
1995	1 223.6	60.0	102.8
1996	1 325.0	96.3	129.5
1997	1 379.5	144.3	191.9
1998	1 455.4	172.6	222.9
1999	1 335.3	194.1	269.0
2000	1 139.0	216.1	304.9
2001	983.6	273.0	482.1
2002	853.0	388.8	659.5
2003	668.7	452.4	887.6
2004	442.8	568.2	1 064.7
2005	326.3	609.3	1 193.0
2006	139.7	539.3	1 574.4
2007	40.3	427.4	1 906.4

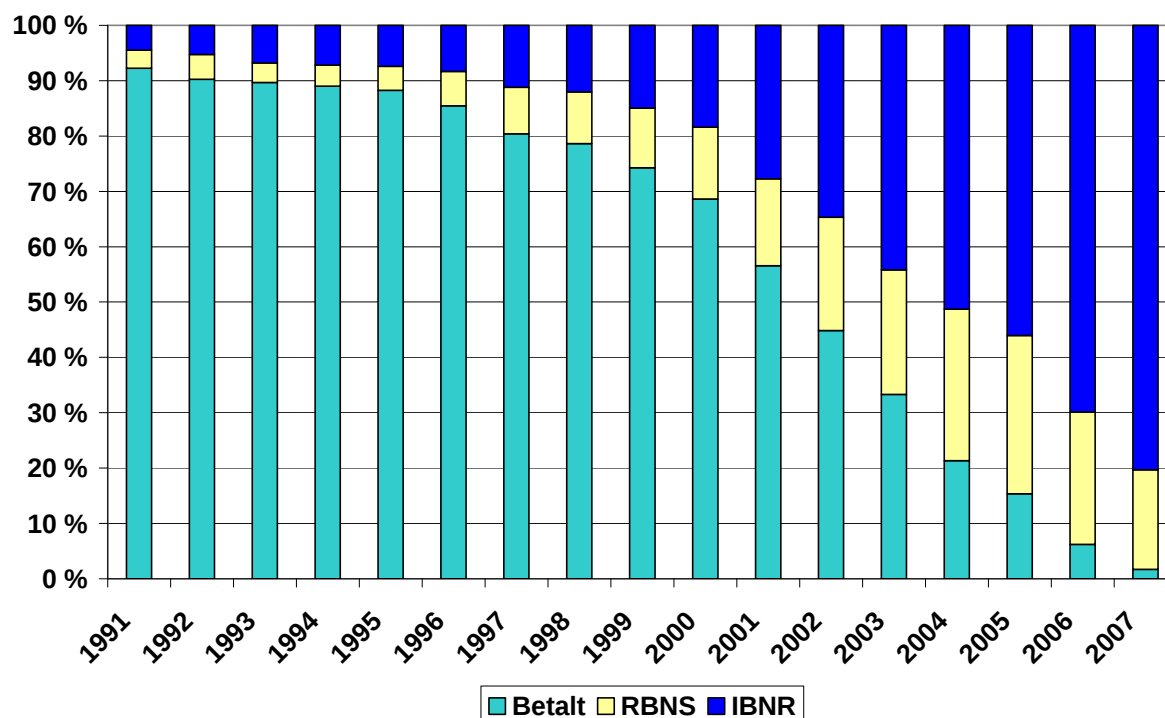
Tabell 4.4. Anslåtte brutto erstatningskostnader pr. 31. desember 2007.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer. Relativ fordeling (prosent).

Skadeårgang	Betalte brutto erstatninger	Brutto RBNS avsetninger	Brutto IBNR avsetninger
1991	92.2	3.3	4.5
1992	90.3	4.4	5.3
1993	89.7	3.5	6.8
1994	89.0	3.8	7.2
1995	88.3	4.3	7.4
1996	85.4	6.2	8.4
1997	80.4	8.4	11.2
1998	78.6	9.3	12.1
1999	74.3	10.8	14.9
2000	68.6	13.0	18.4
2001	56.6	15.7	27.7
2002	44.9	20.4	34.7
2003	33.3	22.5	44.2
2004	21.3	27.4	51.3
2005	15.3	28.6	56.1
2006	6.2	23.9	69.9
2007	1.7	18.0	80.3

Figur 4.1. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer. Skadeårgangene 1991–2007.
Data pr. 31. desember 2007. Mill. kr.

Figur 4.2. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer. Skadeårgangene 1991–2007.
Data pr. 31. desember 2007. Relative andeler.

I figurene 4.1 og 4.2 er det – for hver av skadeårgangene 1991–2007 – illustrert hvordan anslaget på samlet brutto erstatningskostnad ved utløpet av 2007 er fordelt mellom betalte bruttoerstatninger, brutto RBNS-avsetninger og brutto IBNR-avsetninger. Forholdet mellom betalte bruttoerstatninger og anslåtte brutto erstatningskostnader kan imidlertid sammenliknes (og illustreres) også på andre måter:

- (A) Man kan sammenlikne de ulike skadeårgangene ved å se på forholdet mellom de akkumulerte brutto erstatningsutbetalinger ved utløpet av hvert avviklingsår og anslaget på skadeårgangens brutto erstatningskostnader (pr. 31. desember 2007), dvs. ved å sammenlikne de årgangsspesifikke avviklingskurver. Dette er illustrert ved figurene 4.3–4.5 nedenfor.
- (B) Man kan betrakte en skadeårgang av gangen og undersøke hvordan sammensetningen av anslaget på samlet brutto erstatningskostnad har blitt endret fra og med utløpet av skadeårgangen til og med det aktuelle betraktningstidspunktet (utløpet av 2007). Siden denne illustrasjonen er basert på nominelle beløp, fremgår det også hvorledes anslaget på den nominelle brutto erstatningskostnaden har endret seg i perioden fra utgangen av skadeårgangen frem til betraktningstidspunktet. Dette er illustrert ved figurene 4.6–4.19 nedenfor.

(A) En sammenlikning av avviklingskurvene

I figurene 4.3–4.5 nedenfor foretas en sammenlikning av avviklingskurvene for skadeårgangene 1991–2007 basert på den enkelte skadeårgangs akkumulerte brutto erstatningsutbetalinger og de anslåtte brutto erstatningskostnader ved utløpet av 2007. For skadeårgang nr. J illustreres med andre ord utviklingen av følgende størrelser:

$$Q_{J,E} = ABE_{J,E}/BEK_J, \quad J = 1991, \dots, 2007 \text{ og } E = 0, \dots, 2007-J,$$

der $ABE_{J,E}$ er de akkumulerte brutto erstatningsutbetalinger for skadeårgang nr. J ved utløpet av regnskapsår nr. J+E, mens BEK_J er anslaget på brutto erstatningskostnader for skadeårgang nr. J pr. 31. desember 2007 (betraktningstidspunktet).

Avviklingskurvene for skadeårgangene 1991–1995 er illustrert i figur 4.3. Tilsvarende avviklingskurver for skadeårgangene 1996–2000 og skadeårgangene 2001–2007 er illustrert i hhv. figur 4.4 og figur 4.5.

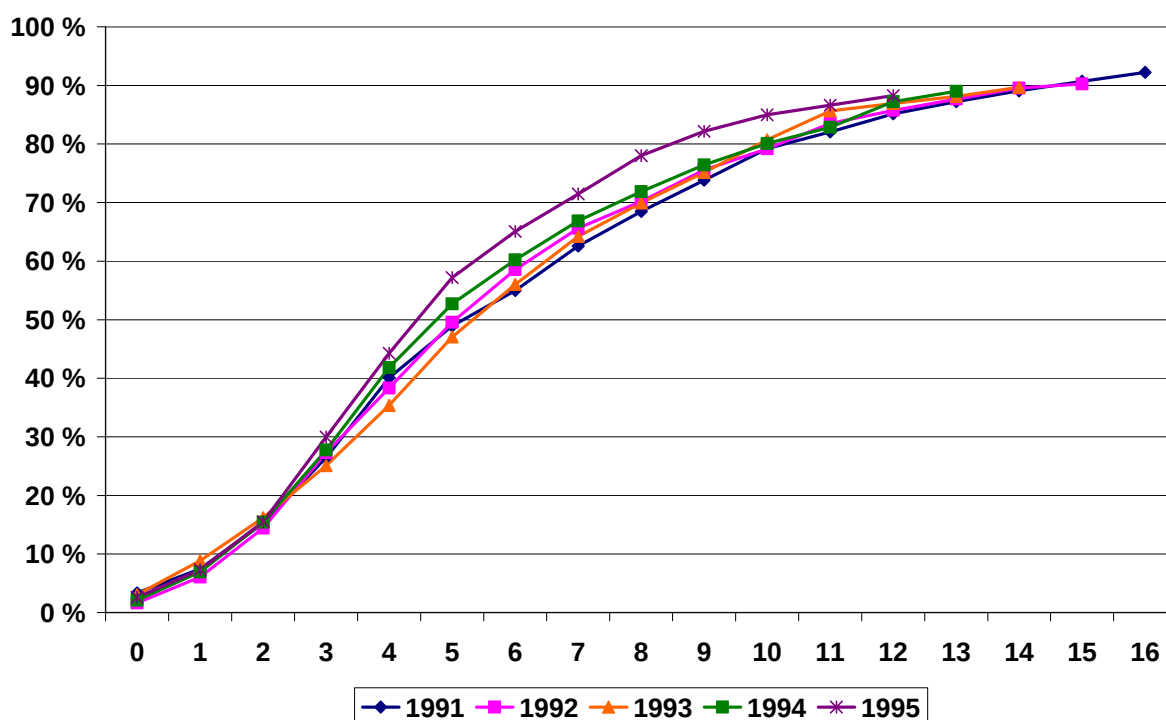
Av figurene 4.3–4.5 (jf. også tabell C.7 i vedlegg C) fremgår bl.a. følgende:

- Avviklingskurven for skadeårgang 1995 ligger markert over avviklingskurvene for skadeårgangene 1991–1994 fra og med avviklingsår nr. 3 til og med avviklingsår nr. 11, jf. figur 4.3. Videre ligger avviklingskurven for skadeårgang 1994 noe over avviklingskurvene for årgangene 1991–1993 for avviklingsårene 4–8.
- Forskjellene mellom avviklingskurvene for skadeårgangene 1996–2000 er gjennomgående vesentlig mindre enn forskjellene mellom avviklingskurvene for skadeårgangene 1991–1995. Det ser imidlertid ut som om avviklingen av skadeårgang 1997 går noe langsommere enn for de fire andre årgangene, jf. spesielt utviklingen av kurvene fra og med avviklingsår nr. 4.
- Når det gjelder skadeårgangene 2001–2004 ser det foreløpig ut som om avviklingen vil gå langsommere desto yngre den aktuelle årgangen er, jf. figur 4.5. Videre kan det se ut som om avviklingen av skadeårgangene 2001–2004 vil gå langsommere enn avviklingen av årgangene 1996–2000 og til dels også langsommere enn årgangene 1991–1995, men her er det for tidlig å trekke noen bastante konklusjoner.
Når det gjelder avviklingskurvene for skadeårgangene 2005–2007 er antall observasjoner for få til at det gir særlig mening å kommentere disse.

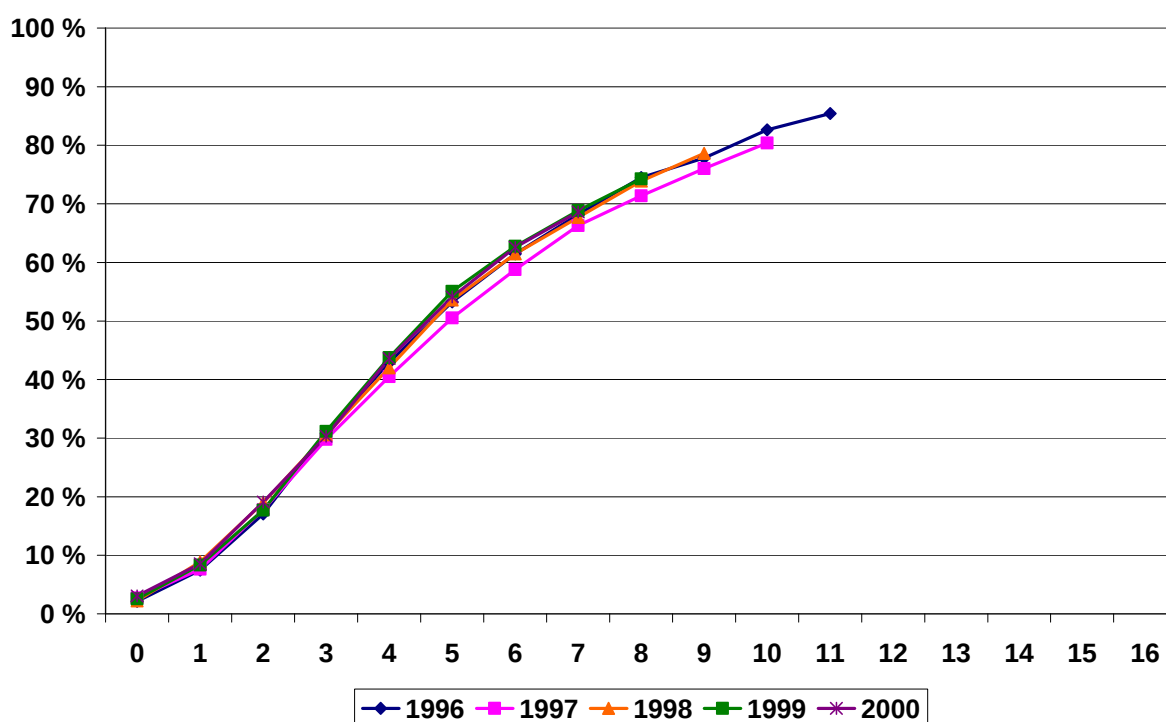
I tilknytning til figurene 4.3–4.5 bør det for øvrig påpekes at avviklingskurvene ved utløpet av et gitt regnskapsår i betydelig grad vil være påvirket av anslaget på brutto erstatningsavsettning for den aktuelle skadeårgang (på det tidspunkt). Spesielt vil man kunne observere justeringer av avviklingskurvene sammenliknet med status ved utløpet av det foregående regnskapsår, bl.a. som følge av avviklingsgevinster eller avviklingstap relatert til den enkelte skadeårgang.

Det vises for øvrig til den mer detaljerte oversikten i vedlegg C (tabell C.7).

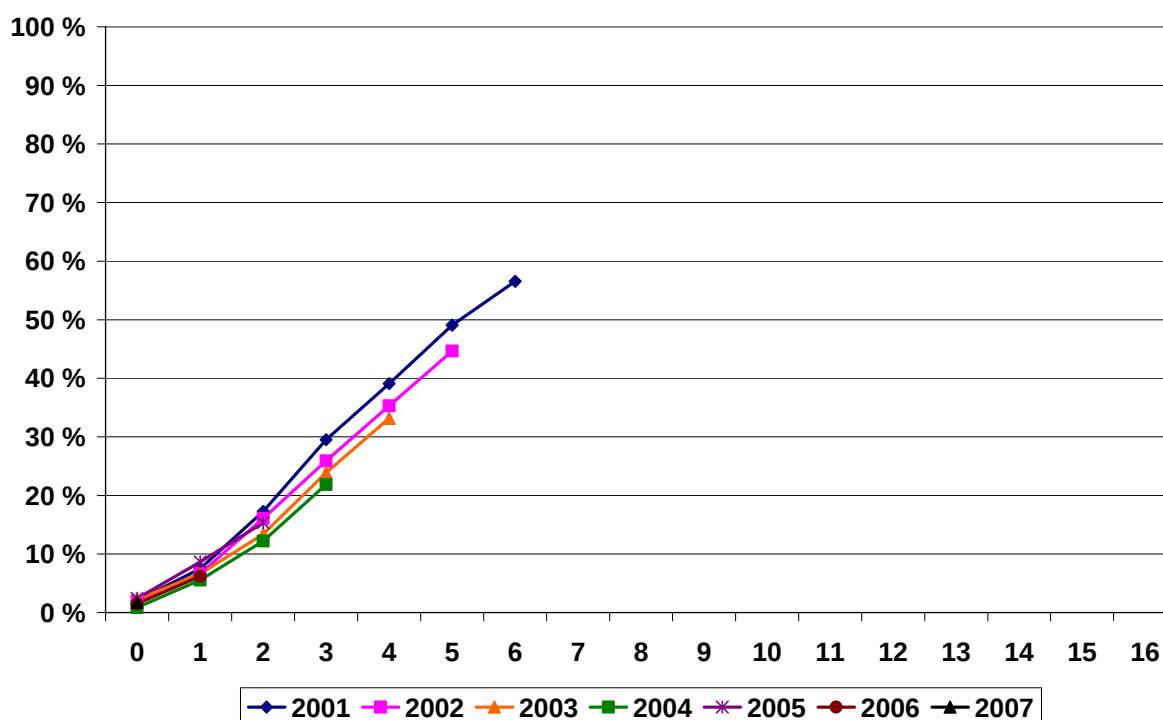
Figur 4.3. Avviklingskurver for brutto erstatningskostnader.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer – Skadeårgangene 1991–1995.
Status ved utløpet av regnskapsår 2007. Prosent.

Figur 4.4. Avviklingskurver for brutto erstatningskostnader.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer – Skadeårgangene 1996–2000.
Status ved utløpet av regnskapsår 2007. Prosent.

Figur 4.5. Avviklingskurver for brutto erstatningskostnader.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer – Skadeårgangene 2001–2007.
Status ved utløpet av regnskapsår 2007. Prosent.

(B) Utviklingen av anslaget på brutto erstatningskostnader for den enkelte skadeårgang

I figur 4.6 nedenfor blir det illustrert hvordan sammensetningen av anslaget på samlet brutto erstatningskostnad for skadeårgang 1991 har blitt endret fra og med utløpet av 1991 (dvs. utløpet av skadeårgangen) til og med utløpet av 2007. Tilsvarende illustrasjoner for skadeårgangene 1992–2004 er gitt ved figurene 4.7–4.19.

Av figurene 4.6–4.19 ser man bl.a. følgende:

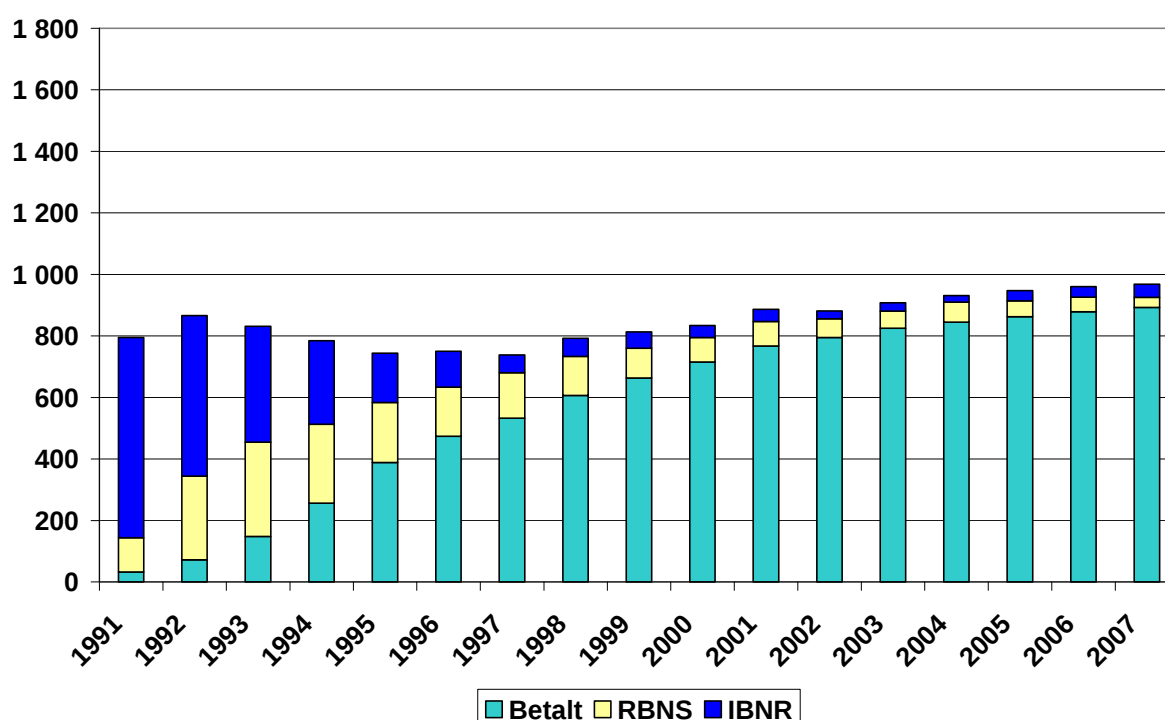
- Alle figurene viser det samme mønster. De betalte bruttoerstatninger utgjør en beskjeden andel av de anslåtte brutto erstatningskostnader ved utløpet av de respektive skadeårganger (1–4 ½ prosent), men andelen øker deretter markert. På den annen side utgjør brutto IBNR-avsetninger en dominerende andel ved utløpet av de respektive skadeårganger (75–85 ½ prosent), men deretter avtar denne andelen markert.
- Anslaget på brutto erstatningskostnad for skadeårgangene 1991–1994 har blitt markert oppjustert siden utløpet av (regnskapsår) 1997, etter at disse anslagene hadde blitt nedjustert i løpet av perioden 1994–1997.
For skadeårgangene 1991–1994 er dessuten de akkumulerte betalte bruttoerstatninger ved utløpet av 2007 til dels betydelig høyere enn det anslaget på samlet brutto erstatningskostnad som forelå ved utgangen av 1997, og gjennomgående også høyere enn det opprinnelige anslaget på brutto erstatningskostnader for de respektive skadeårganger.
- Når det gjelder skadeårgangene 1995–1998 har anslaget på de samlede brutto erstatningskostnader blitt kraftig oppjustert fra utløpet av de respektive skadeårganger og frem til utløpet av 2007. For disse skadeårgangene gjelder for øvrig at de akkumulerte

betalte bruttoerstatninger ved utløpet av 2007 er til dels betydelig høyere enn det opprinnelige anslaget på samlet brutto erstatningskostnad.

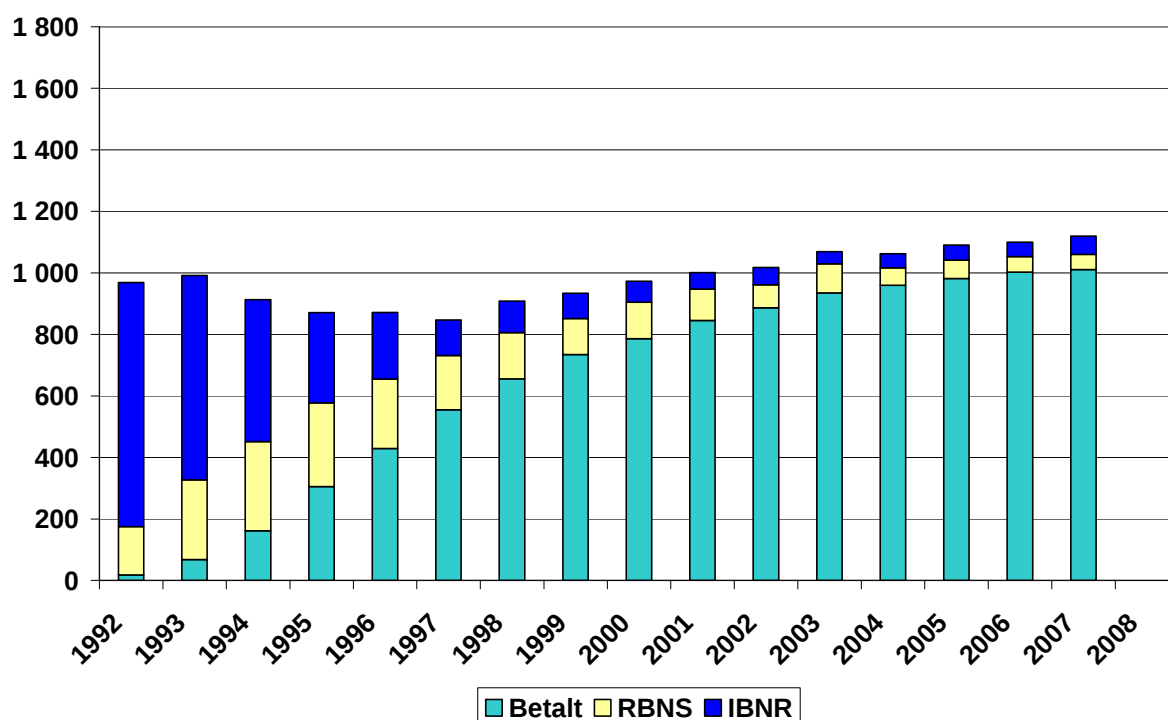
- Anslaget på brutto erstatningskostnad for skadeårgangene 1999–2002 er ved utløpet av 2007 betydelig høyere (2-300 mill. kr) enn det opprinnelige anslaget for de respektive årganger. For skadeårgangene 1999 og spesielt 2000 ble for øvrig anslaget på brutto erstatningskostnad noe nedjustert i løpet av de første avviklingsårene.
- Også for skadeårgangene 2003 og 2004 har anslaget på brutto erstatningskostnad blitt oppjustert siden utløpet av skadeårgangen, men for disse årgangene har oppjusteringen vært vesentlig mindre (ca. 100 mill. kr) enn for de fire foregående årganger.

En mer detaljert oversikt over grunnlagsdataene forbetalte bruttoerstatninger, brutto RBNS-avsetninger og brutto IBNR-avsetninger er gitt i vedlegg C.

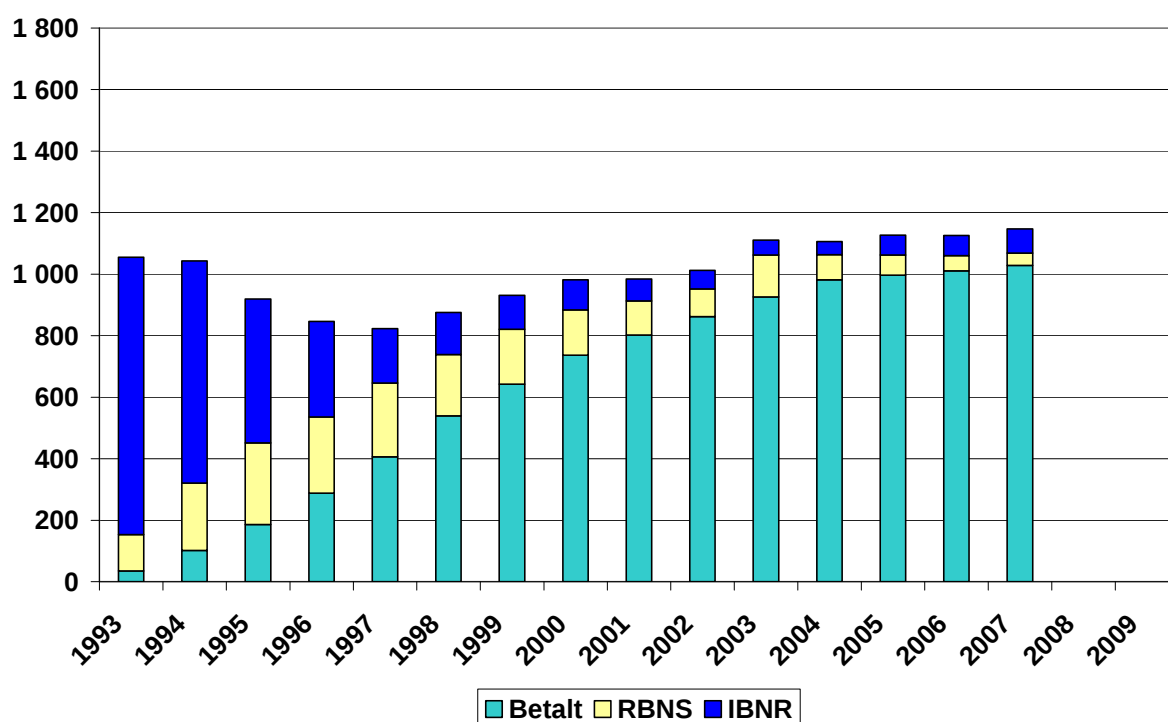
*Figur 4.6. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer – Skadeårgang 1991.
Data ved utløpet av regnskapsårene 1991–2007. Mill. kr.*

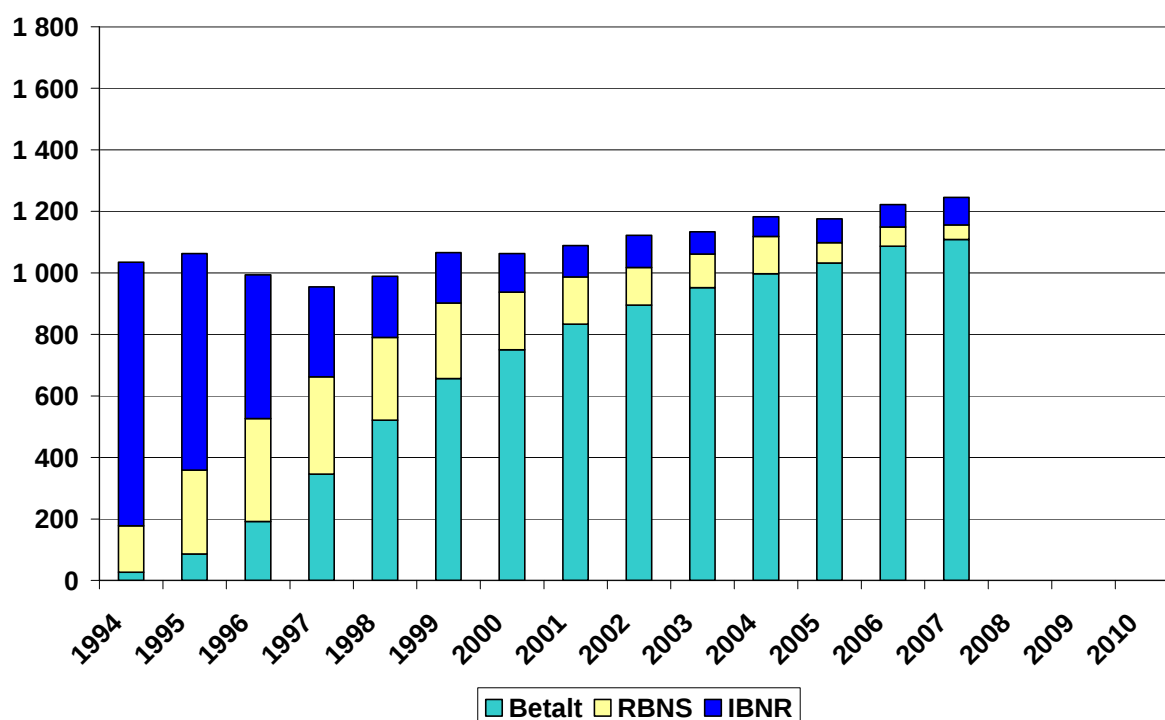
Figur 4.7. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer – Skadeårgang 1992.
Data ved utløpet av regnskapsårene 1992–2007. Mill. kr.

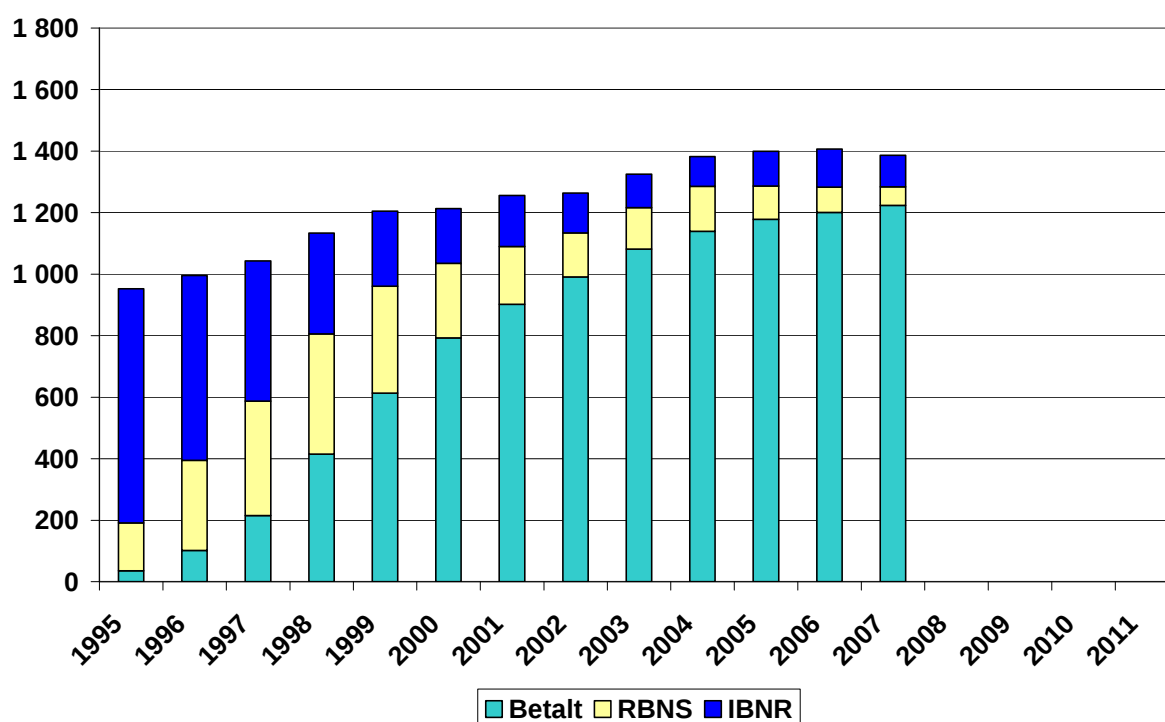
Figur 4.8. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer – Skadeårgang 1993.
Data ved utløpet av regnskapsårene 1993–2007. Mill. kr.

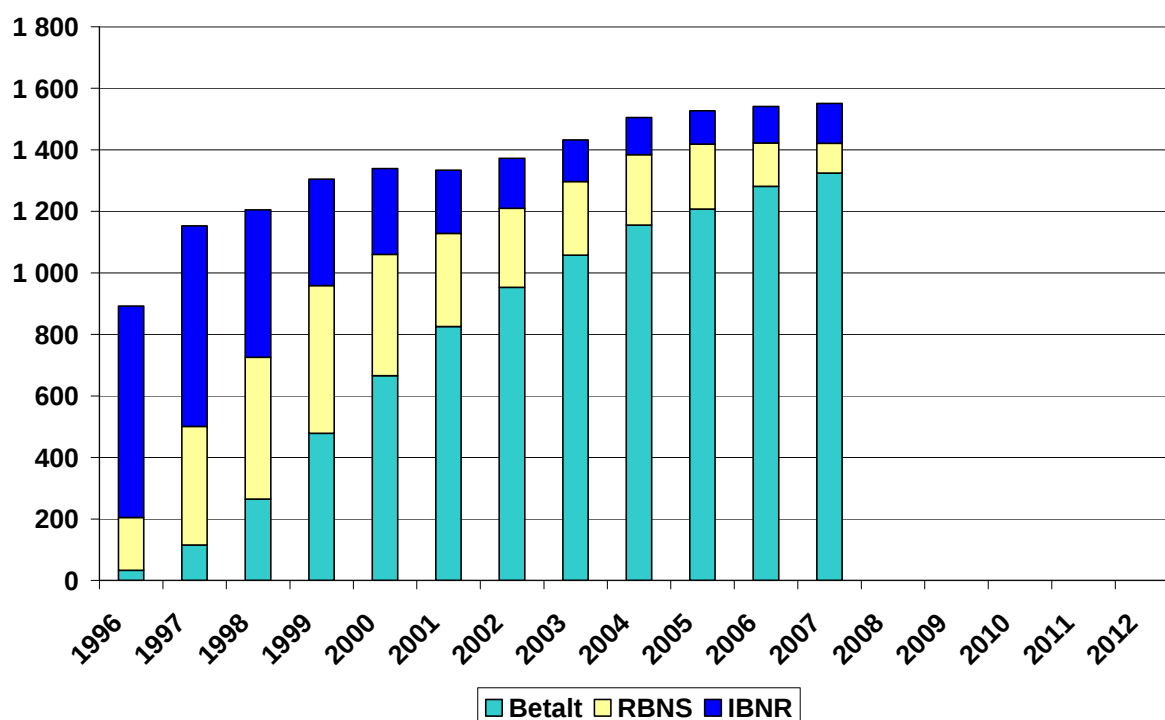
Figur 4.9. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer – Skadeårgang 1994.
Data ved utløpet av regnskapsårene 1994–2007. Mill. kr.

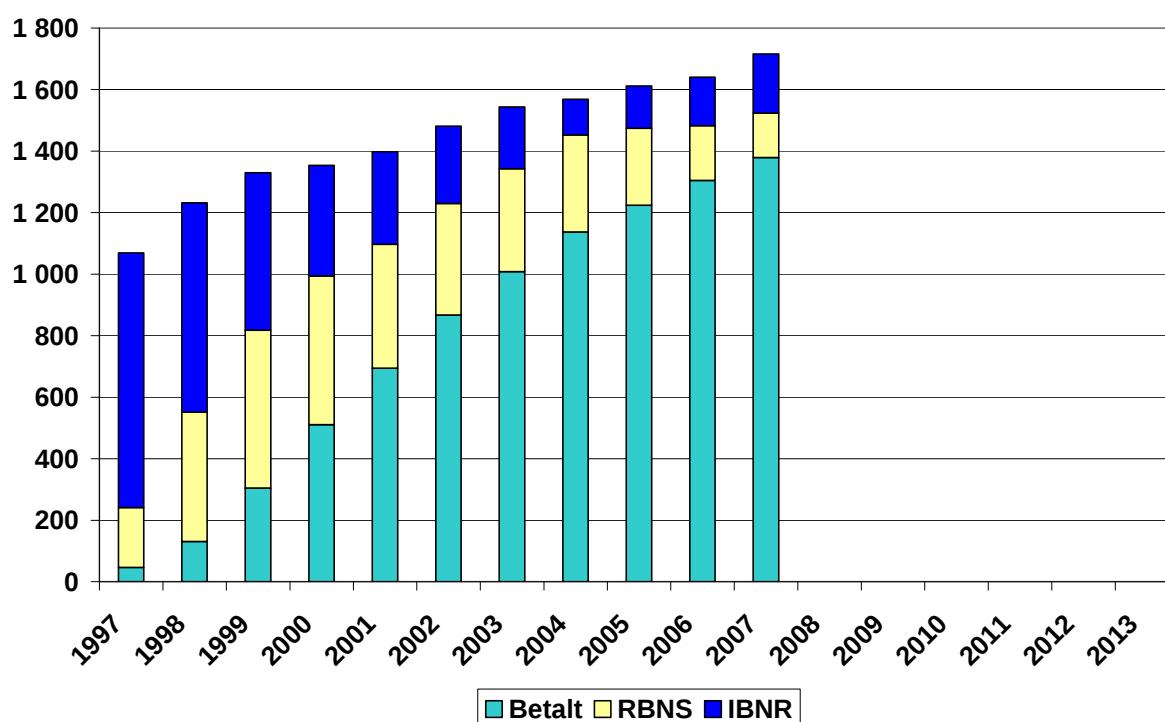
Figur 4.10. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer – Skadeårgang 1995.
Data ved utløpet av regnskapsårene 1995–2007. Mill. kr.

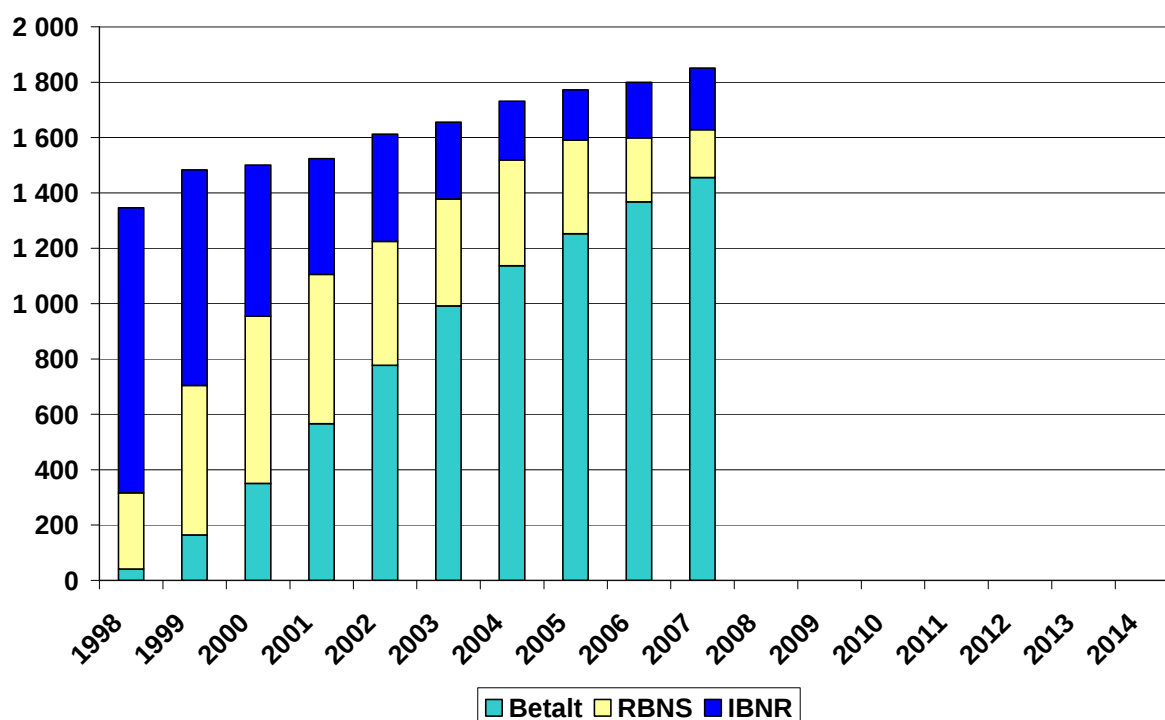
Figur 4.11. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer – Skadeårgang 1996.
Data ved utløpet av regnskapsårene 1996–2007. Mill. kr.

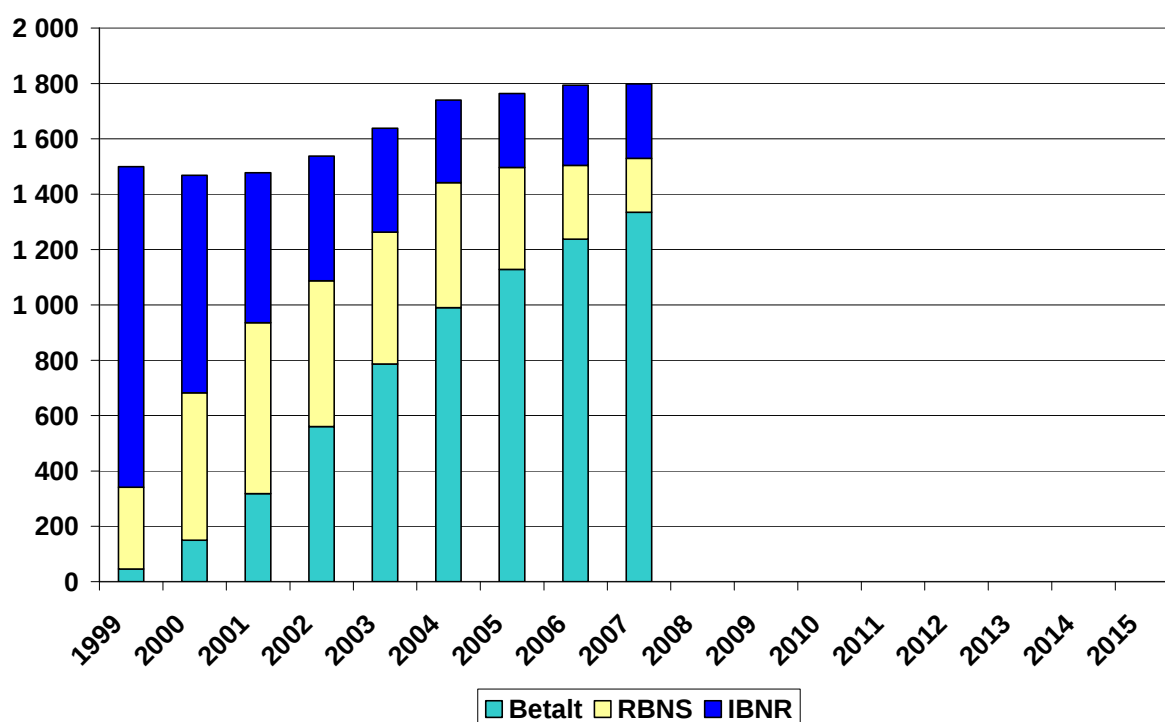
Figur 4.12. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer – Skadeårgang 1997.
Data ved utløpet av regnskapsårene 1997–2007. Mill. kr.

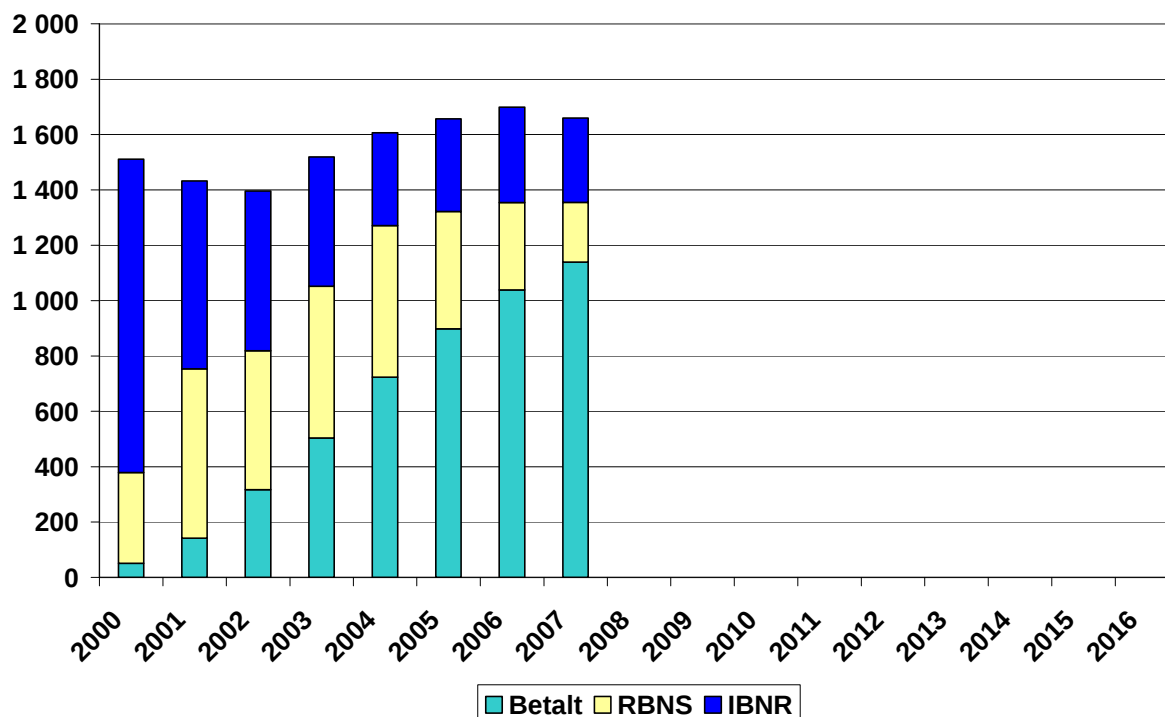
Figur 4.13. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer – Skadeårgang 1998.
Data ved utløpet av regnskapsårene 1998–2007. Mill. kr.

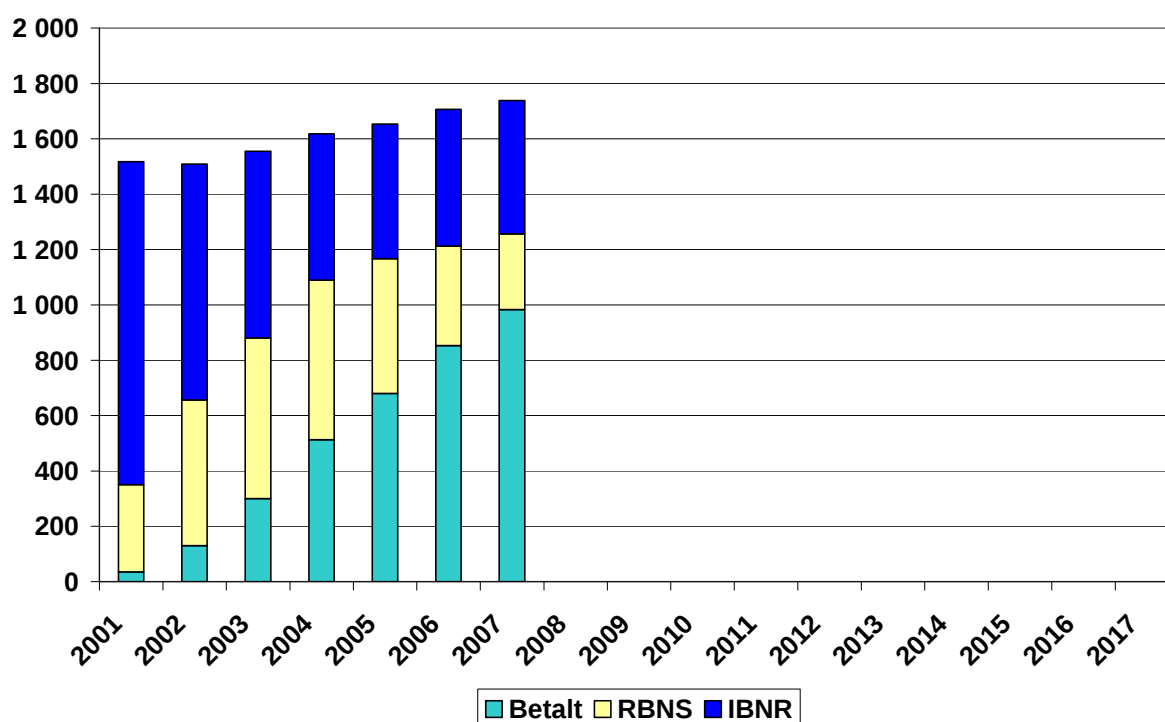
Figur 4.14. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer – Skadeårgang 1999.
Data ved utløpet av regnskapsårene 1999–2007. Mill. kr.

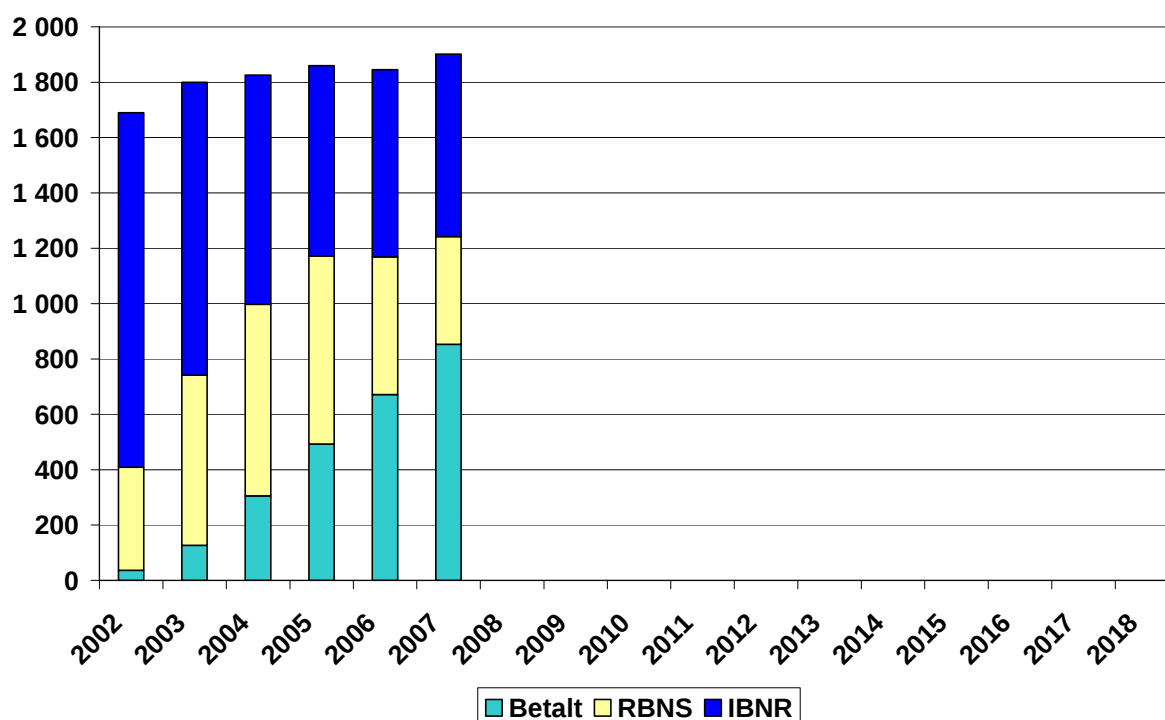
Figur 4.15. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer – Skadeårgang 2000.
Data ved utløpet av regnskapsårene 2000–2007. Mill. kr.

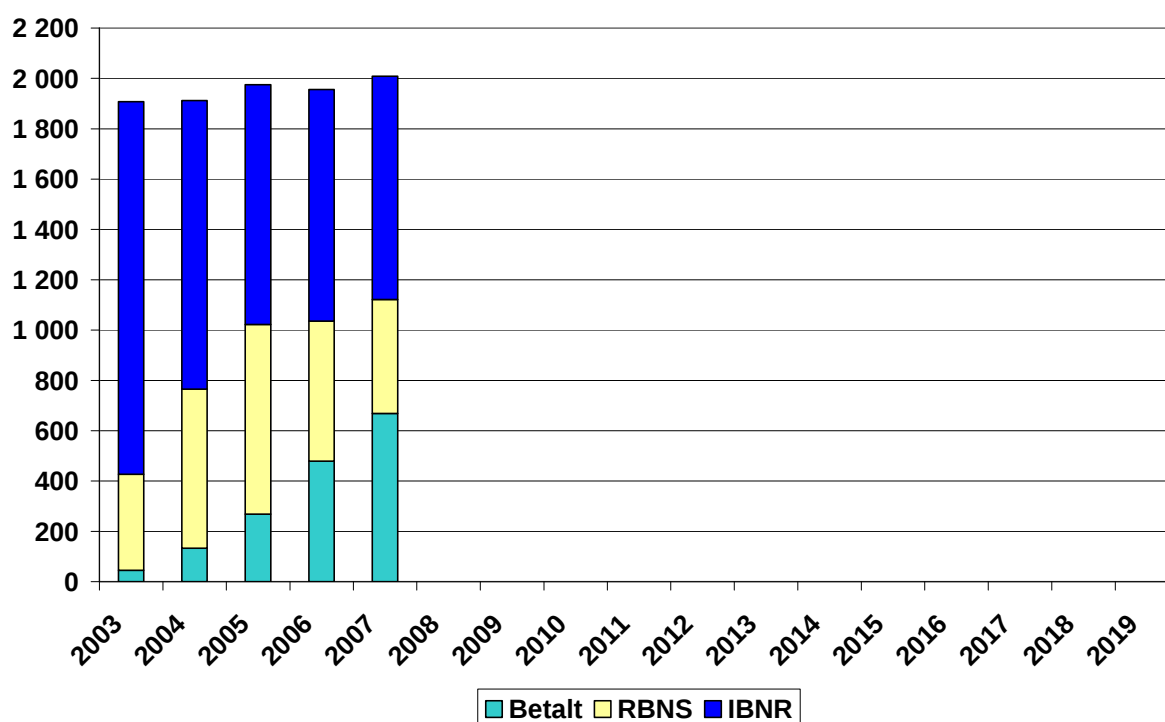
Figur 4.16. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer – Skadeårgang 2001.
Data ved utløpet av regnskapsårene 2001–2007. Mill. kr.

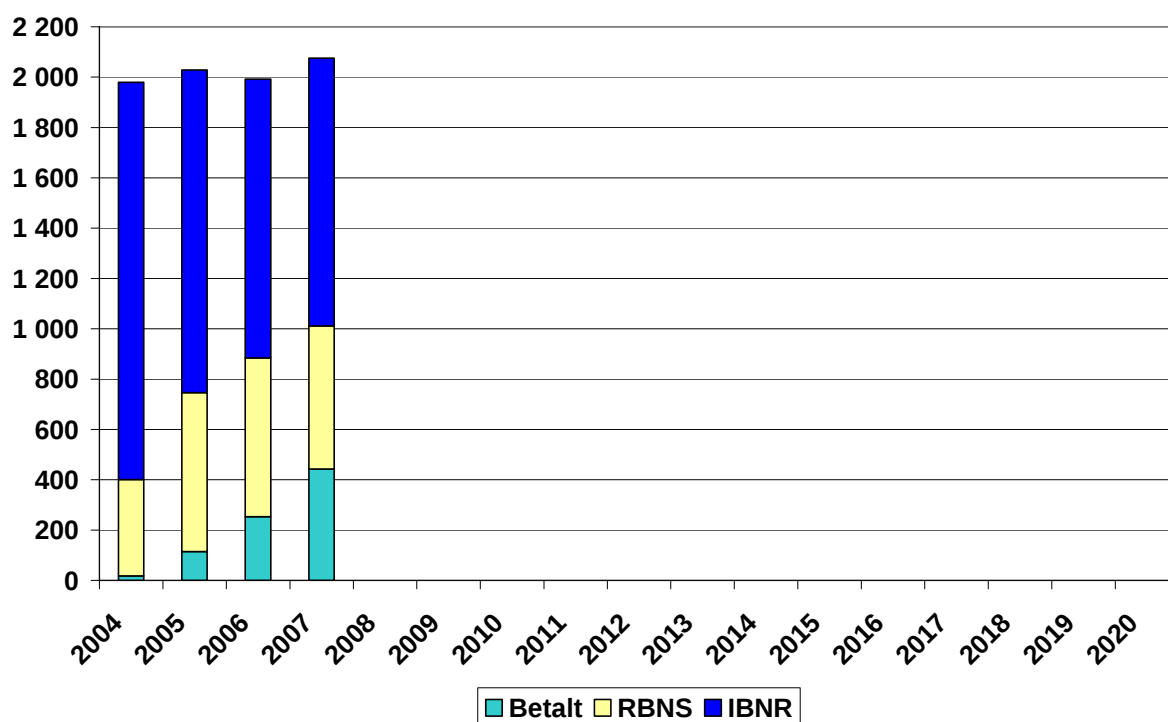
Figur 4.17. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer – Skadeårgang 2002.
Data ved utløpet av regnskapsårene 2002–2007. Mill. kr.

Figur 4.18. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer – Skadeårgang 2003.
Data ved utløpet av regnskapsårene 2003–2007. Mill. kr.

Figur 4.19. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer – Skadeårgang 2004.
Data ved utløpet av regnskapsårene 2004–2007. Mill. kr.

5. Utviklingstrekk – Brutto erstatningskostnader for Yrkesulykkeforsikringer

I tabell 5.1 gis en oversikt over hvorledes anslagene på de samlede brutto erstatningskostnader for yrkesulykker inntruffet i årene 1994–2007 har utviklet seg. For hver av skadeårgangene blir det oppgitt anslag på brutto erstatningskostnader slik disse fremkom ved utløpet av de respektive skadeårganger (opprinnelig anslag), samt de reviderte anslagene ved utløpet av hhv. 2006 og 2007. Tabell 5.2 viser hvorledes anslagene på de tilsvarende brutto skadeprosenter (for hver av skadeårgangene 1994–2007) har utviklet seg.

Når det gjelder delbransjen Yrkesulykkeforsikringer har utviklingen av anslagene på brutto erstatningskostnader klare likhetstrekk med den utviklingen som er registrert for hovedbransjen Yrkeskedeforsikringer sett under ett. For alle skadeårgangene 1994–1999 har anslaget på brutto erstatningskostnader blitt til dels kraftig oppjustert (15–75 prosent) i løpet av perioden fra utgangen av de respektive skadeårganger frem til utgangen av 2007. Oppjusteringene av de anslåtte brutto erstatningskostnader for skadeårgangene 2000–2005 har i samme periode vært mer beskjeden (2–13 prosent), mens anslaget for skadeårgang 2006 bare er marginalt justert i løpet av 2007.

I løpet av 2007 har anslagene på brutto erstatningskostnader blitt oppjustert for alle skadeårganger med unntak av 1999 og 2000. Oppjusteringen utgjør mellom 2 ½ og 4 ½ prosent for årgangene 1996, 1997 og 2001–2003, for de øvrige årgangene er oppjusteringen vesentlig mer beskjeden. For skadeårgangene 1999 og 2000 har anslaget på brutto erstatningskostnader blitt nedjustert med hhv. 0.4 og 2.4 prosent i løpet av 2007.

Tabell 5.1. Utviklingen av anslagene på brutto erstatningskostnader.
Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer. Mill. kr.

Skadeårgang	Anslåtte brutto erstatningskostnader		
	Opprinnelig	pr. 31.12.2006	pr. 31.12.2007
1994	726.4	925.9	938.1
1995	695.2	1 038.4	1 040.9
1996	689.0	1 174.9	1 202.9
1997	790.5	1 199.9	1 255.0
1998	1 023.7	1 411.8	1 428.2
1999	1 169.7	1 345.1	1 339.4
2000	1 182.5	1 236.5	1 206.9
2001	1 201.3	1 321.4	1 354.9
2002	1 330.2	1 396.8	1 435.5
2003	1 416.4	1 519.8	1 563.6
2004	1 433.1	1 536.4	1 548.4
2005	1 549.6	1 610.3	1 627.5
2006	1 653.3	1 653.3	1 656.1
2007	1 751.4	–	1 751.4

I delbransjen Yrkesulykkeforsikringer er anslagene på brutto skadeprosent til dels meget høye ved utløpet av 2007 for skadeårgangene 1994–2001, jf. tabell 5.2. Ved å sammenlikne tabell

5.2 med tabell 4.2 ses dessuten at anslaget på brutto skadeprosent for skadeårgangene 1994–1998 ligger 3 ½–15 ½ prosentpoeng høyere i delbransjen Yrkesulykkeforsikringer enn i hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer. For skadeårgangene 1999 og 2000 er imidlertid anslaget på brutto skadeprosent for delbransjen Yrkesulykkeforsikringer hhv. 4 ½ og 7 ½ prosentpoeng lavere enn anslaget for hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer. Når det gjelder skadeårgangene 2001–2007 er avviket mellom brutto skadeprosenter for hhv. delbransjen Yrkesulykkeforsikringer og hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer mindre enn $\pm 2 \frac{3}{4}$ prosentpoeng.

*Tabell 5.2. Utviklingen av anslagene på brutto skadeprosenter.
Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer.*

Skadeårgang	Anslåtte brutto skadeprosenter		
	Opprinnelig	pr. 31.12.2006	pr. 31.12.2007
1994	103.1	131.4	133.2
1995	96.8	144.6	144.9
1996	107.8	183.7	188.1
1997	138.2	209.8	219.4
1998	164.3	226.5	229.2
1999	169.8	195.3	194.5
2000	139.2	145.6	142.1
2001	115.3	126.9	130.1
2002	99.1	104.1	107.0
2003	92.6	99.3	102.2
2004	90.0	96.5	97.3
2005	91.5	95.1	96.1
2006	91.6	91.6	91.8
2007	90.7	–	90.7

I tabellene 5.3 og 5.4 nedenfor er det gitt oversikter over fordelingen pr. 31. desember 2007 av de anslåtte brutto erstatningskostnader (for skadeårgangene 1994–2007) på de følgende komponenter:

- betalte bruttoerstatninger,
- brutto avsetninger for de rapporterte, ikke oppgjorte skadetilfeller (brutto RBNS-avsetninger),
- brutto avsetninger for de inntrufne, ikke rapporterte skader (brutto IBNR-avsetninger).

Tabell 5.3 viser de nominelle beløp, mens tabell 5.4 angir de relative andeler.

Av tabellene 5.3 og 5.4 fremgår bl.a. følgende:

- Andelen som de betalte bruttoerstatninger utgjør av de anslåtte brutto erstatningskostnader, er bare $1 \frac{3}{4}$ prosent for den siste skadeårgangen, men denne andelen øker raskt med skadeårgangens ”alder”. For 1994-årgangen utgjør de betalte bruttoerstatninger $94 \frac{1}{4}$ prosent av de anslåtte brutto erstatningskostnader.

- På den annen side utgjør brutto IBNR-avsetning for skadeårgang 2007 hele 75 prosent av anslått brutto erstatningskostnad for denne årgangen. Denne andelen avtar raskt med skadeårgangens "alder" og utgjør hhv. 3.1 og 3.2 prosent for årgangene 1994 og 1995.
- Brutto RBNS-avsetningenes andel av de anslåtte brutto erstatningskostnader er størst for 1–3 år gamle skadeårganger (30–35 prosent).
- For skadeårgangene 1994 og 1995 utgjør summen av betalte bruttoerstatninger og brutto RBNS-avsetninger, dvs. de fastsatte bruttoerstatninger for meldte yrkesulykker, snaut 97 prosent av de anslåtte brutto erstatningskostnader. Denne andelen blir lavere desto "yngre" skadeårgangen er, og utgjør hhv. 36 ½ og 25 prosent for årgangene 2006 og 2007.

Det vises også til illustrasjonene gitt ved figurene 5.1 og 5.2.

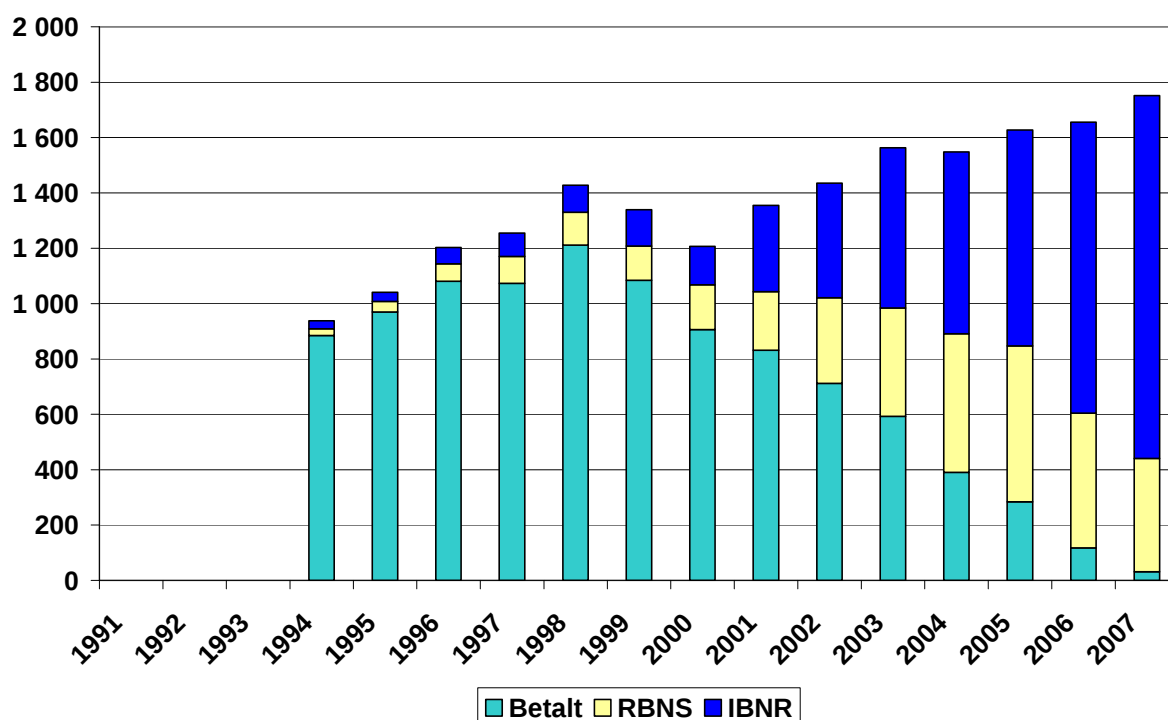
Tabell 5.3. Anslåtte brutto erstatningskostnader pr. 31. desember 2007.
Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer. Mill. kr.

Skadeårgang	Betalte brutto erstatninger	Brutto RBNS avsetninger	Brutto IBNR avsetninger
1994	884.6	24.9	28.7
1995	969.8	37.9	33.1
1996	1 080.7	63.7	58.5
1997	1 073.6	97.1	84.2
1998	1 211.8	118.3	98.1
1999	1 084.2	124.1	131.0
2000	906.6	161.9	138.4
2001	831.7	211.6	311.6
2002	711.7	310.1	413.7
2003	593.1	390.9	579.6
2004	390.8	500.5	657.0
2005	284.0	563.3	780.3
2006	117.4	487.4	1 051.1
2007	31.7	409.1	1 310.5

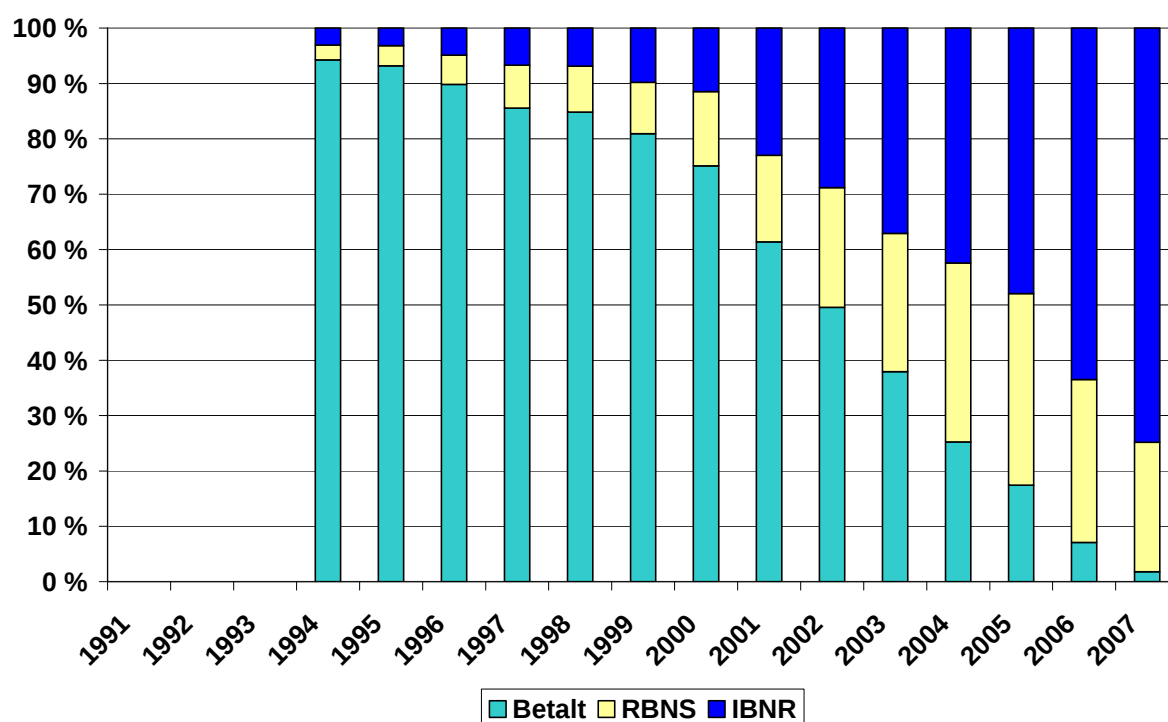
Tabell 5.4. Anslåtte brutto erstatningskostnader pr. 31. desember 2007.
Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer. Relativ fordeling (prosent).

Skadeårgang	Betalte brutto erstatninger	Brutto RBNS avsetninger	Brutto IBNR avsetninger
1994	94.3	2.6	3.1
1995	93.2	3.6	3.2
1996	89.8	5.3	4.9
1997	85.6	7.7	6.7
1998	84.8	8.3	6.9
1999	80.9	9.3	9.8
2000	75.1	13.4	11.5
2001	61.4	15.6	23.0
2002	49.6	21.6	28.8
2003	37.9	25.0	37.1
2004	25.3	32.3	42.4
2005	17.5	34.6	47.9
2006	7.1	29.4	63.5
2007	1.8	23.4	74.8

Figur 5.1. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
 Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer. Skadeårgangene 1994–2007.
 Data pr. 31. desember 2007. Mill. kr.

Figur 5.2. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
 Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer. Skadeårgangene 1994–2007.
 Data pr. 31. desember 2007. Relative andeler.

I figurene 5.1 og 5.2 er det – for hver av skadeårgangene 1994–2007 – illustrert hvordan anslaget på samlet brutto erstatningskostnad ved utløpet av 2007 er fordelt mellom betalte bruttoerstatninger, brutto RBNS-avsetninger og brutto IBNR-avsetninger. Endringene over tid i sammensetningen av anslaget på de samlede brutto erstatningskostnader kan imidlertid også illustreres ved å betrakte en skadeårgang av gangen. I figur 5.3 nedenfor er det således illustrert hvordan sammensetningen av anslaget på samlet brutto erstatningskostnad for skadeårgang 1994 har blitt endret fra og med utløpet av 1994 (dvs. fra utløpet av skadeårgangen) til og med utløpet av 2007. Siden denne illustrasjonen er basert på nominelle beløp, fremgår det også hvorledes anslaget på den nominelle brutto erstatningskostnaden har endret seg fra utgangen av 1994 til utgangen av 2007.

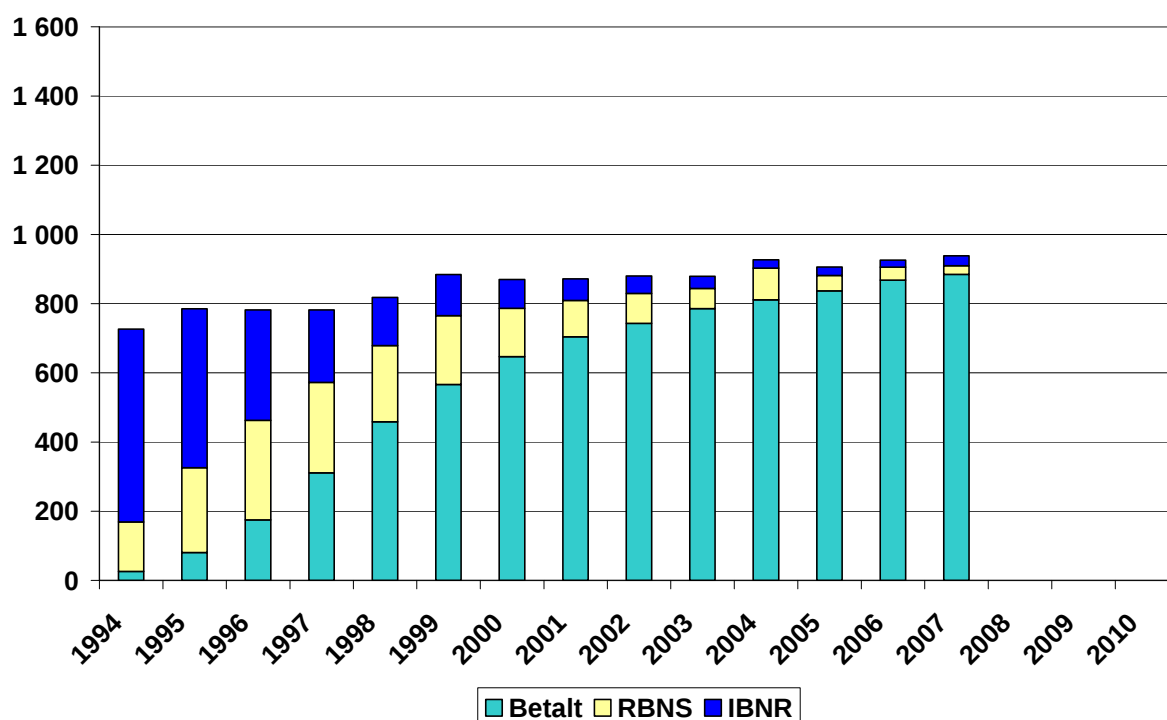
Tilsvarende illustrasjoner for skadeårgangene 1995–2004 er gitt ved figurene 5.4–5.13.

Av figurene 5.3–5.13 ser man bl.a. følgende:

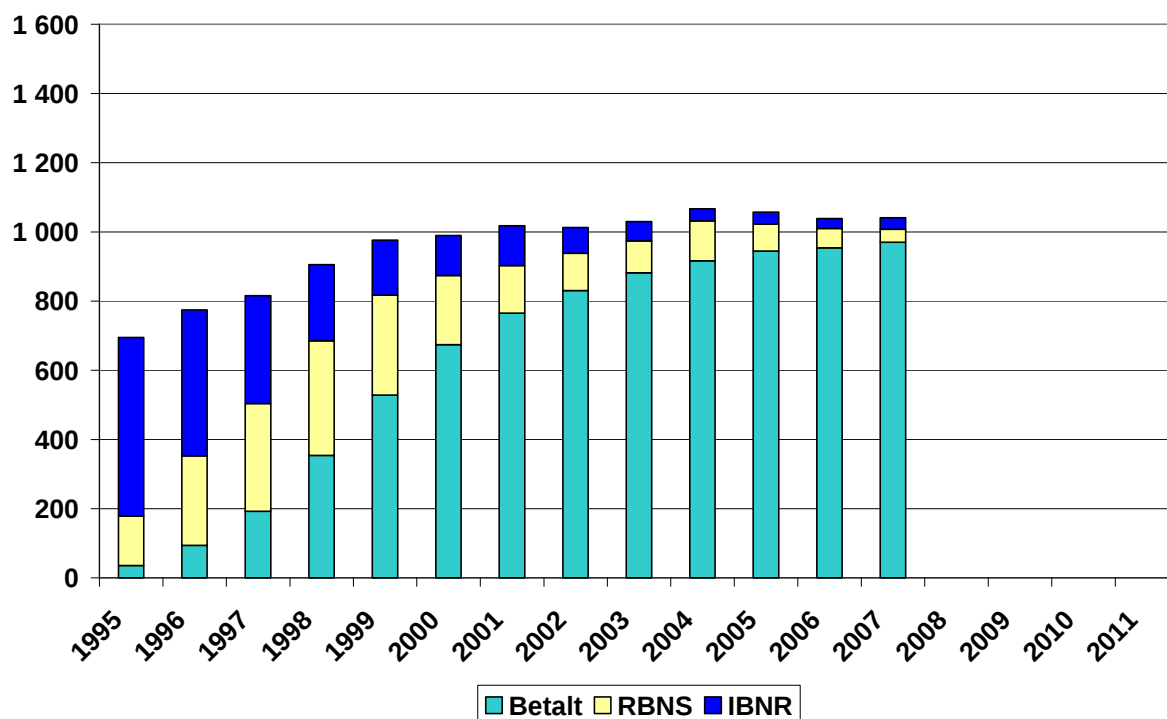
- Alle figurene viser det samme mønster. De betalte bruttoerstatninger utgjør en beskjeden andel av de anslåtte brutto erstatningskostnader ved utløpet av de respektive skadeårganger (1–5 prosent), men andelen øker deretter markert. På den annen side utgjør brutto IBNR-avsetninger en dominerende andel ved utløpet av de respektive skadeårganger (71–77 prosent), men deretter avtar denne andelen markert.
- Anslaget på brutto erstatningskostnad for skadeårgang 1994 har blitt betydelig oppjustert (nesten 30 prosent) i løpet av regnskapsårene 1995–2007 betraktet under ett, og da først og fremst i årene 1995, 1999/2000 og 2004. Videre er de akkumulerte betalte bruttoerstatninger ved utgangen av 2007 mer enn 25 prosent høyere enn det opprinnelige anslaget på brutto erstatningskostnad for denne skadeårgangen.
- Også for skadeårgangene 1995–1998 har anslaget på de samlede brutto erstatningskostnader blitt kraftig oppjustert (40–75 prosent) fra utløpet av de respektive skadeårganger og frem til utløpet av 2007, mens de betalte bruttoerstatninger ved utløpet av 2007 er til dels betydelig høyere enn det opprinnelige anslaget på brutto erstatningskostnader for disse årgangene.
- Anslaget på brutto erstatningskostnad for skadeårgangene 1999–2004 er med ett unntak oppjustert med mellom 8 og 15 prosent siden utløpet av de respektive årganger. Unntaket gjelder skadeårgang 2000, der den samlede oppjusteringen av anslaget på brutto erstatningskostnad kun er 2 prosent etter en betydelig nedjustering i løpet av 2007.

En mer detaljert oversikt over grunnlagsdataene for betalte bruttoerstatninger, brutto RBNS-avsetninger og brutto IBNR-avsetninger er gitt i vedlegg D.

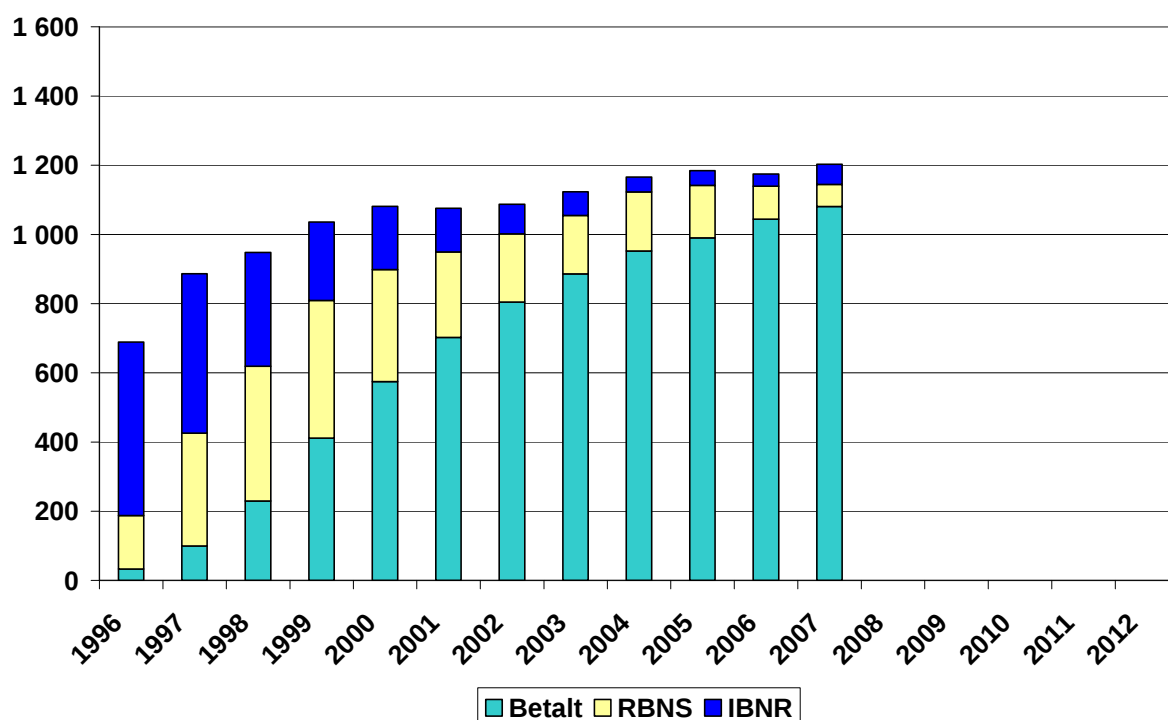
Figur 5.3. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
 Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer – Skadeårgang 1994.
 Data ved utløpet av regnskapsårene 1994–2007. Mill. kr.

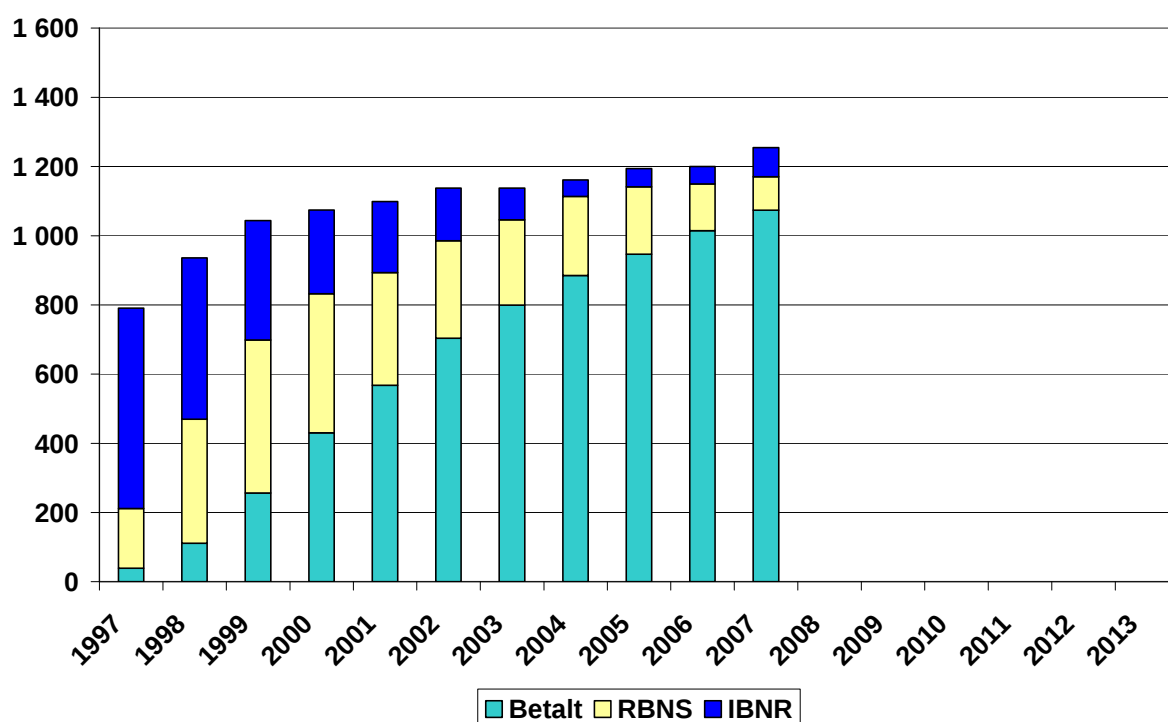
Figur 5.4. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
 Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer – Skadeårgang 1995.
 Data ved utløpet av regnskapsårene 1995–2007. Mill. kr.

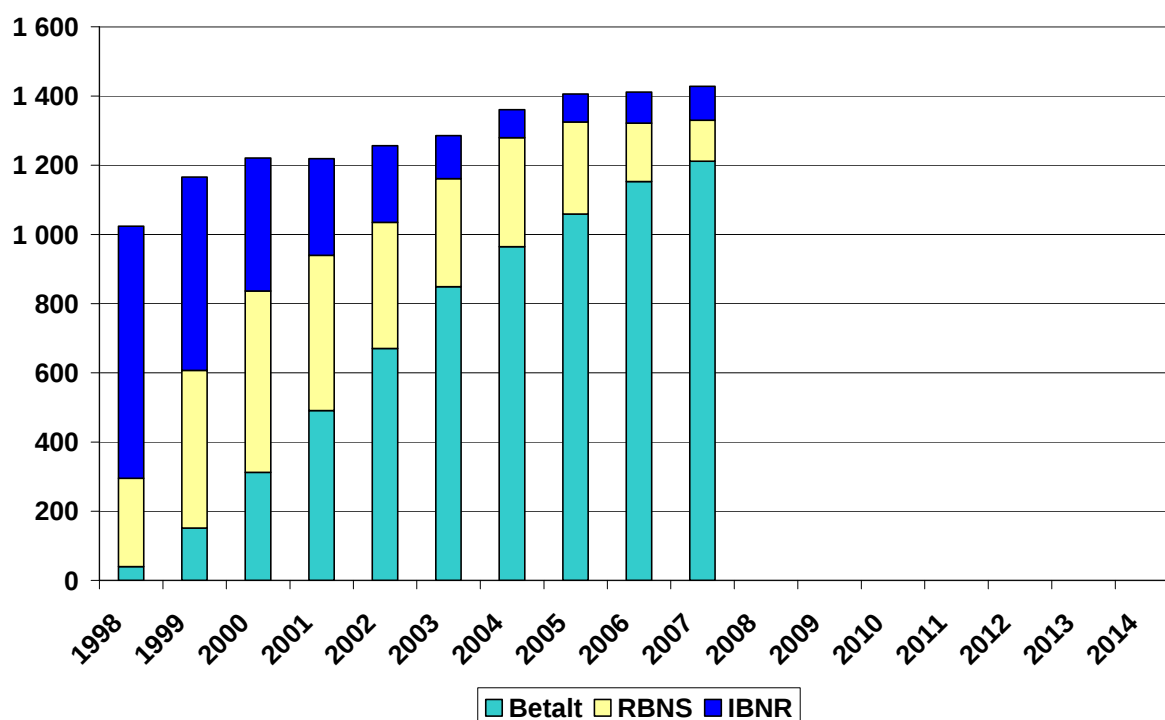
Figur 5.5. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer – Skadeårgang 1996.
Data ved utløpet av regnskapsårene 1996–2007. Mill. kr.

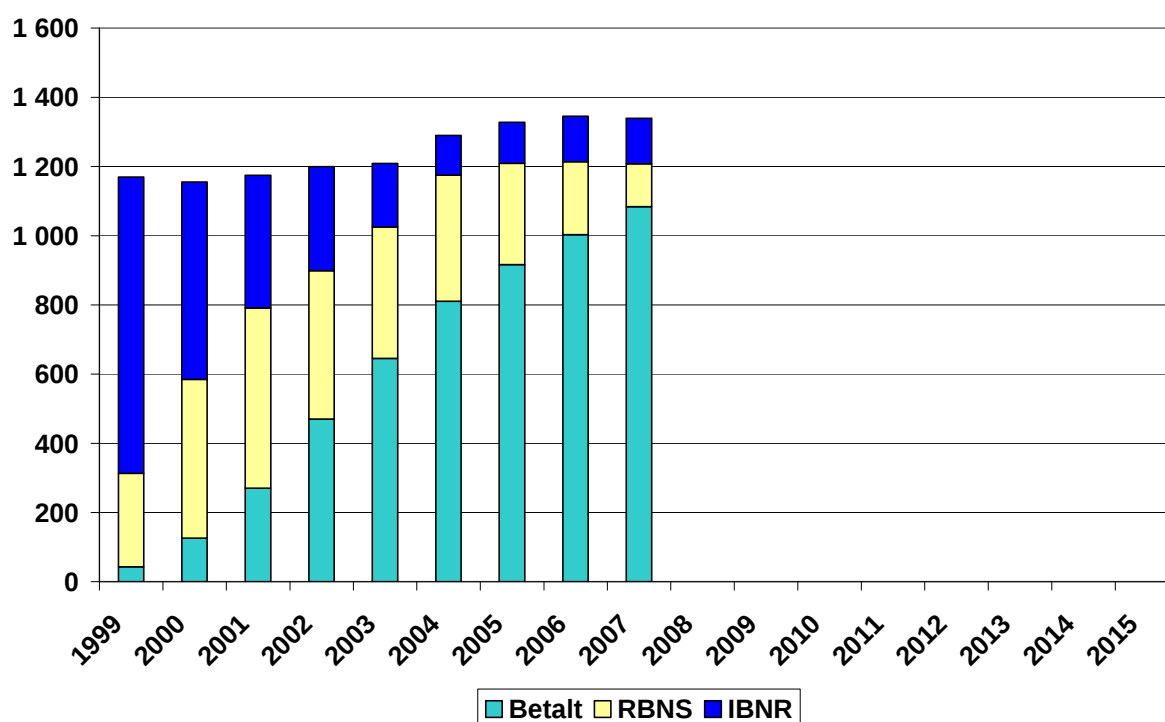
Figur 5.6. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer – Skadeårgang 1997.
Data ved utløpet av regnskapsårene 1997–2007. Mill. kr.

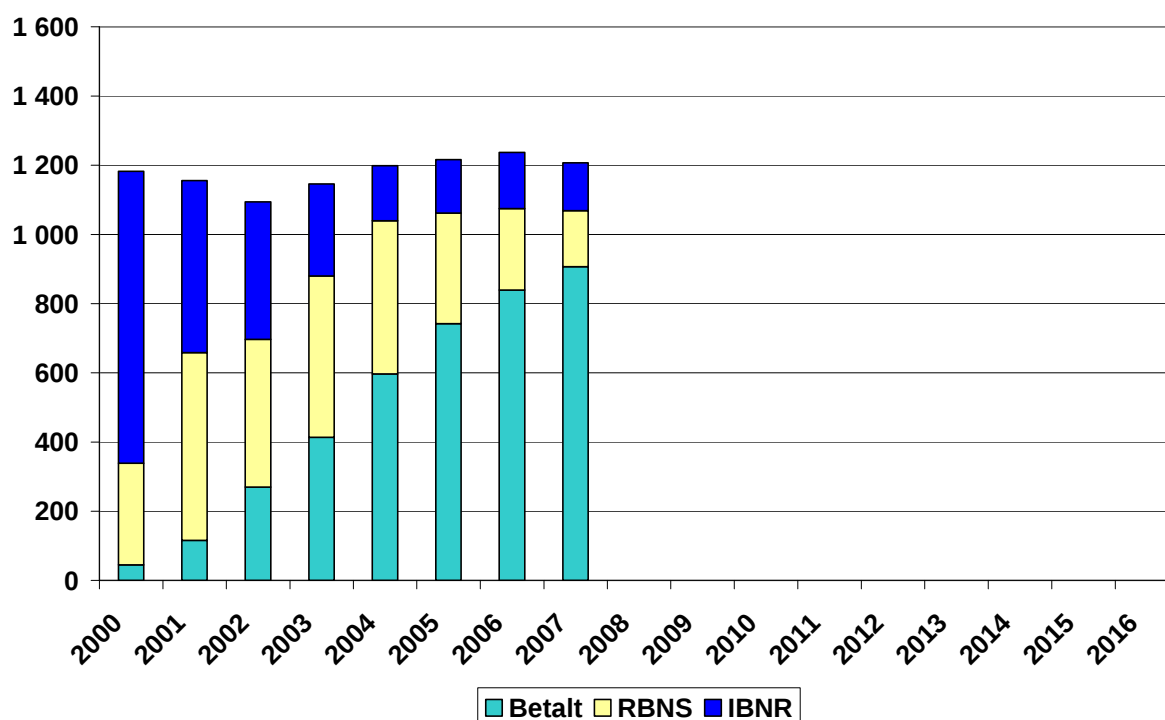
Figur 5.7. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
 Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer – Skadeårgang 1998.
 Data ved utløpet av regnskapsårene 1998–2007. Mill. kr.

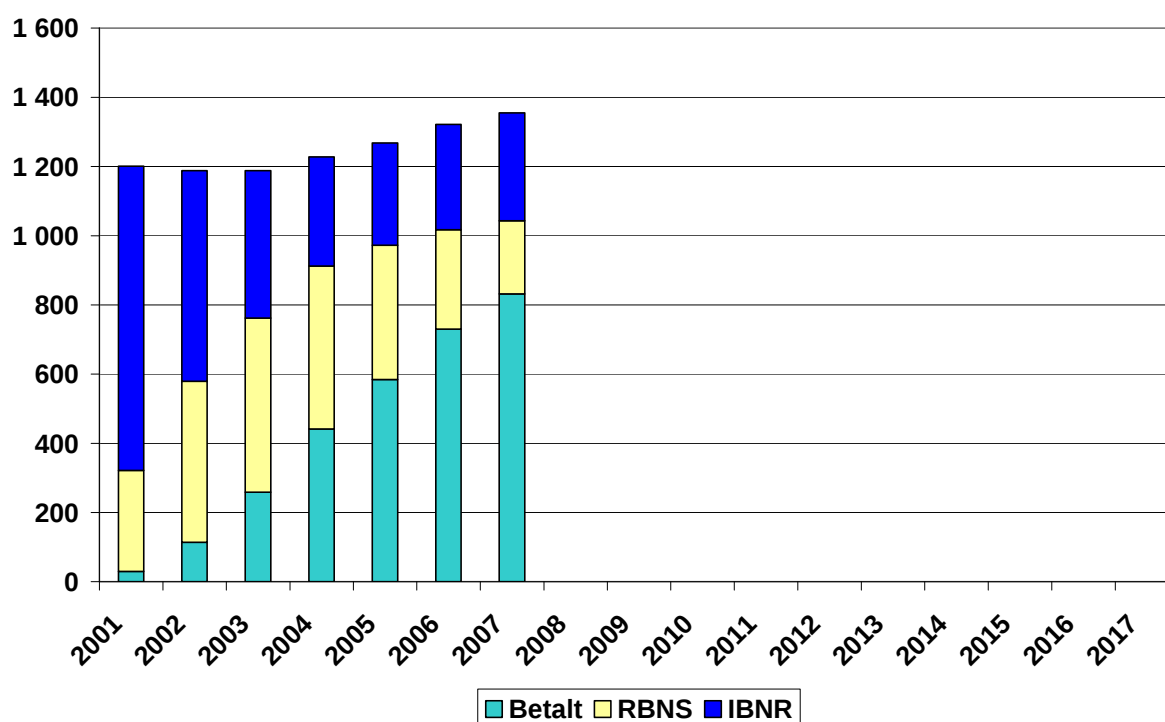
Figur 5.8. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
 Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer – Skadeårgang 1999.
 Data ved utløpet av regnskapsårene 1999–2007. Mill. kr.

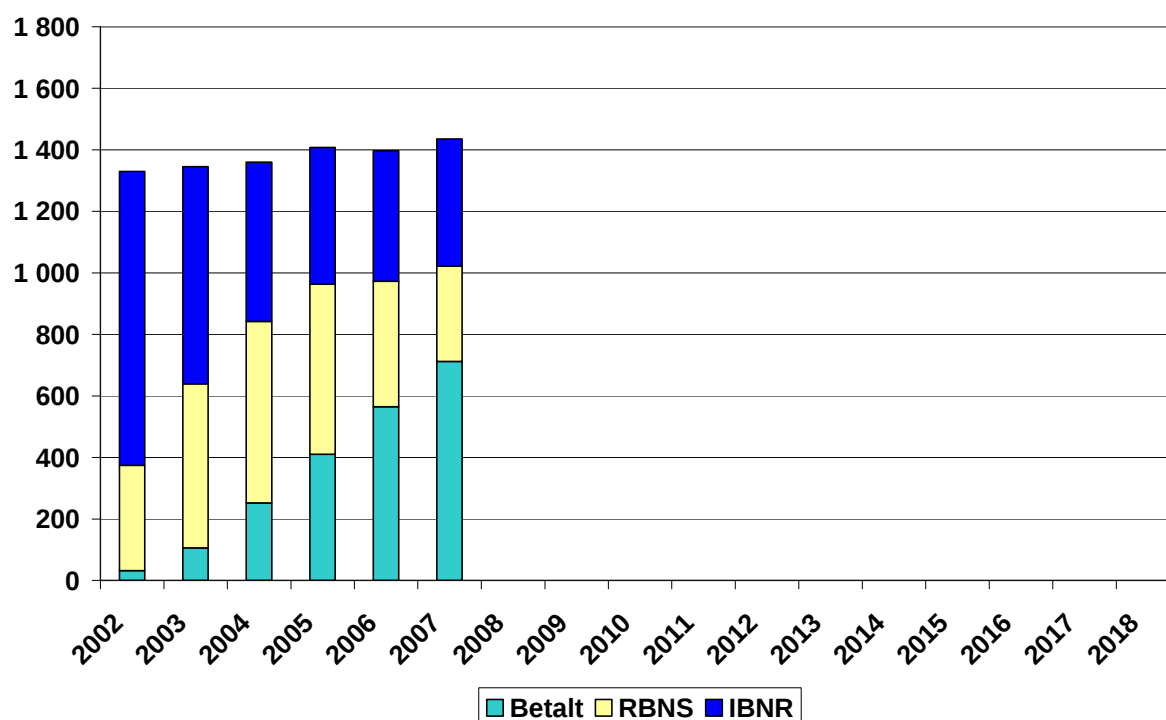
Figur 5.9. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
 Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer – Skadeårgang 2000.
 Data ved utløpet av regnskapsårene 2000–2007. Mill. kr.

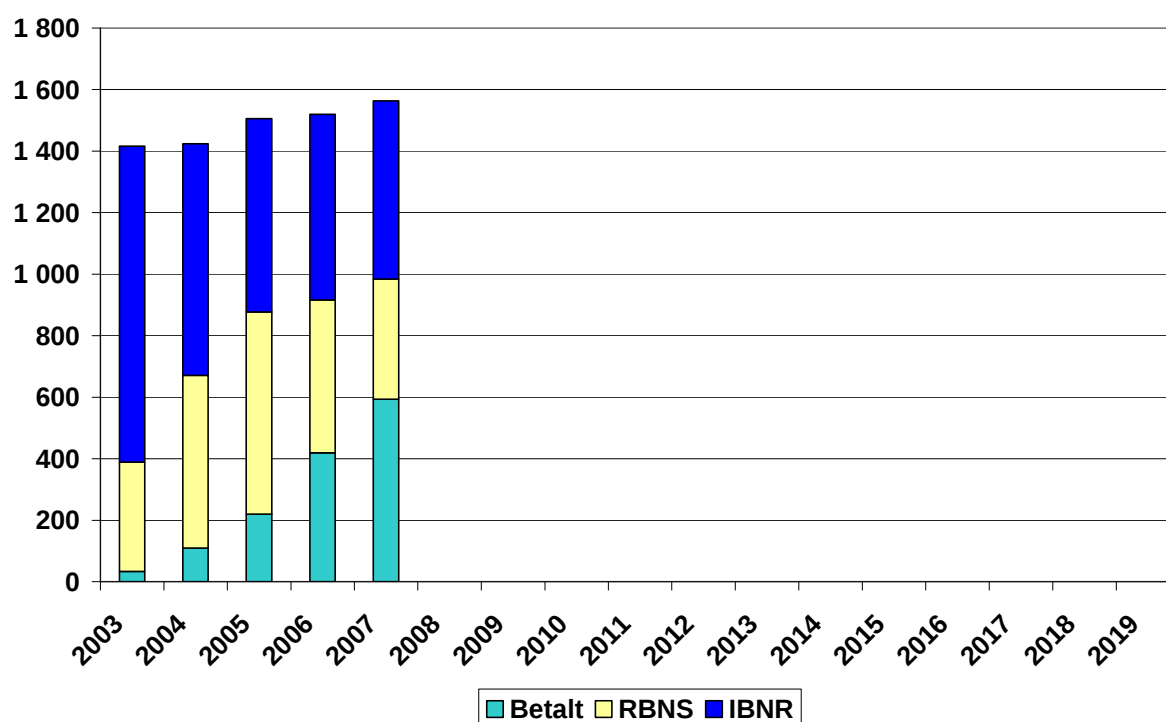
Figur 5.10. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
 Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer – Skadeårgang 2001.
 Data ved utløpet av regnskapsårene 2001–2007. Mill. kr.

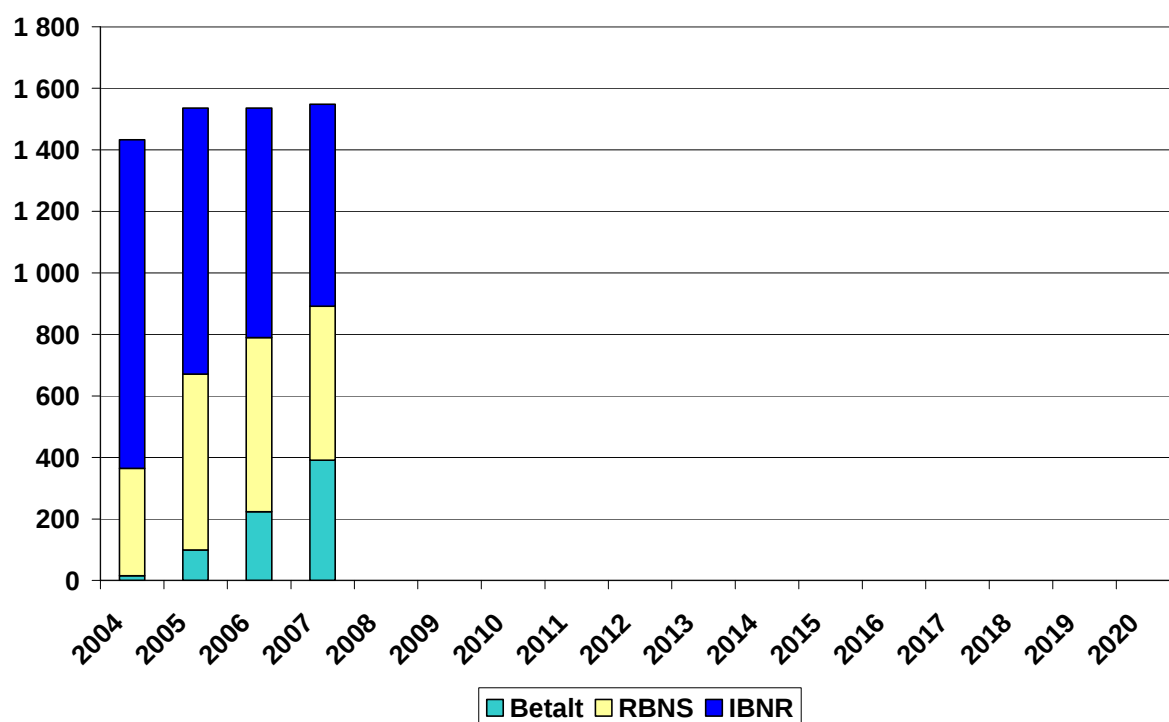
Figur 5.11. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer – Skadeårgang 2002.
Data ved utløpet av regnskapsårene 2002–2007. Mill. kr.

Figur 5.12. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer – Skadeårgang 2003.
Data ved utløpet av regnskapsårene 2003–2007. Mill. kr.

Figur 5.13. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer – Skadeårgang 2004.
Data ved utløpet av regnskapsårene 2004–2007. Mill. kr.

6. Utviklingstrekk – Brutto erstatningskostnader for Yrkessykdomsforsikringer

I tabell 6.1 gis en oversikt over hvorledes anslagene på de samlede brutto erstatningskostnader for yrkessykdommer inntruffet i årene 1994–2007 har utviklet seg. For hver av skadeårgangene blir det oppgitt anslag på brutto erstatningskostnader slik disse fremkom ved utløpet av de respektive skadeårganger (opprinnelig anslag), samt de reviderte anslagene ved utløpet av hhv. 2006 og 2007. Tabell 6.2 viser hvorledes anslagene på de tilsvarende brutto skadeprosenter (for hver av skadeårgangene 1994–2007) har utviklet seg.

I delbransjen Yrkessykdomsforsikringer har utviklingen av anslagene på brutto erstatningskostnader for skadeårgangene 1994–2007 vært noe forskjellig fra den utviklingen som er registrert både for hovedbransjen Yrkesskedeforsikringer sett under ett og for delbransjen Yrkesulykkeforsikringer. Det fremgår imidlertid av tabell 6.1 at det bare er skadeårgangene 1994 og 2003–2005 som har lavere anslåtte brutto erstatningskostnader ved utløpet av 2007 enn ved utløpet av skadeårgangen. For skadeårgang 1994 har imidlertid dette anslaget blitt gradvis oppjustert siden utløpet av 1998, da anslaget på brutto erstatningskostnader for denne årgangen ble stipulert til kun 170.7 mill. kr.

For skadeårgangene 1995–2002 er de anslåtte brutto erstatningskostnader ved utløpet av 2007 opptil 70 prosent høyere enn anslaget som ble utarbeidet ved utløpet av de respektive skadeårganger. For enkelte av disse skadeårgangene har imidlertid de anslåtte brutto erstatningskostnader blitt betydelig oppjustert (1997 og 1998) eller nedjustert (1995 og 1996) i løpet av 2007.

For skadeårgangene 2002–2006 er anslaget på brutto erstatningskostnader oppjustert i løpet av 2007. Oppjusteringen er relativt stor for 2004-årgangen (drøyt 70 mill. kr).

*Tabell 6.1. Utviklingen av anslagene på brutto erstatningskostnader.
Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer. Mill. kr.*

Skadeårgang	Anslåtte brutto erstatningskostnader		
	Opprinnelig	pr. 31.12.2006	pr. 31.12.2007
1994	308.1	296.6	307.6
1995	257.6	368.9	345.5
1996	203.2	366.3	348.0
1997	278.6	440.4	460.8
1998	322.6	388.1	422.7
1999	329.7	449.2	459.0
2000	328.5	462.5	453.1
2001	316.1	385.4	383.8
2002	359.2	448.3	465.8
2003	491.3	435.9	445.1
2004	546.4	456.0	527.3
2005	552.1	497.2	501.0
2006	591.5	591.5	597.3
2007	622.8	–	622.8

Når det gjelder anslagene på brutto skadeprosent for delbransjen Yrkessykdomsforsikringer, fremgår det av tabell 6.2 at denne fortsatt er lav for skadeårgang 1994. For skadeårgangene 1995–2002 ligger imidlertid anslått brutto skadeprosent mellom 116 (1995-årgangen) og 215 (1998-årgangen). De anslåtte brutto skadeprosent er spesielt høye for skadeårgangene 1997–2000 som alle oppviser skadeprosent godt over 170.

Som følge av betydelige premieøkninger de senere år avtar anslått brutto skadeprosent gradvis fra skadeårgang 1998 (215) til skadeårgangene 2003–2007 (90–105). Brutto skadeprosent for 2007-årgangen er foreløpig anslått til 96 ½.

Tabell 6.2. *Utviklingen av anslagene på brutto skadeprosent.
Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer.*

Skadeårgang	Anslåtte brutto skadeprosent		
	Opprinnelig	pr. 31.12.2006	pr. 31.12.2007
1994	87.1	83.8	87.0
1995	86.5	123.9	116.0
1996	79.1	142.6	135.5
1997	120.6	190.6	199.5
1998	163.7	196.9	214.5
1999	153.0	208.4	212.9
2000	125.9	177.3	173.7
2001	97.9	119.3	118.8
2002	90.2	112.5	116.9
2003	108.0	95.8	97.8
2004	108.4	90.4	104.6
2005	99.6	89.7	90.4
2006	100.5	100.5	101.5
2007	96.5	–	96.5

I tabellene 6.3 og 6.4 nedenfor er det gitt oversikter over fordelingen pr. 31. desember 2007 av de anslåtte brutto erstatningskostnader (for skadeårgangene 1994–2007) på de følgende komponenter:

- betalte bruttoerstatninger,
- brutto avsetninger for de rapporterte, ikke oppgjorte skadetilfeller (brutto RBNS-avsetninger),
- brutto avsetninger for de inntrufne, ikke rapporterte skader (brutto IBNR-avsetninger).

Tabell 6.3 viser de nominelle beløp, mens tabell 6.4 angir de relative andeler.

Tabell 6.3. Anslåtte brutto erstatningskostnader pr. 31. desember 2007.
Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer. Mill. kr.

Skadeårgang	Betalte brutto erstatninger	Brutto RBNS avsetninger	Brutto IBNR avsetninger
1994	224.3	22.5	60.8
1995	253.8	22.1	69.7
1996	244.4	32.6	71.1
1997	305.9	47.2	107.7
1998	243.6	54.5	124.7
1999	251.0	69.9	138.0
2000	232.4	54.2	166.5
2001	151.9	61.3	170.5
2002	141.3	79.6	245.0
2003	75.6	61.5	308.0
2004	52.0	67.9	407.4
2005	42.3	46.0	412.7
2006	22.2	51.9	523.2
2007	8.6	18.2	596.0

Tabell 6.4. Anslåtte brutto erstatningskostnader pr. 31. desember 2007.
Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer. Relativ fordeling (prosent).

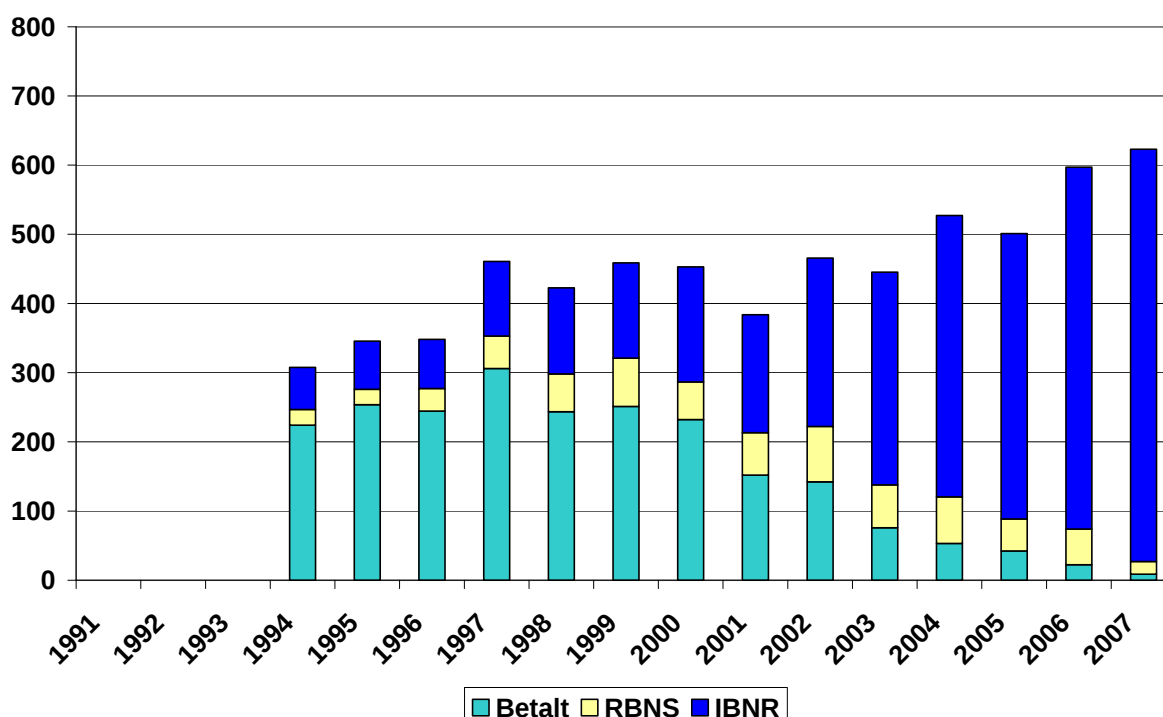
Skadeårgang	Betalte brutto erstatninger	Brutto RBNS avsetninger	Brutto IBNR avsetninger
1994	72.9	7.3	19.8
1995	73.4	6.4	20.2
1996	70.2	9.4	20.4
1997	66.4	10.2	23.4
1998	57.6	12.9	29.5
1999	54.7	15.2	30.1
2000	51.3	12.0	36.8
2001	39.6	16.0	44.4
2002	30.3	17.1	52.6
2003	17.0	13.8	69.2
2004	9.9	12.9	77.3
2005	8.4	9.2	82.4
2006	3.7	8.7	87.6
2007	1.4	2.9	95.7

Av tabellene 6.3 og 6.4 fremgår bl.a. følgende:

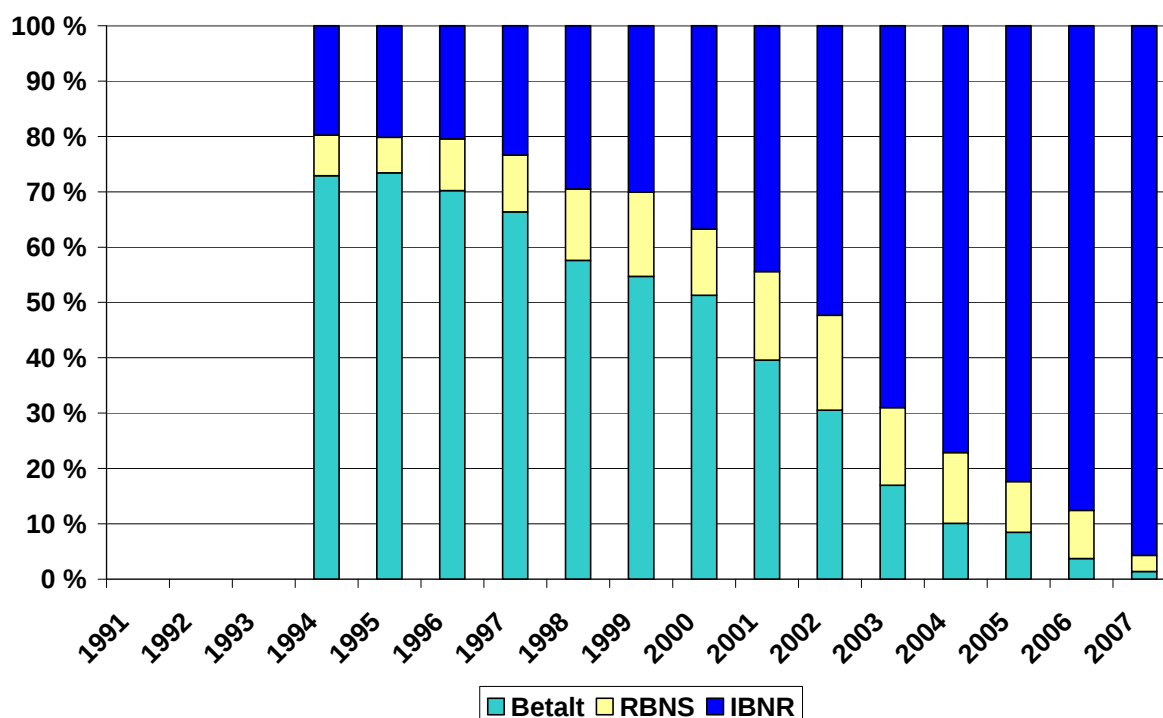
- For den siste skadeårgangen utgjør de betalte bruttoerstatninger ca. 1 ½ prosent av de anslåtte brutto erstatningskostnader. Denne andelen øker imidlertid raskt med skadeårgangens "alder", og for 1994-årgangen utgjør de betalte bruttoerstatninger nesten 73 prosent av de anslåtte brutto erstatningskostnader.
- På den annen side utgjør brutto IBNR-avsetning for 2007-årgangen hele 96 prosent av anslått brutto erstatningskostnad for denne årgangen. Andelen avtar raskt med skadeårgangens "alder" og utgjør ca. 20 prosent for årgangene 1994 og 1995.
- Brutto RBNS-avsetningenes andel av de anslåtte brutto erstatningskostnader utgjør mellom 13 og 17 prosent for skadeårgangene 1998–2004.
- For skadeårgangene 1994 og 1995 utgjør summen av betalte bruttoerstatninger og brutto RBNS-avsetninger, dvs. de fastsatte bruttoerstatninger for meldte yrkessykdommer, ca. 80 prosent av de anslåtte brutto erstatningskostnader. Denne andelen blir lavere desto "yngre" skadeårgangen er, og utgjør hhv. 12 ½ og 4 ½ prosent for årgangene 2006 og 2007.

Det vises også til illustrasjonene gitt ved figurene 6.1 og 6.2.

*Figur 6.1. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer. Skadeårgangene 1994–2007.
Data pr. 31. desember 2007. Mill. kr.*

Figur 6.2. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
 Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer. Skadeårgangene 1994–2007.
 Data pr. 31. desember 2007. Relative andeler.

I figurene 6.1 og 6.2 er det – for hver av skadeårgangene 1994–2007 – illustrert hvordan anslaget på samlet brutto erstatningskostnad ved utløpet av 2007 er fordelt mellom betalte bruttoerstatninger, brutto RBNS-avsetninger og brutto IBNR-avsetninger. Endringene over tid i sammensetningen av anslaget på de samlede brutto erstatningskostnader kan imidlertid også illustreres ved å betrakte en skadeårgang av gangen. I figur 6.3 nedenfor er det således illustrert hvordan sammensetningen av anslaget på samlet brutto erstatningskostnad for skadeårgang 1994 har blitt endret fra og med utløpet av 1994 (dvs. fra utløpet av skadeårgangen) til og med utløpet av 2007. Siden denne illustrasjonen er basert på nominelle beløp, fremgår det også hvorledes anslaget på den nominelle brutto erstatningskostnaden har endret seg fra utgangen av 1994 til utgangen av 2007. Tilsvarende illustrasjoner for skadeårgangene 1995–2004 er gitt ved figurene 6.4–6.13.

Det er enkelte likhetstrekk mellom figurene. De betalte bruttoerstatninger utgjør mindre enn 2 ½ prosent av de anslåtte brutto erstatningskostnader ved utløpet av de respektive skadeårganger. (For halvparten av skadeårgangene utgjør denne andelen mindre enn 1 prosent.) Andelen øker deretter raskt. På den annen side utgjør brutto IBNR-avsetninger en helt dominerende andel ved utløpet av skadeårgangene (88–97 prosent), men deretter avtar denne andelen markert.

For øvrig kan det gis følgende kommentarer vedrørende utviklingen av anslaget på brutto erstatningskostnad for de enkelte skadeårganger:

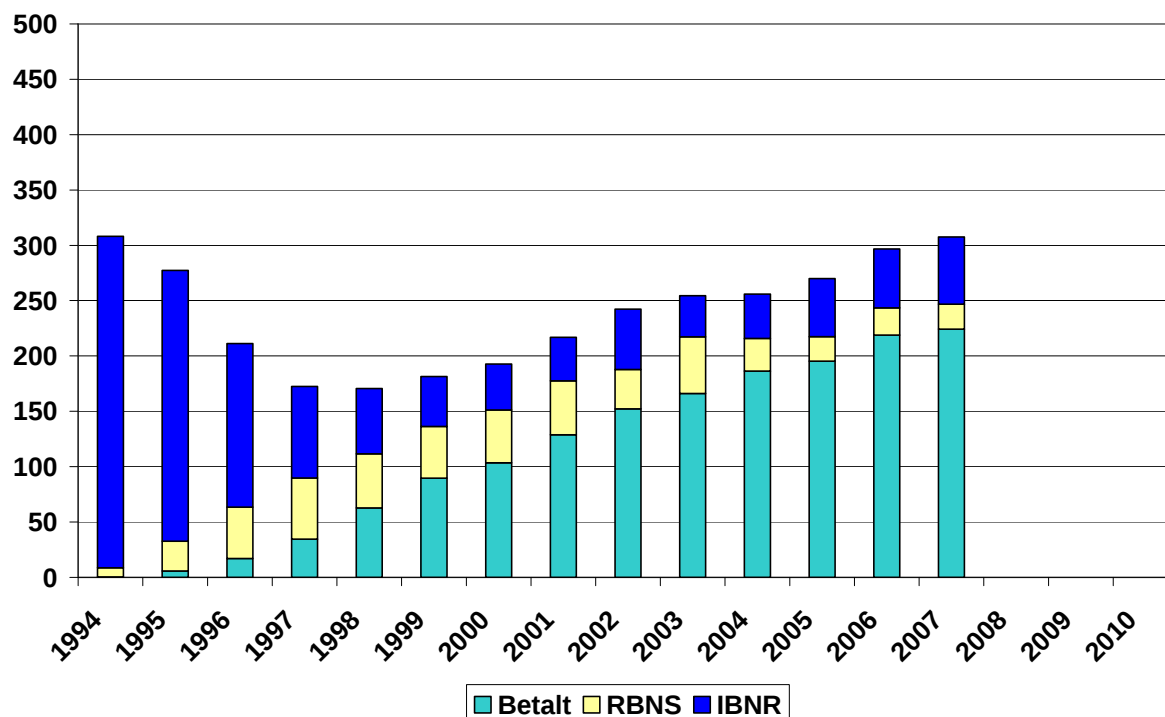
- Anslaget på brutto erstatningskostnad for skadeårgang 1994 ble kraftig nedjustert i løpet av regnskapsårene 1995–1998. I løpet av de ni siste regnskapsårene har det imidlertid

vært en kraftig oppjustering av dette anslaget, men anslaget på brutto erstatningskostnad ligger fortsatt marginalt under det opprinnelige anslaget for denne skadeårgangen.

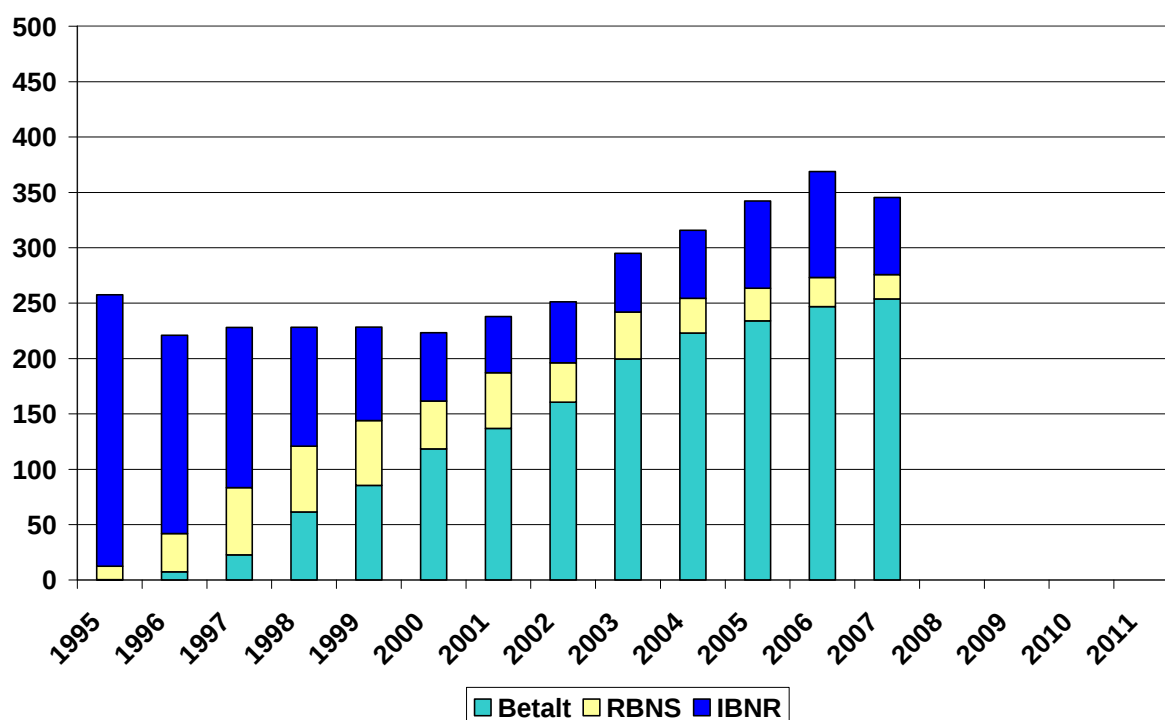
- Når det gjelder skadeårgang 1995 ble anslaget på brutto erstatningskostnad betydelig nedjustert i løpet av regnskapsår 1996. Etter dette holdt anslaget seg forholdsvis stabilt frem til og med regnskapsår 2000, men ble deretter kraftig oppjustert i løpet av årene 2001–2006. I løpet av 2007 er anslaget igjen nedjustert, men er ved utløpet av 2007 fortsatt 34 prosent høyere enn det opprinnelige anslaget fra utløpet av skadeårgangen.
- Anslaget på brutto erstatningskostnad for skadeårgang 1996 var ganske stabilt gjennom de fire regnskapsårene 1998–2001 etter at dette anslaget hadde blitt kraftig oppjustert i løpet av 1997. I løpet av perioden 2001–2007 er anslaget på brutto erstatningskostnad igjen betydelig oppjustert (dog med en markert nedjustering i løpet av 2007) og er ved utløpet av 2007 over 70 prosent høyere enn det opprinnelige anslaget.
- Hva angår skadeårgang 1997, så fluktuerte anslaget på brutto erstatningskostnader noe gjennom perioden 1998–2001. I løpet av perioden 2002–2007 har imidlertid dette anslaget blitt kraftig oppjustert og ligger ved utløpet av 2007 ca. 65 prosent over det opprinnelige anslaget på brutto erstatningskostnader.
- Anslaget på brutto erstatningskostnader for skadeårgang 1998 ble betydelig nedjustert i løpet av 1999 og 2000 for deretter å bli kraftig oppjustert i løpet av årene 2001–2007. Anslaget på brutto erstatningskostnader for denne skadeårgangen er ved utløpet av 2007 mer enn 30 prosent høyere enn det opprinnelige anslaget.
- Også for skadeårgang 1999 ble anslaget på brutto erstatningskostnad noe nedjustert i løpet av de to første årene etter utløpet av skadeårgangen for deretter å bli kraftig oppjustert i løpet av de tre neste årene – og da særlig i løpet av 2003. For perioden 2004–2007 sett under ett har anslaget på brutto erstatningskostnader blitt ytterligere oppjustert og er ved utløpet av 2007 nesten 40 prosent høyere enn det opprinnelige anslaget.
- For skadeårgang 2000 ble anslaget på brutto erstatningskostnader nedjustert med over 15 prosent i løpet av 2001. I løpet av perioden 2002–2007 har imidlertid dette anslaget blitt betydelig oppjustert og er ved utløpet av 2007 nesten 40 prosent over det opprinnelige anslaget for denne skadeårgangen.
- De anslåtte brutto erstatningskostnader for 2001-årgangen ble betydelig oppjustert i løpet av 2003 og 2004, men anslaget har siden vært relativt stabilt. Ved utgangen av 2007 er de anslåtte brutto erstatningskostnader drøyt 20 prosent høyere enn det opprinnelige anslaget.
- Anslaget på brutto erstatningskostnader for 2002-årgangen ble betydelig oppjustert i løpet av 2003, men har siden vært relativt stabilt. Den samlede oppjusteringen i løpet av perioden 2003–2007 utgjør nesten 30 prosent.
- Når det gjelder 2003-årgangen ble anslaget på brutto erstatningskostnader gradvis nedjustert i løpet av perioden 2004–2006. Etter en svak oppjustering i løpet av 2007 er de anslåtte brutto erstatningskostnader nå 9 ½ prosent lavere enn det opprinnelige anslaget.
- For skadeårgang 2004 er den kraftige nedjusteringen av anslaget på brutto erstatningskostnader i løpet av 2005 og 2006 langt på vei reversert i løpet av 2007, slik at anslaget nå er kun 3 ½ prosent lavere enn det som ble utarbeidet ved utløpet av skadeårgangen.

En mer detaljert oversikt over grunnlagsdataene for betalte bruttoerstatninger, brutto RBNS-avsetninger og brutto IBNR-avsetninger er gitt i vedlegg E.

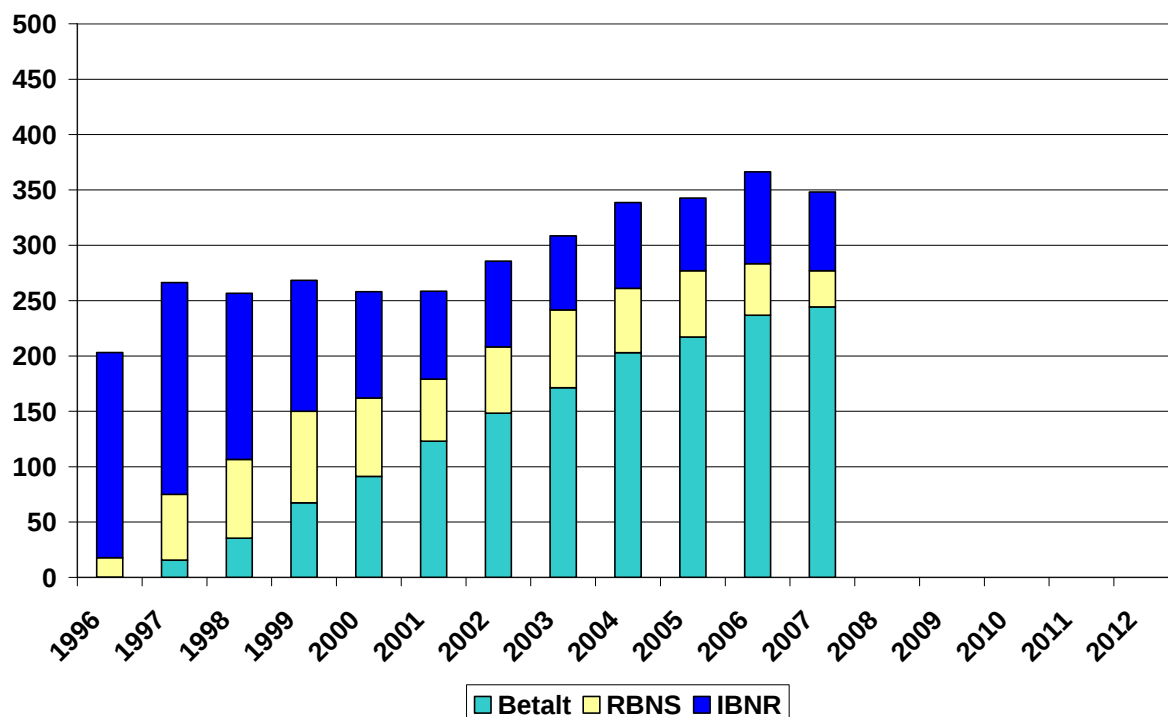
Figur 6.3. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
 Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer – Skadeårgang 1994.
 Data ved utløpet av regnskapsårene 1994–2007. Mill. kr.

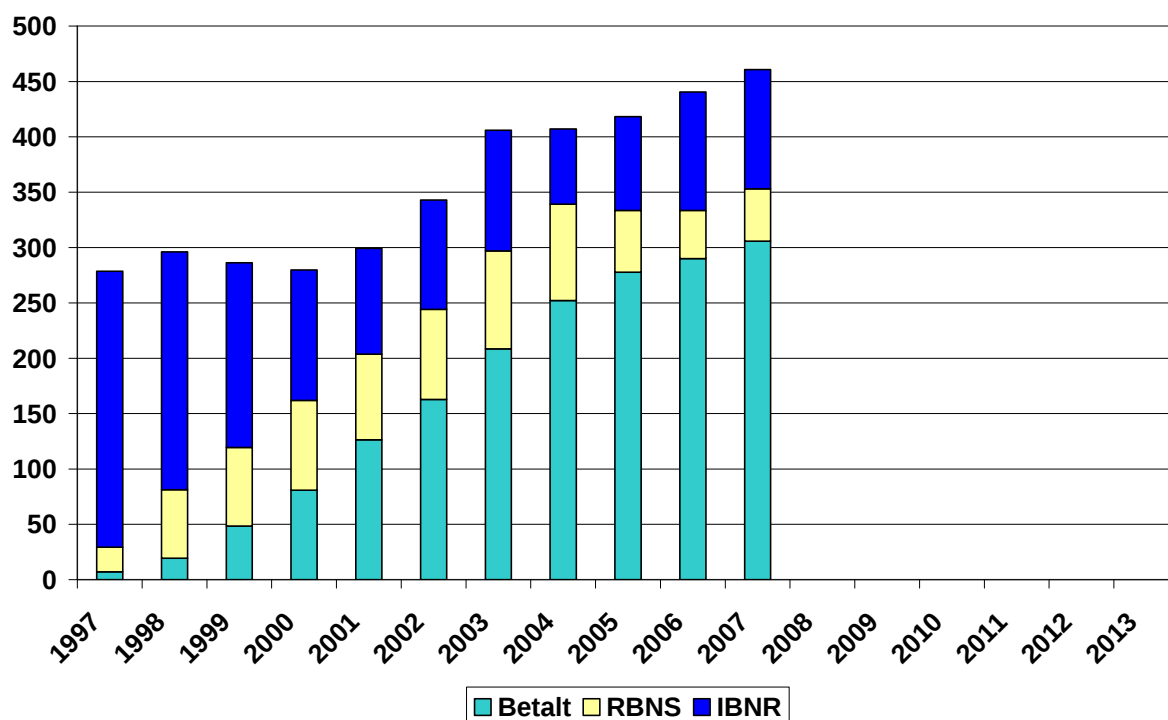
Figur 6.4. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
 Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer – Skadeårgang 1995.
 Data ved utløpet av regnskapsårene 1995–2007. Mill. kr.

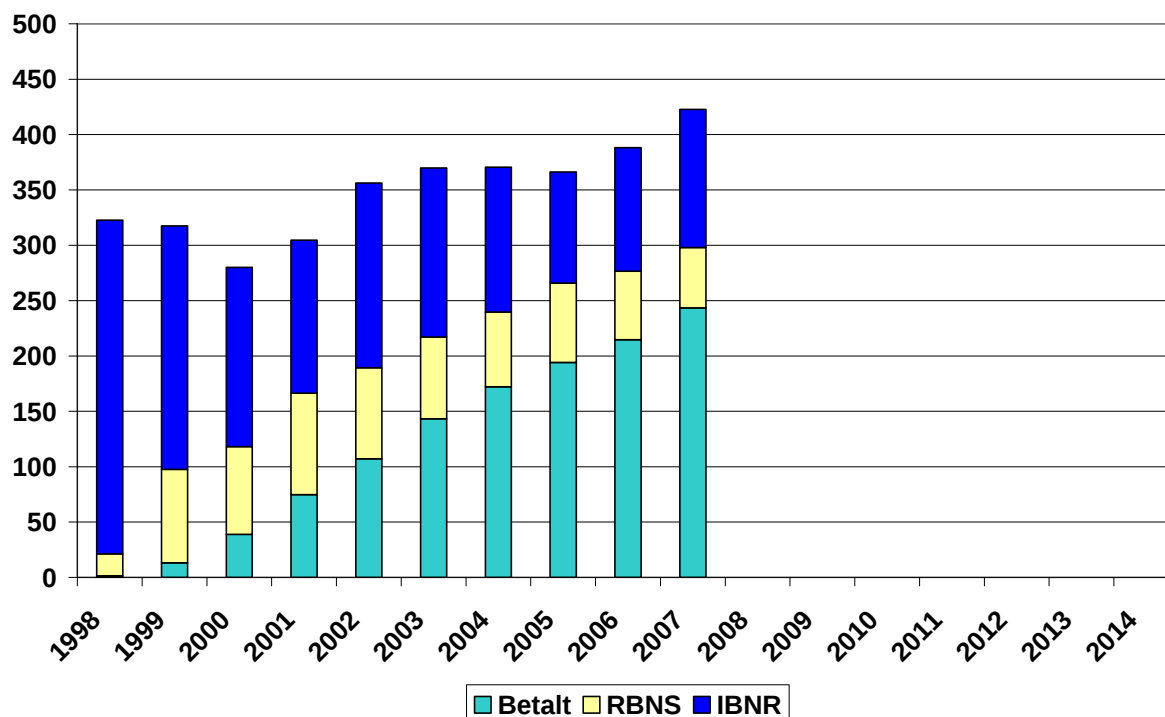
Figur 6.5. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer – Skadeårgang 1996.
Data ved utløpet av regnskapsårene 1996–2007. Mill. kr.

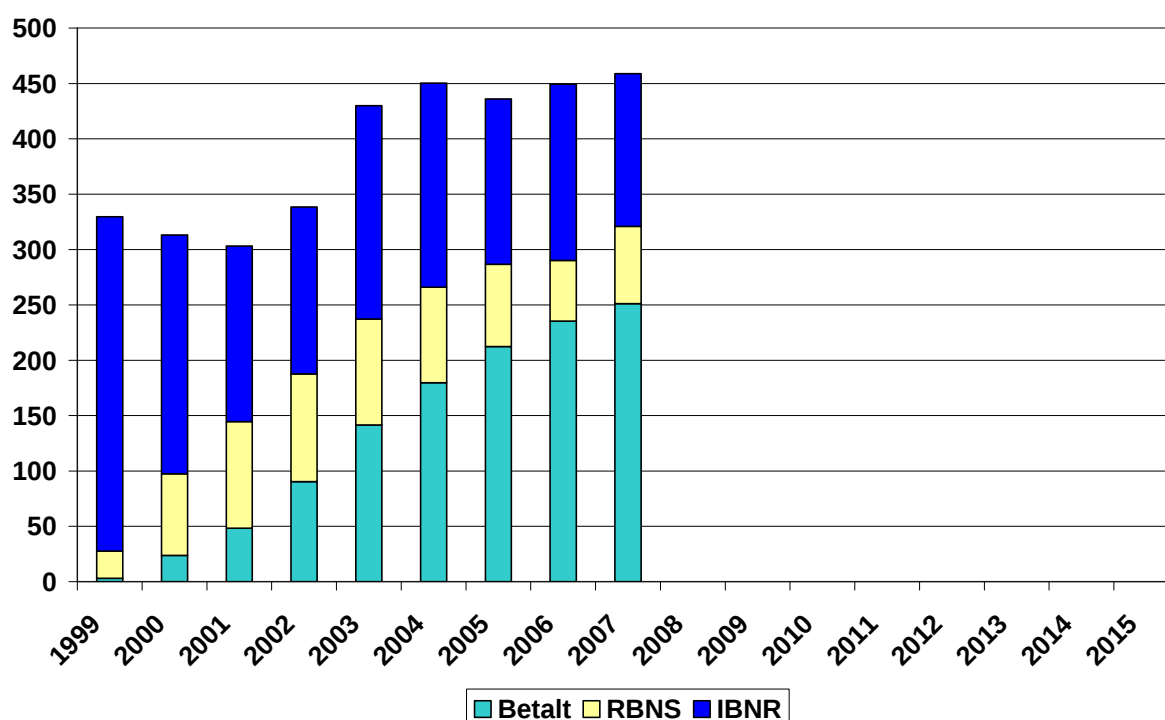
Figur 6.6. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer – Skadeårgang 1997.
Data ved utløpet av regnskapsårene 1997–2007. Mill. kr.

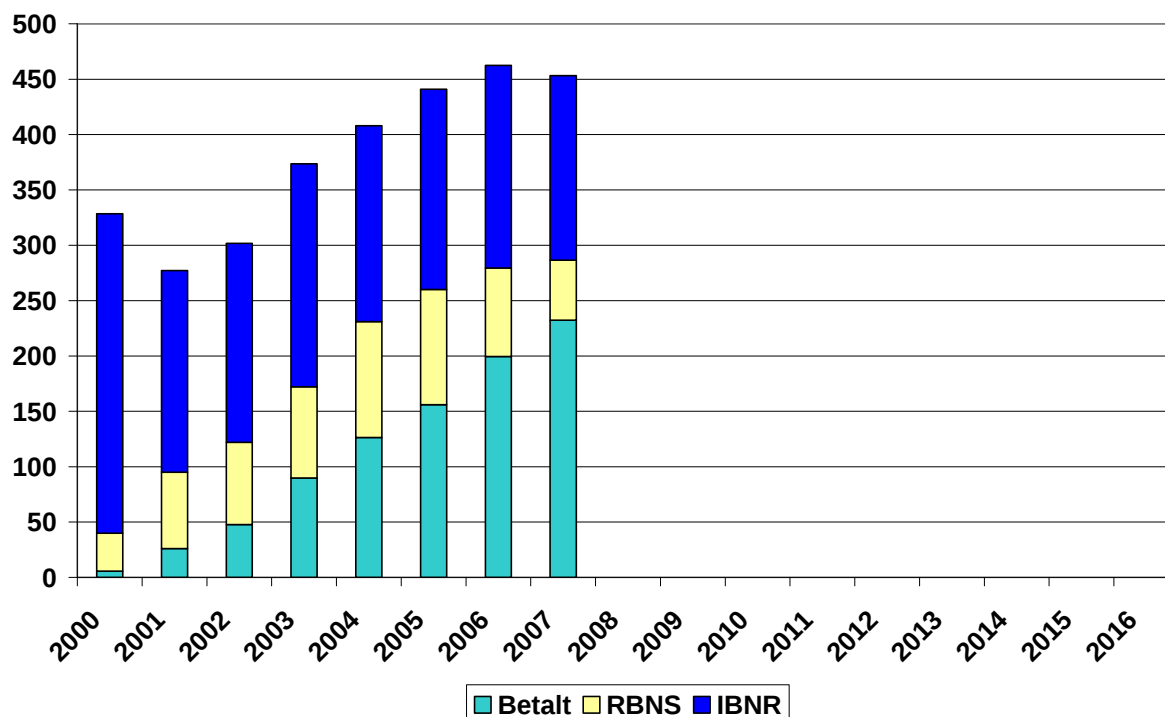
Figur 6.7. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
 Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer – Skadeårgang 1998.
 Data ved utløpet av regnskapsårene 1998–2007. Mill. kr.

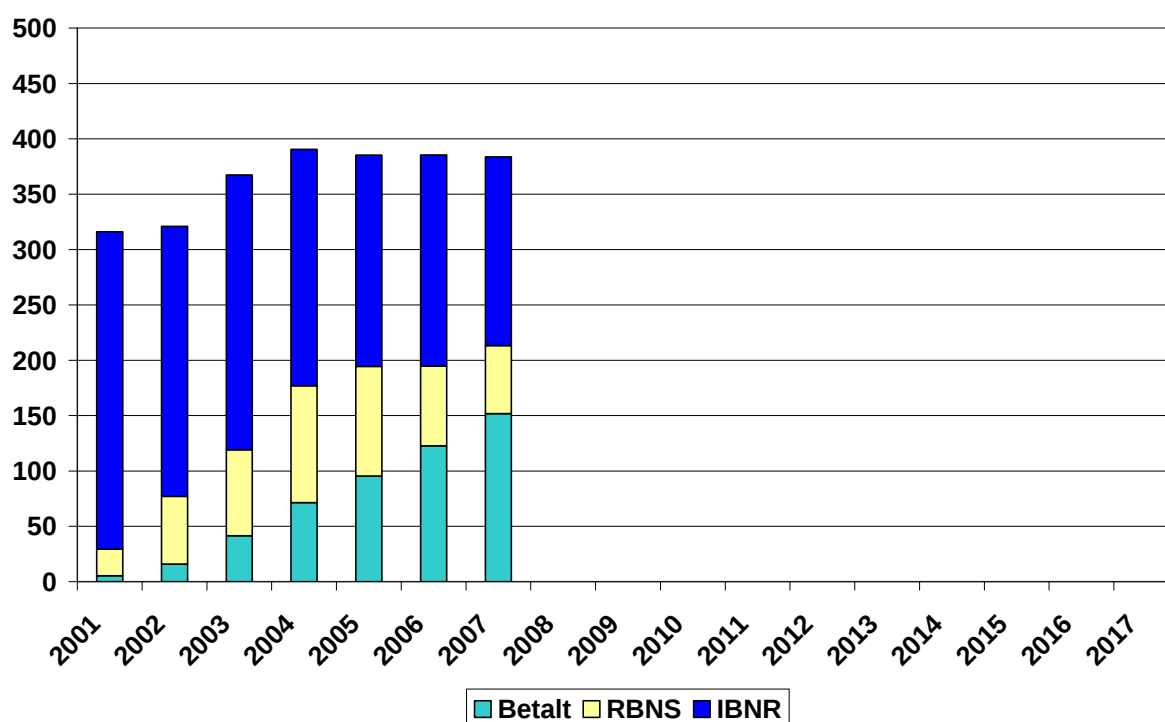
Figur 6.8. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
 Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer – Skadeårgang 1999.
 Data ved utløpet av regnskapsårene 1999–2007. Mill. kr.

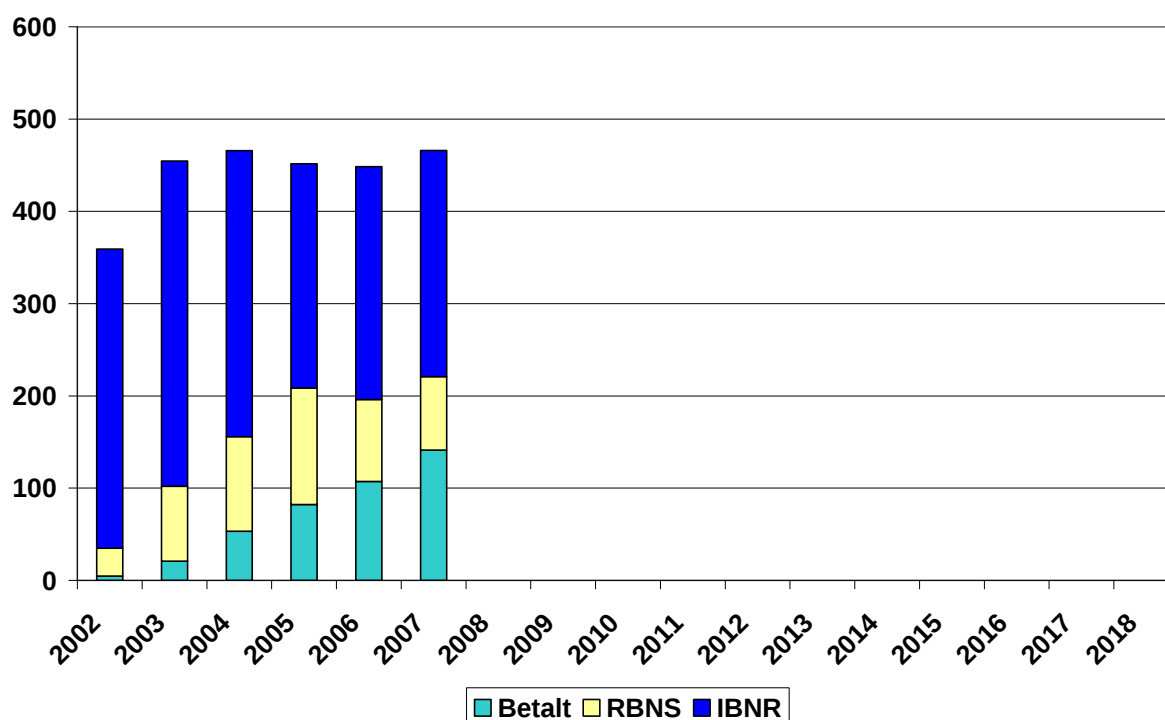
Figur 6.9. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
 Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer – Skadeårgang 2000.
 Data ved utløpet av regnskapsårene 2000–2007. Mill. kr.

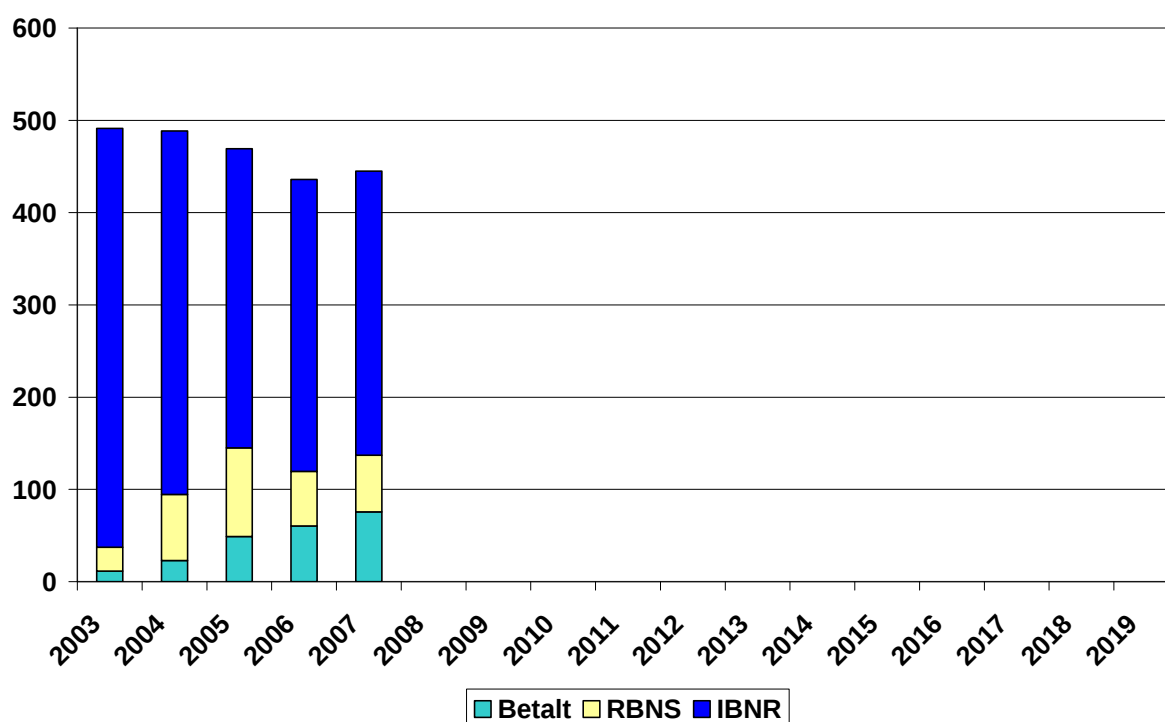
Figur 6.10. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
 Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer – Skadeårgang 2001.
 Data ved utløpet av regnskapsårene 2001–2007. Mill. kr.

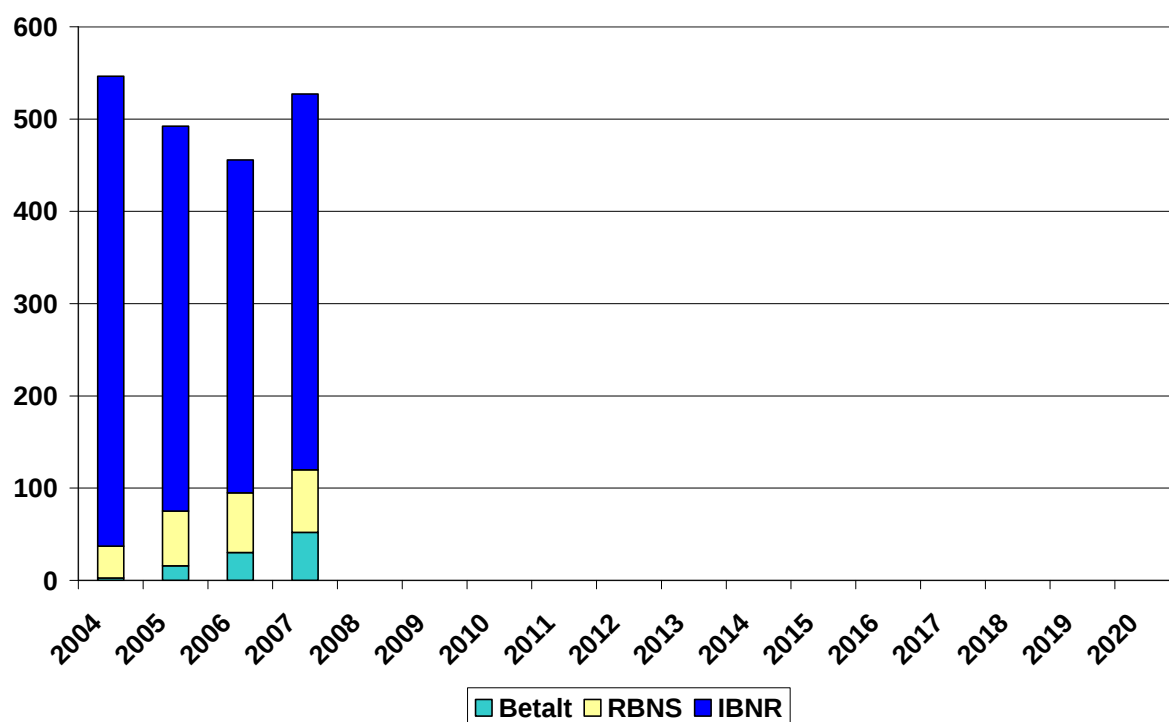
Figur 6.11. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer – Skadeårgang 2002.
Data ved utløpet av regnskapsårene 2002–2007. Mill. kr.

Figur 6.12. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer – Skadeårgang 2003.
Data ved utløpet av regnskapsårene 2003–2007. Mill. kr.

Figur 6.13. Sammensetningen av anslåtte brutto erstatningskostnader.
Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer – Skadeårgang 2004.
Data ved utløpet av regnskapsårene 2004–2007. Mill. kr.

7. Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader

I dette kapitlet blir det gitt en oversikt over utviklingen av de beregnede forsikringsrelaterte brutto driftskostnader både for hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer og de to delbransjene Yrkesulykkeforsikringer og Yrkessykdomsforsikringer. I avsnitt 7.1 nedenfor sammenliknes de forsikringsrelaterte brutto driftskostnader som er beregnet med utgangspunkt i kostnadsundersøkelsene gjennomført i hhv. 2001 og 2006. Videre gis det en oversikt over de beregnede brutto driftskostnader pr. forsikret for hele perioden 1991–2007. Deretter gis det i avsnitt 7.2 en oversikt over de forsikringsrelaterte brutto driftskostnader som inngår i bransjeregnskapet for hvert av regnskapsårene 1991–2007.

7.1 Kort om kostnadsundersøkelsene

De beregnede forsikringsrelaterte brutto driftskostnader som benyttes i bransjeregnskapet, er basert på resultatene av to kostnadsundersøkelser som har blitt gjennomført i regi av Finansnæringens Hovedorganisasjon (FNH). Den mest omfattende av disse er undersøkelsen fra 2001 og denne er oppsummert i "Rapport for arbeidet med kostnadsundersøkelsen i yrkesskadeforsikring" (september 2001). Hovedresultatene fra denne rapporten er kommentert i tidligere rapporter om bransjeregnskapet for yrkesskadeforsikringer. En mindre omfattende undersøkelse ble gjennomført i løpet av første halvår 2006 og var i praksis en revisjon av undersøkelsen fra 2001.

Begge kostnadsundersøkelsene gjennomført i regi av FNH er basert på data fra fem av de største skadeforsikringsselskapene som tegner yrkesskadeforsikringer i det norske markedet, dvs. Gjensidige Forsikring BA, If Skadeforsikring NUF, Vesta Forsikring AS (nå TrygVesta Forsikring NUF), KLP Skadeforsikring AS og SpareBank 1 Skadeforsikring AS. For disse fem skadeforsikringsselskapene var de beregnede forsikringsrelaterte brutto driftskostnader fordelt mellom skadeoppgjørskostnader og salgskostnader som vist i tabell 7.1.

Tabell 7.1. Beregnede forsikringsrelaterte driftskostnader for regnskapsårene 2001 og 2005. Mill. kr.

Kostnadsart	2001	2005
Skadeoppgjørskostnader	52.3	90.8
Salgskostnader	158.4	124.2
Forsikringsrelaterte driftskostnader i alt	210.7	215.0

Den kraftige økningen i skadeoppgjørskostnadene fra 2001 til 2005 (nærmere 75 prosent) kan forklares med bl.a. følgende forhold:

- (i) Økningen i årsverkskostnadene som er vesentlig høyere enn prisveksten målt ved økningen i konsumprisindeksen.
- (ii) Økningen i antall forsikrede personer.
- (iii) Innføring av aktiv skadebehandling (aktiv oppfølging av skadelidte).
- (iv) Større grad av advokatbistand fra de skadelidtes side.

Videre legges det til grunn at forsikringsselskapene hadde flere saker til behandling i 2005 enn i 2001, jf. bl.a. det forhold at RBNS-avsetningene økte markert i løpet av regnskapsårene 2001–2005.

På den annen side ble salgskostnadene redusert med over 20 prosent fra 2001 til 2005 til tross for at punktene (i) og (ii) i ovenstående liste også har betydning for disse kostnadene. Reduksjonen av salgskostnadene henger imidlertid sammen med en markert reduksjon i antall årsverk knyttet til salgsfunksjonen.

Av tabell 7.1 fremgår det at de samlede forsikringsrelaterte brutto driftskostnader økte med kun 4.3 mill. kr eller 2.0 prosent fra 2001 til 2005. Siden antall forsikrede personer i samme periode økte med ca. 5 ½ prosent, har de forsikringsrelaterte brutto driftskostnader pr. forsikret falt nominelt fra 2001 (163 kr) til 2005 (160 kr).

I FNHs kostnadsrapport fra 2001 er det også gitt oversikter over de beregnede forsikringsrelaterte driftskostnader for hvert av regnskapsårene 1991–2000. I denne sammenheng heter det i rapporten (jf. side 3) at

[d]isse er konstruert på basis av undersøkelsen for inneværende år under forutsetning om at kostnadsstrukturen for yrkesskadeforsikringsordningen i selskapene har vært den samme i angjeldende periode. De ulike driftskostnadene fra år til år er da fremkommet ved en justering av 2001-resultatet ut fra inflasjonsjustering og forutsetninger om antall årsverk innen oppgjør og salg.

Videre er det ved beregningen av driftskostnadene lagt til grunn at provisjonenes andel av bruttopremien er den samme for hvert av regnskapsårene 1991–2000, og den samme som i 2001 (dvs. 1.86 prosent).

Med utgangspunkt i disse beregningene samt oversikter over antall forsikrede (pr. 30. juni i de respektive regnskapsår) i de fem forannevnte selskaper er de samlede forsikringsrelaterte brutto driftskostnader og de forsikringsrelaterte brutto driftskostnader pr. forsikret beregnet som angitt i tabell 7.2 (neste side) for regnskapsårene 1991–2001.

Videre er det ved beregningen av forsikringsrelaterte brutto driftskostnader pr. forsikret for regnskapsår 2002 tatt høyde for bl.a. prisstigningen fra 2001 til 2002 og at momsreformen har fått full effekt, mens det ved beregningen av forsikringsrelaterte brutto driftskostnader pr. forsikret for regnskapsåret 2003 kun er tatt høyde for prisstigningen fra 2002 til 2003. For regnskapsåret 2004 er det tatt hensyn til både prisstigningen fra 2003 til 2004 og det såkalte MAP-fradraget (fradrag for meglerassistert provisjon) som ble innført høsten 2003.

Til slutt er den reviderte kostnadsundersøkelsen lagt til grunn for beregningen av de forsikringsrelaterte brutto driftskostnader for regnskapsårene 2005–2007.

Tabell 7.2. *Beregnete forsikringsrelaterte driftskostnader for regnskapsårene 1991–2007. Samlet og pr. forsikret.*

Regnskapsår	Samlet (mill. kr)	Pr. forsikret (kr)
1991	132.0	131
1992	141.2	121
1993	147.5	121
1994	151.6	124
1995	156.1	117
1996	158.4	122
1997	165.6	119
1998	173.5	122
1999	184.4	133
2000	194.2	150
2001	210.7	163
2002	220.5	170
2003	230.6	175
2004	197.6	154
2005	215.0	160
2006	219.9	171
2007	226.6	176

7.2 Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader i bransjeregnskapet (1991–2007)

I tabell 7.3 (neste side) gis en oversikt over samlede forsikringsrelaterte brutto driftskostnader for forsikringsselskapene som omfattes av bransjeregnskapet.

Siden antall forsikrede som omfattes av bransjeregnskapet er noe høyere enn antallet som omfattes av FNHs kostnadsundersøkelser, blir også de samlede forsikringsrelaterte brutto driftskostnader noe høyere.

For hovedbransjen Yrkesskedeforsikringer sett under ett er disse kostnadene beregnet med utgangspunkt i opplysningene om antall forsikrede gitt ved tabell 3.1.A og forsikringsrelaterte brutto driftskostnader pr. forsikret gitt ved tabell 7.2. For regnskapsårene 1994–2007 er de samlede forsikringsrelaterte brutto driftskostnader fordelt mellom delbransjen Yrkesulykkeforsikringer og Yrkessykdomsforsikringer ved å anvende de opptjente bruttopremier som vekter, jf. fordelingsnøklerne gitt ved tabell 3.2.

Tabell 7.3. Samlede forsikringsrelaterte brutto driftskostnader. Mill. kr.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer (1991–2007).
Delbransjene Yrkesulykke- og Yrkessykdomforsikringer (1994–2007).

Regnskapsår	Yrkesskade	Yrkesulykke	Yrkessykdom
1991	134.0	—	—
1992	142.6	—	—
1993	148.3	—	—
1994	153.1	102.2	51.0
1995	156.6	111.2	45.4
1996	158.8	113.0	45.8
1997	166.0	118.3	47.7
1998	175.0	132.6	42.4
1999	185.2	140.4	44.7
2000	194.7	148.0	46.8
2001	211.4	160.7	50.7
2002	246.2	190.6	55.6
2003	250.0	193.4	56.6
2004	218.6	166.6	52.0
2005	229.4	173.7	55.6
2006	247.3	186.9	60.4
2007	261.4	197.2	64.2

8. Beregningsteknisk brutto investeringsavkastning mv.

I dette kapitlet gis det en oversikt over utviklingen av hhv. beregningsteknisk brutto investeringsavkastning og renteinntekter på RTV-andelen av de betalte bruttoerstatninger – både for hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer og de to delbransjene Yrkesulykkeforsikringer og Yrkessykdomsforsikringer. I tillegg til oversiktene over de tallstørrelser som inngår i bransjeregnskapet for regnskapsårene 1991–2007, blir det gitt noen kommentarer til de prinsipper og metoder som er anvendt i forbindelse med fremskaffelsen av de aktuelle grunnlagsdata.

8.1 Beregningsteknisk brutto investeringsavkastning

Ved stipuleringen av beregningsteknisk brutto investeringsavkastning er beregningsgrunnlaget satt lik årsgjennomsnittet av summen av brutto premieavsetning og brutto erstatningsavsetning. Brutto sikkerhetsavsetning (sikkerhetsansvar) inngår ikke i dette beregningsgrunnlaget. Gjennomsnittsberegningene er basert på de nevnte bruttoavsetninger slik disse er vurdert ved inngangen til og utløpet av de respektive regnskapsår – og ikke på kvartalsdata slik det er foreskrevet i § 4-15 i forskrift 16. desember 1998 nr. 1241 om årsregnskap m.m. for forsikringsselskaper (årsregnskapsforskriften). Når det gjelder den forsikringstekniske rente som er anvendt ved fastsettelsen av beregningsteknisk brutto investeringsavkastning, heter det i årsregnskapsforskriften § 4-15 som følger:

Ved beregningen av investeringsavkastningen anvendes en forsikringsteknisk rente som settes lik regnskapsårets gjennomsnittlige rente på statsobligasjoner med gjenstående løpetid lik 3 år.

En oversikt over de anvendte forsikringstekniske renter er gitt i tabell 8.1.

Tabell 8.1. Forsikringsteknisk rente 1991–2007.

Regnskapsår	Rentesats	Regnskapsår	Rentesats
1991	10.05 pst	2001	6.46 pst
1992	10.51 pst	2002	6.40 pst
1993	6.75 pst	2003	4.31 pst
1994	6.51 pst	2004	2.97 pst
1995	6.36 pst	2005	2.88 pst
1996	5.48 pst	2006	3.70 pst
1997	4.62 pst	2007	4.78 pst
1998	5.29 pst		
1999	5.39 pst		
2000	6.59 pst		

Anvendes det beregningsgrunnlaget og den forsikringstekniske rente som er angitt ovenfor, blir den beregningstekniske brutto investeringsavkastning relatert til hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer og de to delbransjene Yrkesulykkeforsikringer og Yrkessykdomsforsikringer som vist i tabell 8.2.

Tabell 8.2. Beregningsteknisk brutto investeringsavkastning 1991–2007. Mill. kr.

Regnskapsår	Yrkesskadeforsikring	Yrkesulykke	Yrkessykdom
1991	48.2	–	–
1992	154.6	–	–
1993	165.0	–	–
1994	209.2	147.4	61.8
1995	232.9	165.0	67.9
1996	216.0	157.9	58.1
1997	201.8	151.3	50.5
1998	270.6	204.0	66.6
1999	326.6	248.5	78.1
2000	446.9	342.2	104.7
2001	470.6	359.5	111.1
2002	505.2	378.5	126.7
2003	382.5	275.5	107.0
2004	298.8	209.6	89.2
2005	324.0	226.4	97.6
2006	457.3	318.8	138.5
2007	645.8	445.5	200.3
Sum 1994–2007	4 988.2	3 630.1	1 358.1
Sum 1991–2007	5 356.0	–	–

Det forhold at det ved stipuleringen av beregningsteknisk brutto investeringsavkastning er lagt til grunn at årsoppgjørskriftens bestemmelser om valg av forsikringsteknisk rente skal benyttes, fortjener en kommentar. Bakgrunnen for dette er bl.a. at et valg av en annen rentesats nødvendigvis vil implisere mer inngående vurderinger/analyser av lønnsomheten i denne skadeforsikringsbransjen, herunder også vurderinger av normative spørsmål som hvor stor fortjeneste det er ”rimelig” at forsikringsselskapene oppnår på obligatoriske forsikringsordninger. Slike vurderinger/analyser faller utenfor formålet med det foreliggende bransjeregnskapet.

På den annen side skal det presiseres at de fulle forsikringstekniske bruttoavsetninger er benyttet som grunnlag for fastsettelsen av beregningsteknisk brutto investeringsavkastning, selv om selskapenes bruttopremier – for hele perioden 1991–2007 sett under ett – ikke har vært tilstrekkelige til å generere disse avsetningene.

8.2 Renteinntekter på RTV-andelen av betalte bruttoerstatninger

Ifølge gjeldende praksis skal skadeforsikringsselskapene overføre den andelen som RTV-refusjonen utgjør av bruttoerstatningene som betales i løpet av et regnskapsår til Arbeids- og velferdsetaten (tidligere Rikstrygdeverket) innen 1. mars i det etterfølgende regnskapsår. Siden det må betales renter på dette beløpet for perioden 1. januar – 1. mars (i det etterfølgende regnskapsår), vil selskapene i gjennomsnitt forvalte RTV-refusjonen i et halvt år.

Ved beregningen av den renteinntekt som genereres ved at skadeforsikringsselskapene forvalter den forannevnte RTV-refusjonen i et halvt år, er det benyttet den samme forsikringstekniske rente som ved fastsettelsen av beregningsteknisk brutto investeringsavkastning, jf. tabell 8.1. En oversikt over renteinntektene på RTV-andelen av de bruttoerstatninger som er betalt i hvert av regnskapsårene 1991–2007, er gitt i tabell 8.3.

*Tabell 8.3. Renteinntekter på RTV-andelen av betalte bruttoerstatninger 1991–2007.
Mill. kr.*

Regnskapsår	Yrkesskadeforsikring	Yrkesulykke	Yrkessykdom
1991	0.9	—	—
1992	1.7	—	—
1993	3.0	—	—
1994	5.2	4.7	0.5
1995	7.9	6.9	1.0
1996	7.7	7.0	0.7
1997	8.8	7.5	1.3
1998	13.8	11.7	2.1
1999	16.6	14.0	2.6
2000	21.8	17.9	3.9
2001	21.5	17.1	4.5
2002	23.4	18.7	4.7
2003	17.3	12.9	4.4
2004	12.1	9.4	2.7
2005	10.5	8.4	2.1
2006	15.3	12.2	3.1
2007	19.1	15.5	3.6
Sum 1994–2007	201.0	163.9	37.1
Sum 1991–2007	206.6	—	—

Oversikten i tabell 8.3 omfatter både hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer og de to delbransjene Yrkesulykkeforsikringer og Yrkessykdomsforsikringer. Det fremgår av tabellen at disse renteinntektene er meget beskjedne sammenliknet med beregningsteknisk brutto investeringsavkastning.

Vedlegg A**Forsikringstekniske bruttoresultater for regnskapsårene 1991–2007**

*Tabell A.1. Forsikringsteknisk bruttoresultat for regnskapsårene 1991–1993.
Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer. Mill. kr.*

	1991	1992	1993
Opptjente bruttopremier	836.3	1 020.4	1 075.0
Beregningsteknisk brutto investeringsavkastning	48.2	154.6	165.0
Renteinntekter på RTV-andelen av betalte bruttoerstatninger	0.9	1.7	3.0
Påløpne bruttoerstatninger	– 795.1	– 1 039.6	– 1 043.0
Herav:			
– Anslåtte bruttoerstatninger	– 795.1	– 968.8	– 1 055.2
– Brutto avviklingsresultat	0.0	– 70.8	12.1
Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader	– 134.0	– 142.6	– 148.3
Forsikringsteknisk bruttoresultat	– 43.8	– 5.5	51.7

Tabell A.2. Forsikringsteknisk bruttoresultat for regnskapsåret 1994. Mill. kr.

	Yrkesskade- forsikringer	Yrkesulykke- forsikringer	Yrkessykdom- forsikringer
Opptjente bruttopremier	1 058.2	704.4	353.8
Beregningsteknisk brutto investeringsavkastning	209.2	147.4	61.8
Renteinntekter på RTV-andelen av betalte bruttoerstatninger	5.2	4.7	0.5
Påløpne bruttoerstatninger	– 897.3	– 669.1	– 228.1
Herav:			
– Anslåtte bruttoerstatninger	– 1 034.6	– 726.4	– 308.2
– Brutto avviklingsresultat	137.3	57.3	80.1
Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader	– 153.1	– 102.2	– 51.0
Forsikringsteknisk bruttoresultat	222.2	85.3	137.0

Tabell A.3. Forsikringsteknisk bruttoresultat for regnskapsåret 1995. Mill. kr.

	Yrkesskade- forsikringer	Yrkesulykke- forsikringer	Yrkessykdom- forsikringer
Opptjente bruttopremier	1 016.0	718.2	297.7
Beregningsteknisk brutto investeringsavkastning	232.9	165.0	67.9
Renteinntekter på RTV-andelen av betalte bruttoerstatninger	7.9	6.9	1.0
Påløpne bruttoerstatninger	– 774.0	– 640.8	– 133.3
Herav:			
– Anslåtte bruttoerstatninger	– 952.7	– 695.2	– 257.6
– Brutto avviklingsresultat	178.7	54.4	124.3
Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader	– 156.6	– 111.2	– 45.4
Forsikringsteknisk bruttoresultat	326.2	138.2	188.0

Tabell A.4. Forsikringsteknisk bruttoresultat for regnskapsåret 1996. Mill. kr.

	Yrkesskade- forsikringer	Yrkesulykke- forsikringer	Yrkessykdom- forsikringer
Opptjente bruttopremier	896.3	639.4	256.9
Beregningsteknisk brutto investeringsavkastning	216.0	157.9	58.1
Renteinntekter på RTV-andelen av betalte bruttoerstatninger	7.7	7.0	0.7
Påløpne bruttoerstatninger	– 800.3	– 816.6	16.3
Herav:			
– Anslåtte bruttoerstatninger	– 892.2	– 689.0	– 203.2
– Brutto avviklingsresultat	91.9	– 127.6	219.4
Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader	– 158.8	– 113.0	– 45.8
Forsikringsteknisk bruttoresultat	160.9	– 125.2	286.2

Tabell A.5. Forsikringsteknisk bruttoresultat for regnskapsåret 1997. Mill. kr.

	Yrkesskade- forsikringer	Yrkesulykke- forsikringer	Yrkessykdom- forsikringer
Opptjente bruttopremier	802.9	571.9	231.0
Beregningsteknisk brutto investeringsavkastning	201.8	151.3	50.5
Renteinntekter på RTV-andelen av betalte bruttoerstatninger	8.8	7.5	1.3
Påløpne bruttoerstatninger	– 1 278.1	– 1 047.0	– 231.1
Herav:			
– Anslåtte bruttoerstatninger	– 1 069.2	– 790.5	– 278.6
– Brutto avviklingsresultat	– 208.9	– 256.5	47.6
Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader	– 166.0	– 118.3	– 47.7
Forsikringsteknisk bruttoresultat	– 430.6	– 434.5	4.0

Tabell A.6. Forsikringsteknisk bruttoresultat for regnskapsåret 1998. Mill. kr.

	Yrkesskade- forsikringer	Yrkesulykke- forsikringer	Yrkessykdom- forsikringer
Opptjente bruttopremier	820.3	623.3	197.1
Beregningsteknisk brutto investeringsavkastning	270.6	204.0	66.6
Renteinntekter på RTV-andelen av betalte bruttoerstatninger	13.8	11.7	2.1
Påløpne bruttoerstatninger	– 1 854.5	– 1 497.9	– 356.7
Herav:			
– Anslåtte bruttoerstatninger	– 1 346.4	– 1 023.7	– 322.6
– Brutto avviklingsresultat	– 508.2	– 474.1	– 34.0
Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader	– 175.0	– 132.6	– 42.4
Forsikringsteknisk bruttoresultat	– 924.8	– 791.6	– 133.2

Tabell A.7. Forsikringsteknisk bruttoresultat for regnskapsåret 1999. Mill. kr.

	Yrkesskade- forsikringer	Yrkesulykke- forsikringer	Yrkessykdom- forsikringer
Opptjente bruttopremier	904.3	688.8	215.5
Beregningsteknisk brutto investeringsavkastning	326.6	248.5	78.1
Renteinntekter på RTV-andelen av betalte bruttoerstatninger	16.6	14.0	2.6
Påløpne bruttoerstatninger	– 2 083.8	– 1 732.4	– 351.4
Herav:			
– Anslåtte bruttoerstatninger	– 1 499.5	– 1 169.7	– 329.7
– Brutto avviklingsresultat	– 584.4	– 562.7	– 21.7
Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader	– 185.2	– 140.4	– 44.7
Forsikringsteknisk bruttoresultat	– 1 021.5	– 921.6	– 99.9

Tabell A.8. Forsikringsteknisk bruttoresultat for regnskapsåret 2000. Mill. kr.

	Yrkesskade- forsikringer	Yrkesulykke- forsikringer	Yrkessykdom- forsikringer
Opptjente bruttopremier	1 110.2	849.3	260.9
Beregningsteknisk brutto investeringsavkastning	446.9	342.2	104.7
Renteinntekter på RTV-andelen av betalte bruttoerstatninger	21.8	17.9	3.9
Påløpne bruttoerstatninger	– 1 678.5	– 1 356.9	– 321.5
Herav:			
– Anslåtte bruttoerstatninger	– 1 511.0	– 1 182.5	– 328.5
– Brutto avviklingsresultat	– 167.4	– 174.4	7.0
Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader	– 194.7	– 148.0	– 46.8
Forsikringsteknisk bruttoresultat	– 294.3	– 295.6	1.2

Tabell A.9. Forsikringsteknisk bruttoresultat for regnskapsåret 2001. Mill. kr.

	Yrkesskade- forsikringer	Yrkesulykke- forsikringer	Yrkessykdom- forsikringer
Opptjente bruttopremier	1 364.5	1 041.5	323.0
Beregningsteknisk brutto investeringsavkastning	470.6	359.5	111.1
Renteinntekter på RTV-andelen av betalte bruttoerstatninger	21.5	17.1	4.5
Påløpne bruttoerstatninger	– 1 663.3	– 1 276.4	– 386.9
Herav:			
– Anslåtte bruttoerstatninger	– 1 517.4	– 1 201.3	– 316.1
– Brutto avviklingsresultat	– 145.9	– 75.1	– 70.8
Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader	– 211.4	– 160.7	– 50.7
Forsikringsteknisk bruttoresultat	– 18.1	– 19.0	0.9

Tabell A.10. Forsikringsteknisk bruttoresultat for regnskapsåret 2002. Mill. kr.

	Yrkesskade- forsikringer	Yrkesulykke- forsikringer	Yrkessykdom- forsikringer
Opptjente bruttopremier	1 740.3	1 341.9	398.4
Beregningsteknisk brutto investeringsavkastning	505.2	378.5	126.8
Renteinntekter på RTV-andelen av betalte bruttoerstatninger	23.4	18.7	4.7
Påløpne bruttoerstatninger	– 1 994.7	– 1 364.9	– 629.8
Herav:			
– Anslåtte bruttoerstatninger	– 1 689.4	– 1 330.2	– 359.2
– Brutto avviklingsresultat	– 305.3	– 34.7	– 270.5
Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader	– 246.2	– 190.6	– 55.6
Forsikringsteknisk bruttoresultat	28.0	183.6	– 155.6

Tabell A.11. Forsikringsteknisk bruttoresultat for regnskapsåret 2003. Mill. kr.

	Yrkesskade- forsikringer	Yrkesulykke- forsikringer	Yrkessykdom- forsikringer
Opptjente bruttopremier	1 985.3	1 530.2	455.0
Beregningsteknisk brutto investeringsavkastning	382.5	275.5	107.0
Renteinntekter på RTV-andelen av betalte bruttoerstatninger	17.3	12.9	4.4
Påløpne bruttoerstatninger	– 2 704.4	– 1 700.4	– 1 004.0
Herav:			
– Anslåtte bruttoerstatninger	– 1 907.8	– 1 416.4	– 491.3
– Brutto avviklingsresultat	– 796.7	– 284.0	– 512.7
Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader	– 250.0	– 193.4	– 56.6
Forsikringsteknisk bruttoresultat	– 569.4	– 75.2	– 494.2

Tabell A.12. Forsikringsteknisk bruttoresultat for regnskapsåret 2004. Mill. kr.

	Yrkesskade- forsikringer	Yrkesulykke- forsikringer	Yrkessykdom- forsikringer
Opptjente bruttopremier	2 096.0	1 591.8	504.2
Beregningsteknisk brutto investeringsavkastning	298.8	209.6	89.3
Renteinntekter på RTV-andelen av betalte bruttoerstatninger	12.1	9.4	2.7
Påløpne bruttoerstatninger	– 2 552.9	– 1 819.0	– 733.9
Herav:			
– Anslåtte bruttoerstatninger	– 1 979.5	– 1 433.1	– 546.4
– Brutto avviklingsresultat	– 573.4	– 385.9	– 187.5
Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader	– 218.6	– 166.6	– 52.0
Forsikringsteknisk bruttoresultat	– 364.5	– 174.9	– 189.7

Tabell A.13. Forsikringsteknisk bruttoresultat for regnskapsåret 2005. Mill. kr.

	Yrkesskade- forsikringer	Yrkesulykke- forsikringer	Yrkessykdom- forsikringer
Opptjente bruttopremier	2 247.3	1 692.9	554.4
Beregningsteknisk brutto investeringsavkastning	324.0	226.4	97.6
Renteinntekter på RTV-andelen av betalte bruttoerstatninger	10.5	8.4	2.1
Påløpne bruttoerstatninger	– 2 537.8	– 1 935.8	– 602.0
Herav:			
– Anslåtte bruttoerstatninger	– 2 101.8	– 1 549.6	– 552.1
– Brutto avviklingsresultat	– 436.1	– 386.2	– 49.9
Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader	– 229.4	– 173.7	– 55.6
Forsikringsteknisk bruttoresultat	– 185.3	– 181.8	– 3.6

Tabell A.14. Forsikringsteknisk bruttoresultat for regnskapsåret 2006. Mill. kr.

	Yrkesskade- forsikringer	Yrkesulykke- forsikringer	Yrkessykdom- forsikringer
Opptjente bruttopremier	2 393.3	1 804.7	588.6
Beregningsteknisk brutto investeringsavkastning	457.3	318.8	138.5
Renteinntekter på RTV-andelen av betalte bruttoerstatninger	15.3	12.2	3.0
Påløpne bruttoerstatninger	– 2 452.3	– 1 804.0	– 648.3
Herav:			
– Anslåtte bruttoerstatninger	– 2 244.8	– 1 653.3	– 591.5
– Brutto avviklingsresultat	– 207.6	– 150.7	– 56.8
Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader	– 247.3	– 186.9	– 60.4
Forsikringsteknisk bruttoresultat	166.3	144.9	21.4

Tabell A.15. Forsikringsteknisk bruttoresultat for regnskapsåret 2007. Mill. kr.

	Yrkesskade- forsikringer	Yrkesulykke- forsikringer	Yrkessykdom- forsikringer
Opptjente bruttopremier	2 576.6	1 930.9	645.7
Beregningsteknisk brutto investeringsavkastning	645.8	445.5	200.3
Renteinntekter på RTV-andelen av betalte bruttoerstatninger	19.1	15.5	3.6
Påløpne bruttoerstatninger	– 2 780.8	– 1 974.8	– 806.0
Herav:			
– Anslåtte bruttoerstatninger	– 2 374.1	– 1 751.4	– 622.8
– Brutto avviklingsresultat	– 406.7	– 223.4	– 183.3
Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader	– 261.4	– 197.2	– 64.2
Forsikringsteknisk bruttoresultat	199.4	220.0	– 20.7

Vedlegg B**Forsikringstekniske bruttoavsetninger pr. 31. desember i regnskapsårene 1991–2007***Tabell B.1. Forsikringstekniske avsetninger pr. 31. desember i regnskapsårene 1991–2007. Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer. Mill. kr.*

	Brutto premieavsetning	Brutto erstatningsavsetning	Bruttoavsetninger i alt
31.12.1991	196.2	762.4	958.6
31.12.1992	239.9	1 744.3	1 984.2
31.12.1993	278.9	2 626.7	2 905.6
31.12.1994	291.9	3 229.1	3 521.0
31.12.1995	257.3	3 547.0	3 804.3
31.12.1996	248.6	3 831.8	4 080.4
31.12.1997	243.2	4 411.1	4 654.3
31.12.1998	269.4	5 307.1	5 576.5
31.12.1999	278.7	6 261.8	6 540.5
31.12.2000	295.4	6 726.9	7 022.3
31.12.2001	378.7	7 168.5	7 547.2
31.12.2002	418.3	7 823.1	8 241.4
31.12.2003	447.5	9 059.5	9 507.0
31.12.2004	501.2	10 116.1	10 617.3
31.12.2005	566.4	11 318.9	11 885.3
31.12.2006	578.2	12 257.8	12 836.0
31.12.2007	617.0	13 569.8	14 186.8

Tabell B.2. Forsikringstekniske avsetninger pr. 31. desember i regnskapsårene 1994–2007. Delbransjen Yrkesulykkforsikringer. Mill. kr.

	Brutto premieavsetning	Brutto erstatningsavsetning	Bruttoavsetninger i alt
31.12.1994	189.7	2 289.6	2 479.3
31.12.1995	180.1	2 530.2	2 710.3
31.12.1996	174.0	2 878.4	3 052.4
31.12.1997	170.3	3 326.3	3 496.6
31.12.1998	202.1	4 013.6	4 215.7
31.12.1999	209.0	4 796.1	5 005.1
31.12.2000	221.6	5 157.7	5 379.3
31.12.2001	284.2	5 465.9	5 750.1
31.12.2002	315.3	5 761.6	6 076.9
31.12.2003	337.6	6 368.4	6 706.0
31.12.2004	378.2	7 029.0	7 407.2
31.12.2005	418.5	7 899.3	8 317.7
31.12.2006	427.0	8 489.5	8 916.5
31.12.2007	453.7	9 273.0	9 726.7

Tabell B.3. Forsikringstekniske avsetninger pr. 31. desember i regnskapsårene 1994–2007. Delbransjen Yrkessykdomforsikringer. Mill. kr.

	Brutto premieavsetning	Brutto erstatningsavsetning	Bruttoavsetninger i alt
31.12.1994	102.2	939.5	1 041.7
31.12.1995	77.2	1 016.8	1 094.0
31.12.1996	74.6	953.4	1 028.0
31.12.1997	73.0	1 084.8	1 157.8
31.12.1998	67.4	1 293.5	1 360.9
31.12.1999	69.6	1 465.7	1 535.3
31.12.2000	73.8	1 569.2	1 643.0
31.12.2001	94.5	1 702.6	1 797.1
31.12.2002	103.0	2 061.5	2 164.5
31.12.2003	109.9	2 691.1	2 801.0
31.12.2004	123.1	3 087.1	3 210.1
31.12.2005	147.9	3 419.6	3 567.6
31.12.2006	151.1	3 768.3	3 919.5
31.12.2007	163.3	4 296.8	4 460.1

Vedlegg C**Grunnlagsdata for hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer 1991–2007**

Betalte bruttoerstatninger (tabell C.1), brutto RBNS-avsetninger (tabell C.2), brutto IBNR-avsetninger (tabell C.3), anslåtte brutto erstatningskostnader (tabell C.4), anslåtte brutto skadeprosjenter (tabell C.5) og brutto avviklingsresultat (tabell C.6).

Tabell C.1A. Akkumulerte betalte bruttoerstatninger ved utløpet av regnskapsårene 1991–2007. Mill.kr.

Skade- årgang	Betalte bruttoerstatninger (akkumulert) pr. 31. desember i regnskapsår									
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1991	32.7	72.1	147.9	256.3	388.1	473.9	532.6	606.0	663.1	715.0
1992	–	18.4	68.0	161.7	305.7	429.2	555.1	655.7	734.5	786.1
1993	–	–	35.2	101.5	185.8	287.8	405.6	539.8	642.4	736.3
1994	–	–	–	26.4	86.5	192.0	345.7	521.4	656.4	750.4
1995	–	–	–	–	35.9	101.5	215.2	415.2	613.7	793.1

Tabell C.1A (forts.). Mill.kr.

Skade- årgang	Betalte bruttoerstatninger (akkumulert) pr. 31. desember i regnskapsår						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1991	767.3	794.7	824.8	844.7	862.7	878.5	893.1
1992	845.7	886.7	935.0	959.7	981.8	1002.6	1010.6
1993	802.0	861.9	925.7	981.9	996.7	1010.6	1028.5
1994	833.0	895.5	952.0	997.5	1032.0	1086.9	1108.9
1995	902.2	991.0	1081.7	1139.1	1178.4	1200.7	1223.6

Tabell C.2A. *Brutto erstatningsavsetninger for RBNS-skader ved utløpet av regnskapsårene 1991–2007. Mill. kr.*

Skade- årgang	Brutto erstatningsavsetning for RBNS-skader pr. 31. desember i regnskapsår									
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1991	111.3	272.2	306.7	256.9	195.3	159.5	147.5	127.1	96.8	79.9
1992	–	156.4	258.7	289.8	271.2	225.9	176.5	150.1	116.7	118.2
1993	–	–	117.8	219.3	265.6	248.0	240.4	198.9	178.4	147.8
1994	–	–	–	151.2	271.9	334.2	316.6	269.3	245.6	187.5
1995	–	–	–	–	155.4	293.2	372.3	391.0	347.5	242.3

Tabell C.2A (forts.). Mill. kr.

Skade- årgang	Brutto erstatningsavsetning for RBNS-skader pr. 31. desember i regnskapsår						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1991	79.3	60.9	55.5	65.0	51.3	47.6	32.0
1992	101.9	74.9	94.8	57.3	59.5	50.6	49.8
1993	110.9	89.8	136.2	81.2	65.6	49.6	40.4
1994	153.8	121.6	109.3	120.9	66.6	61.9	47.4
1995	187.5	143.3	134.6	146.7	107.9	82.4	60.0

Tabell C.3A. *Brutto erstatningsavsetninger for IBNR-skader ved utløpet av regnskapsårene 1991–2007. Mill. kr.*

Skade- årgang	Brutto erstatningsavsetning for IBNR-skader pr. 31. desember i regnskapsår									
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1991	651.1	521.7	376.4	271.1	160.1	116.5	57.8	59.5	53.3	39.0
1992	–	794.0	664.9	461.2	294.1	216.6	115.3	102.8	82.7	68.5
1993	–	–	902.2	722.6	467.9	310.6	177.1	136.9	110.1	97.3
1994	–	–	–	857.0	704.0	467.1	292.0	198.1	163.7	124.9
1995	–	–	–	–	761.4	601.2	455.9	327.1	243.5	177.5

Tabell C.3A (forts.). Mill. kr.

Skade- årgang	Brutto erstatningsavsetning for IBNR-skader pr. 31. desember i regnskapsår						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1991	39.9	25.3	27.6	21.6	33.4	34.2	43.2
1992	53.5	55.8	39.5	45.0	49.5	46.7	59.2
1993	71.6	60.5	48.8	43.1	64.8	65.2	78.0
1994	101.6	105.5	72.2	64.6	77.2	73.7	89.5
1995	166.3	129.7	108.9	96.7	112.8	124.2	102.8

Tabell C.4A. Anslåtte brutto erstatningskostnader ved utløpet av regnskapsårene 1991–2007. Mill. kr.

Skade- årgang	Anslåtte brutto erstatningskostnader pr. 31. desember i regnskapsår									
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1991	795.1	866.0	831.1	784.3	743.5	749.9	737.9	792.6	813.3	833.9
1992	–	968.8	991.6	912.7	871.1	871.7	846.9	908.7	933.9	972.8
1993	–	–	1055.2	1043.5	919.3	846.4	823.1	875.5	931.0	981.4
1994	–	–	–	1034.6	1062.5	993.3	954.2	988.8	1065.7	1062.7
1995	–	–	–	–	952.7	995.9	1043.4	1133.2	1204.6	1212.9

Tabell C.4A (forts.). Mill. kr.

Skade- årgang	Anslåtte brutto erstatningskostnader pr. 31. desember i regnskapsår						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1991	886.6	880.8	907.9	931.3	947.4	960.3	968.4
1992	1001.2	1017.4	1069.4	1062.0	1090.7	1099.9	1119.6
1993	984.4	1012.2	1110.7	1106.1	1127.1	1125.4	1146.8
1994	1088.4	1122.6	1133.5	1183.0	1175.8	1222.4	1245.7
1995	1255.9	1264.0	1325.1	1382.6	1399.0	1407.3	1386.4

Tabell C.5A. Anslåtte brutto skadeprosenter ved utløpet av regnskapsårene 1991–2007.

Skade- årgang	Anslåtte brutto skadeprosenter pr. 31. desember i regnskapsår									
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1991	95.1	103.6	99.4	93.8	88.9	89.7	88.2	94.8	97.2	99.7
1992	–	94.9	97.2	89.4	85.4	85.4	83.0	89.1	91.5	95.3
1993	–	–	98.2	97.1	85.5	78.7	76.6	81.4	86.6	91.3
1994	–	–	–	97.8	100.4	93.9	90.2	93.4	100.7	100.4
1995	–	–	–	–	93.8	98.0	102.7	111.5	118.6	119.4

Tabell C.5A (forts.).

Skade- årgang	Anslåtte brutto skadeprosenter pr. 31. desember i regnskapsår						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1991	106.0	105.3	108.6	111.4	113.3	114.8	115.8
1992	98.1	99.7	104.8	104.1	106.9	107.8	109.7
1993	91.6	94.2	103.3	102.9	104.8	104.7	106.7
1994	102.9	106.1	107.1	111.8	111.1	115.5	117.7
1995	123.6	124.4	130.4	136.1	137.7	138.5	136.5

Tabell C.6A. *Brutto avviklingsresultat fordelt etter skadeårganger for regnskapsårene 1991–2000. Mill. kr.*

Skade- årgang	Brutto avviklingsresultat for regnskapsår									
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1991	–	– 70.8	34.9	46.7	40.9	– 6.5	12.0	– 54.7	– 20.7	– 20.7
1992	–	–	– 22.8	78.9	41.6	– 0.6	24.8	– 61.8	– 25.2	– 38.9
1993	–	–	–	11.7	124.1	72.9	23.3	– 52.4	– 55.4	– 50.4
1994	–	–	–	–	– 27.9	69.2	39.1	– 34.5	– 76.9	3.0
1995	–	–	–	–	–	– 43.2	– 47.5	– 89.9	– 71.4	– 8.3
1996	–	–	–	–	–	–	– 260.7	– 52.1	– 99.2	– 35.0
1997	–	–	–	–	–	–	–	– 162.7	– 98.3	– 23.4
1998	–	–	–	–	–	–	–	–	– 137.1	– 17.2
1999	–	–	–	–	–	–	–	–	–	31.0
2000	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2001	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2002	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2003	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2004	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2005	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2006	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2007	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Sum	–	– 70.8	12.1	137.3	178.7	91.9	– 208.9	– 508.2	– 584.4	– 159.9

*Tabell C.6B. Brutto avviklingsresultat fordelt etter skadeårganger
for regnskapsårene 2001–2007. Mill. kr.*

Skadeår årgang	Brutto avviklingsresultat for regnskapsår						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1991	– 52.6	5.7	– 27.1	– 23.4	– 16.1	– 13.0	– 8.1
1992	– 28.3	– 16.2	– 52.0	7.4	– 28.7	– 9.2	– 19.7
1993	– 3.1	– 27.8	– 98.5	4.5	– 21.0	1.7	– 21.4
1994	– 25.7	– 34.2	– 10.9	– 49.5	7.2	– 46.6	– 23.3
1995	– 43.0	– 8.1	– 61.1	– 57.4	– 16.5	– 8.2	20.9
1996	5.1	– 38.5	– 59.6	– 72.5	– 22.4	– 14.0	– 9.7
1997	– 44.6	– 82.7	– 63.1	– 24.4	– 43.9	– 28.0	– 75.5
1998	– 23.0	– 88.9	– 43.0	– 75.8	– 40.6	– 27.9	– 51.1
1999	– 9.0	– 60.0	– 101.1	– 101.5	– 23.8	– 30.5	– 4.0
2000	78.4	36.7	– 123.6	– 87.2	– 50.6	– 41.8	39.1
2001	–	8.7	– 46.3	– 63.4	– 34.8	– 53.5	– 31.9
2002	–	–	– 110.4	– 25.4	– 33.9	14.1	– 56.2
2003	–	–	–	– 4.9	– 61.9	18.9	– 53.0
2004	–	–	–	–	– 49.1	36.3	– 83.2
2005	–	–	–	–	–	– 5.7	– 21.1
2006	–	–	–	–	–	–	– 8.6
2007	–	–	–	–	–	–	–
Sum	– 145.9	– 305.3	– 796.7	– 573.4	– 436.0	– 207.6	– 406.7

Vedlegg D**Grunnlagsdata for delbransjen Yrkesulykkeforsikringer 1994–2007**

Betalte bruttoerstatninger (tabell D.1), brutto RBNS-avsetninger (tabell D.2), brutto IBNR-avsetninger (tabell D.3), anslåtte brutto erstatningskostnader (tabell D.4), anslåtte brutto skadeprosenter (tabell D.5) og brutto avviklingsresultat (tabell D.6).

Tabell D.1A. Akkumulerte betalte bruttoerstatninger ved utløpet av regnskapsårene 1994–2007. Mill. kr.

Skade- årgang	Betalte bruttoerstatninger (akkumulert) pr. 31. desember i regnskapsår						
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1994	26.1	80.8	175.1	311.3	458.8	566.8	647.0
1995	–	35.7	94.1	192.5	353.8	528.4	674.6
1996	–	–	32.8	100.0	229.3	411.3	574.4
1997	–	–	–	39.4	111.5	256.3	430.4
1998	–	–	–	–	39.8	151.3	312.4

Tabell D.1A (forts.). Mill. kr.

Skade- årgang	Betalte bruttoerstatninger (akkumulert) pr. 31. desember i regnskapsår						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1994	704.3	743.1	785.8	811.1	836.6	868.0	884.6
1995	765.4	830.4	882.0	916.2	944.5	953.8	969.8
1996	702.6	804.7	886.1	952.4	990.0	1044.4	1080.7
1997	568.0	704.0	799.6	885.3	946.6	1014.6	1073.6
1998	491.3	670.2	848.9	965.1	1058.7	1152.9	1211.8

Tabell D.2A. *Brutto erstatningsavsetninger for RBNS-skader ved utløpet av regnskapsårene 1994–2007. Mill. kr.*

Skade- årgang	Brutto erstatningsavsetning for RBNS-skader pr. 31. desember i regnskapsår						
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1994	142.8	244.9	287.7	261.3	220.2	198.9	139.8
1995	–	143.2	258.6	311.5	331.5	289.0	199.2
1996	–	–	154.5	325.8	389.6	397.9	323.9
1997	–	–	–	172.3	358.4	442.0	401.6
1998	–	–	–	–	255.2	455.4	524.1

Tabell D.2A (forts.). *Mill. kr.*

Skade- årgang	Brutto erstatningsavsetning for RBNS-skader pr. 31. desember i regnskapsår						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1994	105.0	86.1	58.2	91.4	44.6	37.4	24.9
1995	137.1	107.8	92.3	115.3	78.2	56.0	37.9
1996	246.6	196.9	168.9	170.6	151.8	94.9	63.7
1997	325.1	281.6	246.4	228.0	194.8	135.0	97.1
1998	447.9	364.9	312.3	314.3	266.1	169.0	118.3

Tabell D.3A. Brutto erstatningsavsetninger for IBNR-skader ved utløpet av regnskapsårene 1994–2007. Mill. kr.

Skade- årgang	Brutto erstatningsavsetning for IBNR-skader pr. 31. desember i regnskapsår						
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1994	557.5	459.4	319.2	209.3	139.1	118.6	83.2
1995	–	516.3	422.2	311.3	219.9	159.0	115.8
1996	–	–	501.7	460.6	329.4	226.7	182.9
1997	–	–	–	578.8	465.9	345.7	242.1
1998	–	–	–	–	728.8	559.2	384.3

Tabell D.3A (forts.). Mill. kr.

Skade- årgang	Brutto erstatningsavsetning for IBNR-skader pr. 31. desember i regnskapsår						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1994	62.2	51.0	35.0	24.5	24.6	20.4	28.7
1995	115.5	74.7	55.8	35.4	34.1	28.6	33.1
1996	126.5	85.5	68.6	43.1	42.7	35.5	58.5
1997	205.7	152.3	92.0	48.0	52.7	50.3	84.2
1998	280.0	221.1	124.7	81.4	81.0	89.8	98.1

Tabell D.4A. Anslåtte brutto erstatningskostnader ved utløpet av regnskapsårene 1994–2007. Mill. kr.

Skade- årgang	Anslåtte brutto erstatningskostnader pr. 31. desember i regnskapsåret						
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1994	726.4	785.1	782.0	781.9	818.1	884.3	870.0
1995	–	695.2	775.0	815.3	905.1	976.3	989.6
1996	–	–	689.0	886.5	948.3	1035.9	1081.1
1997	–	–	–	790.5	935.7	1044.1	1074.0
1998	–	–	–	–	1023.7	1166.0	1220.7

Tabell D.4A (forts.). Mill. kr.

Skade- årgang	Anslåtte brutto erstatningskostnader pr. 31. desember i regnskapsåret						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1994	871.5	880.2	879.0	927.1	905.9	925.9	938.1
1995	1018.0	1012.9	1030.0	1066.9	1056.7	1038.4	1040.9
1996	1075.8	1087.1	1123.7	1166.1	1184.5	1174.9	1202.9
1997	1098.9	1137.8	1138.0	1161.3	1194.0	1199.9	1255.0
1998	1219.1	1256.2	1285.8	1360.8	1405.8	1411.8	1428.2

Tabell D.5A. Anslåtte brutto skadeprosenter ved utløpet av regnskapsårene 1994–2007.

Skade- årgang	Anslåtte brutto skadeprosenter pr. 31. desember i regnskapsår						
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1994	103.1	111.5	111.0	111.0	116.1	125.5	123.5
1995	–	96.8	107.9	113.5	126.0	135.9	137.8
1996	–	–	107.8	138.6	148.3	162.0	169.1
1997	–	–	–	138.2	163.6	182.5	187.8
1998	–	–	–	–	164.3	187.1	195.9

Tabell D.5A (forts.).

Skade- årgang	Anslåtte brutto skadeprosenter pr. 31. desember i regnskapsår						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1994	123.7	125.0	124.8	131.6	128.6	131.4	133.2
1995	141.7	141.0	143.4	148.5	147.1	144.6	144.9
1996	168.2	170.0	175.7	182.4	185.2	183.7	188.1
1997	192.1	198.9	199.0	203.1	208.8	209.8	219.4
1998	195.6	201.6	206.3	218.3	225.6	226.5	229.2

Tabell D.6A. *Brutto avviklingsresultat fordelt etter skadeårganger for regnskapsårene 1994–2000. Mill. kr.*

Skade- årgang	Brutto avviklingsresultat for regnskapsår						
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1991–93	57.3	113.1	– 50.8	– 18.9	– 141.1	– 87.1	– 53.0
1994	–	– 58.7	3.1	0.1	– 36.2	– 66.2	14.3
1995	–	–	– 79.8	– 40.3	– 89.7	– 71.2	– 13.3
1996	–	–	–	– 197.5	– 61.8	– 87.6	– 45.2
1997	–	–	–	–	– 145.2	– 108.3	– 30.0
1998	–	–	–	–	–	– 142.2	– 54.8
1999	–	–	–	–	–	–	14.4
2000	–	–	–	–	–	–	–
2001	–	–	–	–	–	–	–
2002	–	–	–	–	–	–	–
2003	–	–	–	–	–	–	–
2004	–	–	–	–	–	–	–
2005	–	–	–	–	–	–	–
2006	–	–	–	–	–	–	–
2007	–	–	–	–	–	–	–
Sum	57.3	54.4	– 127.6	– 256.5	– 474.1	– 562.7	– 167.6

Tabell D.6B. *Brutto avviklingsresultat fordelt etter skadeårganger for regnskapsårene 2001–2007. Mill. kr.*

Skade- årgang	Brutto avviklingsresultat for regnskapsår						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1991–93	– 35.2	6.2	– 125.4	35.9	6.7	8.5	3.3
1994	– 1.5	– 8.6	1.1	– 48.1	21.2	– 20.0	– 12.2
1995	– 28.3	5.1	– 17.2	– 36.9	10.2	18.3	– 2.4
1996	5.3	– 11.3	– 36.6	– 42.4	– 18.4	9.7	– 28.0
1997	– 24.9	– 39.0	– 0.1	– 23.4	– 32.7	– 5.8	– 55.1
1998	1.6	– 37.1	– 29.6	– 75.0	– 45.0	– 5.9	– 16.5
1999	– 19.2	– 24.7	– 9.4	– 81.3	– 37.9	– 17.4	5.7
2000	27.1	61.2	– 51.7	– 52.7	– 17.7	– 20.1	29.7
2001	–	13.5	0.1	– 40.3	– 40.2	– 53.3	– 33.5
2002	–	–	– 15.2	– 14.0	– 48.2	10.8	– 38.7
2003	–	–	–	– 7.7	– 81.1	– 14.6	– 43.8
2004	–	–	–	–	– 103.1	– 0.2	– 11.9
2005	–	–	–	–	–	– 60.7	– 17.3
2006	–	–	–	–	–	–	– 2.8
2007	–	–	–	–	–	–	–
Sum	– 75.1	– 34.7	– 284.0	– 385.9	– 386.2	– 150.7	– 223.4

Vedlegg E**Grunnlagsdata for delbransjen Yrkessykdomsforsikringer 1994–2007**

Betalte bruttoerstatninger (tabell E.1), brutto RBNS-avsetninger (tabell E.2), brutto IBNR-avsetninger (tabell E.3), anslåtte brutto erstatningskostnader (tabell E.4), anslåtte brutto skadeprosenter (tabell E.5) og brutto avviklingsresultat (tabell E.6).

Tabell E.1A. Akkumulerte betalte bruttoerstatninger ved utløpet av regnskapsårene 1994–2007. Mill. kr.

Skade- årgang	Betalte bruttoerstatninger (akkumulert) pr. 31. desember i regnskapsår						
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1994	0.3	5.7	16.9	34.4	62.6	89.6	103.5
1995	–	0.3	7.4	22.7	61.4	85.4	118.4
1996	–	–	0.4	15.6	35.5	67.3	91.4
1997	–	–	–	7.2	19.4	48.4	80.8
1998	–	–	–	–	1.5	13.1	38.9

Tabell E.1A (forts.). Mill. kr.

Skade- årgang	Betalte bruttoerstatninger (akkumulert) pr. 31. desember i regnskapsår						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1994	128.7	152.3	166.2	186.4	195.4	218.9	224.3
1995	136.8	160.6	199.6	223.0	233.9	246.9	253.7
1996	123.0	148.5	171.2	202.9	217.3	236.9	244.4
1997	126.4	162.9	208.6	252.2	277.7	289.9	305.9
1998	74.7	107.2	143.3	172.2	194.1	214.7	243.6

Tabell E.2A. *Brutto erstatningsavsetninger for RBNS-skader ved utløpet av regnskapsårene 1994–2007. Mill. kr.*

Skade- årgang	Brutto erstatningsavsetning for RBNS-skader pr. 31. desember i regnskapsår						
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1994	8.3	27.0	46.5	55.3	49.0	46.8	47.6
1995	–	12.2	34.6	60.7	59.5	58.5	43.1
1996	–	–	17.5	59.5	71.1	82.7	70.7
1997	–	–	–	22.1	61.8	71.0	81.1
1998	–	–	–	–	19.8	84.5	79.3

Tabell E.2A (forts.). Mill. kr.

Skade- årgang	Brutto erstatningsavsetning for RBNS-skader pr. 31. desember i regnskapsår						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1994	48.8	35.5	51.1	29.4	22.0	24.5	22.5
1995	50.4	35.6	42.3	31.4	29.6	26.3	22.1
1996	56.2	59.7	70.4	58.2	59.8	46.4	32.6
1997	77.4	81.4	88.4	86.9	55.8	43.6	47.2
1998	91.8	82.5	73.9	67.6	71.7	62.0	54.4

Tabell E.3A. *Brutto erstatningsavsetninger for IBNR-skader ved utløpet av regnskapsårene 1994–2007. Mill. kr.*

Skade- årgang	Brutto erstatningsavsetning for IBNR-skader pr. 31. desember i regnskapsår						
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1994	299.5	244.7	147.9	82.7	59.0	45.0	41.6
1995	–	245.1	179.0	144.6	107.3	84.5	61.8
1996	–	–	185.3	191.3	150.1	118.4	96.0
1997	–	–	–	249.3	214.9	166.8	117.8
1998	–	–	–	–	301.4	219.9	161.8

Tabell E.3A (forts.). *Mill. kr.*

Skade- årgang	Brutto erstatningsavsetning for IBNR-skader pr. 31. desember i regnskapsår						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1994	39.4	54.6	37.2	40.1	52.5	53.2	60.8
1995	50.8	55.0	53.1	61.3	78.8	95.6	69.7
1996	79.2	77.4	66.9	77.6	65.5	83.0	71.1
1997	95.5	98.7	109.0	67.9	84.7	107.0	107.7
1998	138.1	166.7	152.5	130.7	100.4	111.4	124.7

Tabell E.4A. Anslåtte brutto erstatningskostnader ved utløpet av regnskapsårene 1994–2007. Mill. kr.

Skade- årgang	Anslåtte brutto erstatningskostnader pr. 31. desember i regnskapsår						
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1994	308.1	277.4	211.3	172.4	170.7	181.4	192.7
1995	–	257.6	220.9	228.1	228.2	228.3	223.3
1996	–	–	203.2	266.5	256.7	268.4	258.2
1997	–	–	–	278.6	296.1	286.1	279.6
1998	–	–	–	–	322.6	317.5	279.9

Tabell E.4A (forts.). Mill. kr.

Skade- årgang	Anslåtte brutto erstatningskostnader pr. 31. desember i regnskapsår						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1994	216.9	242.4	254.5	255.9	270.0	296.6	307.6
1995	238.0	251.1	295.1	315.6	342.3	368.9	345.5
1996	258.4	285.6	308.6	338.7	342.6	366.3	348.0
1997	299.4	343.1	406.0	407.1	418.2	440.4	460.8
1998	304.6	356.4	369.7	370.5	366.1	388.1	422.7

Tabell E.5A. Anslåtte brutto skadeprosenter ved utløpet av regnskapsårene 1994–2007.

Skade- årgang	Anslåtte brutto skadeprosenter pr. 31. desember i regnskapsår						
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1994	87.1	78.4	59.7	48.7	48.2	51.3	54.5
1995	–	86.5	74.2	76.6	76.6	76.7	75.0
1996	–	–	79.1	103.7	100.0	104.5	100.5
1997	–	–	–	120.6	128.2	123.9	121.0
1998	–	–	–	–	163.7	161.1	142.1

Tabell E.5A (forts.).

Skade- årgang	Anslåtte brutto skadeprosenter pr. 31. desember i regnskapsår						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1994	61.3	68.5	71.9	72.3	76.3	83.8	87.0
1995	79.9	84.3	99.1	106.0	115.0	123.9	116.0
1996	100.6	111.2	120.1	131.8	133.4	142.6	135.5
1997	129.6	148.5	175.8	176.2	181.0	190.6	199.5
1998	154.6	180.9	187.6	188.0	185.8	196.9	214.5

Tabell E.6A. *Brutto avviklingsresultat fordelt etter skadeårganger for regnskapsårene 1994–2000. Mill. kr.*

Skade- årgang	Brutto avviklingsresultat for regnskapsår						
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1991–93	80.1	93.6	116.7	79.1	– 27.5	– 14.3	– 56.8
1994	–	30.7	66.1	38.9	1.7	– 10.7	– 11.3
1995	–	–	36.7	– 7.2	– 0.1	– 0.1	5.0
1996	–	–	–	– 63.3	9.7	– 11.6	10.2
1997	–	–	–	–	– 17.4	10.0	6.5
1998	–	–	–	–	–	5.1	37.6
1999	–	–	–	–	–	–	16.6
2000	–	–	–	–	–	–	–
2001	–	–	–	–	–	–	–
2002	–	–	–	–	–	–	–
2003	–	–	–	–	–	–	–
2004	–	–	–	–	–	–	–
2005	–	–	–	–	–	–	–
2006	–	–	–	–	–	–	–
2007	–	–	–	–	–	–	–
Sum	80.1	124.3	219.5	47.6	– 33.7	– 21.7	7.8

Tabell E.6B. *Brutto avviklingsresultat fordelt etter skadeårganger for regnskapsårene 2001–2007. Mill. kr.*

Skade- årgang	Brutto avviklingsresultat for regnskapsår						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1991–93	– 49.8	– 44.5	– 52.2	– 47.3	– 72.6	– 28.9	– 52.5
1994	– 24.2	– 25.5	– 12.1	– 1.4	– 14.0	– 26.6	– 11.0
1995	– 14.7	– 13.1	– 44.0	– 20.6	– 26.6	– 26.6	23.3
1996	– 0.2	– 27.2	– 23.0	– 30.1	– 4.0	– 23.7	18.3
1997	– 19.8	– 43.7	– 63.0	– 1.0	– 11.1	– 22.2	– 20.4
1998	– 24.7	– 51.8	– 13.4	– 0.8	4.4	– 21.9	– 34.6
1999	10.2	– 35.3	– 91.7	– 20.2	14.1	– 13.2	– 9.8
2000	51.4	– 24.5	– 71.9	– 34.4	– 32.9	– 21.7	9.4
2001	–	– 4.9	– 46.4	– 23.1	5.4	– 0.2	1.6
2002	–	–	– 95.2	– 11.4	14.3	3.2	– 17.5
2003	–	–	–	2.8	19.3	33.4	– 9.2
2004	–	–	–	–	53.9	36.5	– 71.3
2005	–	–	–	–	–	54.9	– 3.8
2006	–	–	–	–	–	–	– 5.8
2007	–	–	–	–	–	–	–
Sum	– 71.7	– 270.6	– 512.8	– 187.5	– 49.9	– 56.8	– 183.3

Vedlegg F

Inflasjonskorreksjon av opptjente bruttopremier og brutto erstatningskostnader

Oversiktene over opptjente bruttopremier og anslåtte brutto erstatningskostnader mv. som er presentert i kapittel 3, er basert på nominelle størrelser (dvs. størrelser målt i løpende priser). Dette innebærer at det må vises varsomhet ved sammenlikninger over tid av både premier og erstatningskostnader, siden det også må tas høyde for effekter av den underliggende inflasjonen. Selv om prisveksten fra år til år har vært relativt beskjeden de siste 15 år, ligger likevel gjennomsnittlig konsumprisindeks for 2007 ca. 37 prosent over gjennomsnittet for 1991. I tillegg kommer det forhold at de brutto erstatningsavsetninger som i forbindelse med den foreliggende rapporten er benyttet ved estimeringen av anslåtte brutto erstatningskostnader, ikke er neddiskontert. Siden erstatningsavsetningen utgjør en betydelig andel av de anslåtte brutto erstatningskostnader (og da spesielt for de yngste skadeårganger), vil anslagene på brutto erstatningskostnader som er presentert i tabellene 3.3.A–C i kapittel 3, også være påvirket av selskapenes forventninger hva angår fremtidig inflasjon.

Det skal imidlertid påpekes at det ikke er like naturlig i alle sammenhenger å benytte konsumprisveksten som grunnlag for omregningen fra nominelle størrelser til ”realverdier” (dvs. for inflasjonskorreksjonen) av bruttopremier og brutto erstatningskostnader. Et argument for å benytte konsumprisindeksen ved inflasjonskorreksjonen kan være at det er denne som benyttes i forbindelse med parameterestimeringer, minstekravsregninger mv. På den annen side er utviklingen av erstatningskostnader (pr. forsikret) i stor grad styrt av veksten i Folketrygdens grunnbeløp (G). Over tid vil dette forholdet også måtte gjenspeiles i utviklingen av bruttopremier (pr. forsikret). I den foreliggende situasjon der fokus vil være på sammenlikninger over tid av bruttopremier og brutto erstatningskostnader (pr. forsikret) innenfor en gitt skadeforsikringsbransje, synes det mer naturlig å benytte G-utviklingen som utgangspunkt for inflasjonskorreksjonen. Denne fremgangsmåten vil følgelig bli benyttet i dette vedlegget.

1. Inflasjonskorreksjonsfaktorer

For å få et inntrykk av forskjellen mellom å anvende G-veksten og konsumprisveksten som utgangspunkt for inflasjonskorreksjonen er det i tabell F.1 gitt en oversikt over inflasjonskorreksjonsfaktorer for årene 1991–2007 for disse to alternativer.

Korreksjonsfaktorene basert på Folketrygdens grunnbeløp ($I_1(t)$) er beregnet på følgende måte:

$$I_1(t) = G(2007)/G(t), \quad t = 1991, \dots, 2007, \quad (1)$$

der $G(t)$ er Folketrygdens grunnbeløp i år t .

På tilsvarende måte beregnes serien av inflasjonskorreksjonsfaktorer basert på konsumprisindeksen ($I_2(t)$), dvs.

$$I_2(t) = KPI(2007)/KPI(t), \quad t = 1991, \dots, 2007, \quad (2)$$

der $KPI(t)$ er gjennomsnittlig konsumprisindeks for år t .

Tabell F.1. *Alternative inflasjonskorreksjonsindekser.*

Årgang	Inflasjonskorreksjonsindeks basert på	
	Grunnbeløpet	Konsumprisindeksen
1991	1.872	1.370
1992	1.814	1.339
1993	1.771	1.309
1994	1.734	1.291
1995	1.689	1.259
1996	1.623	1.244
1997	1.562	1.213
1998	1.477	1.186
1999	1.413	1.159
2000	1.356	1.124
2001	1.296	1.091
2002	1.232	1.077
2003	1.172	1.051
2004	1.128	1.047
2005	1.092	1.030
2006	1.055	1.008
2007	1.000	1.000

Av tabell F.1 fremgår det tydelig at økningen i Folketrygdens grunnbeløp har vært betydelig større enn økningen i konsumprisindeksen i løpet av perioden 1991–2007. Mens grunnbeløpet i Folketrygden har økt med over 87 prosent i denne perioden, har økningen i konsumprisindeksen vært 37 prosent.

Av tabellen fremgår det videre at de årlige prosentvise økninger i Folketrygdens grunnbeløp de siste 10–12 årene gjennomgående har vært betydelig større enn økningen i konsumprisindeksen.

I resten av dette vedlegget vil det kun bli referert til G-utviklingen i forbindelse med inflasjonskorreksjonen.

2. Inflasjonskorrigerte bruttopremier pr. forsikret

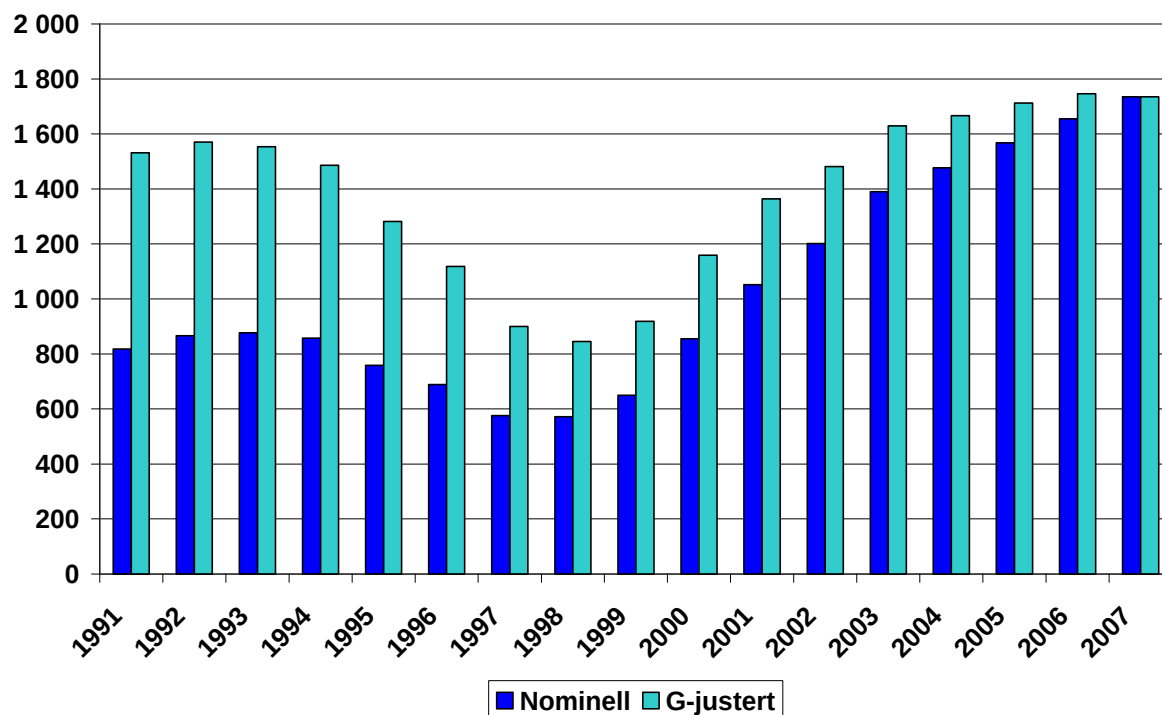
I tabellene F.2–F.4 sammenliknes utviklingen av de nominelle bruttopremier pr. forsikret med utviklingen av inflasjonskorrigerte bruttopremier pr. forsikret, der korreksjonen er foretatt ved å anvende G-utviklingen gitt ved tabell F.1. Tabell F.2 gjelder hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer, mens tabellene F.3 og F.4 gjelder hhv. Yrkesulykkeforsikringer og Yrkessykdomsforsikringer. De to sistnevnte tabeller dekker kun perioden 1994–2007.

Av tabell F.2 fremgår det bl.a. at dersom grunnbeløpet i Folketrygden blir benyttet ved inflasjonskorreksjonen, vil den inflasjonskorrigerte bruttopremien pr. forsikret for årgangene 1991–1993 bli 1530–1570 kr målt i ”2007-priser”, noe som er 9 ½–11 ¾ prosent lavere enn den faktiske bruttopremien pr. forsikret for 2007-årgangen. Det vises for øvrig til illustrasjonen gitt ved figur F.1 nedenfor.

Tabell F.2. *Bruttopremier pr. forsikret (kr). Nominelle og inflasjonskorrigerte beløp. Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer.*

Årgang	Nominelle beløp	Inflasjonskorrigerte beløp
1991	818	1 532
1992	866	1 571
1993	877	1 553
1994	857	1 486
1995	759	1 282
1996	689	1 118
1997	576	900
1998	572	845
1999	650	918
2000	855	1 159
2001	1 052	1 364
2002	1 202	1 481
2003	1 390	1 629
2004	1 477	1 666
2005	1 568	1 713
2006	1 655	1 746
2007	1 735	1 735

Figur F.1. *Bruttopremier pr. forsikret (kr). Nominelle og inflasjonskorrigerte beløp. Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer.*

Tabell F.3. *Bruttopremier pr. forsikret (kr). Nominelle og inflasjonskorrigerte beløp. Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer.*

Årgang	Nominelle beløp	Inflasjonskorrigerte beløp
1994	570	989
1995	537	907
1996	491	797
1997	410	640
1998	434	641
1999	495	699
2000	654	887
2001	803	1 041
2002	927	1 142
2003	1 071	1 255
2004	1 121	1 265
2005	1 181	1 290
2006	1 248	1 317
2007	1 300	1 300

Tabell F.4. *Bruttopremier pr. forsikret (kr). Nominelle og inflasjonskorrigerte beløp. Delbransjen Yrkessykdomforsikringer.*

Årgang	Nominelle beløp	Inflasjonskorrigerte beløp
1994	286	496
1995	222	375
1996	197	320
1997	166	259
1998	137	202
1999	155	219
2000	201	273
2001	249	323
2002	275	339
2003	319	374
2004	355	401
2005	387	423
2006	407	429
2007	435	435

Av tabell F.3 fremgår det bl.a. at for delbransjen Yrkesulykkeforsikringer er bruttopremien pr. forsikret for 1994-årgangen – omregnet til ”2007-priser” – ca. 24 prosent lavere enn den faktiske bruttopremien pr. forsikret for 2007-årgangen når Folketrygdens grunnbeløp benyttes ved inflasjonskorreksjonen.

Tilsvarende fremgår det av tabell F.4 at for delbransjen Yrkessykdomsforsikringer blir bruttopremien for 1994-årgangen – omregnet til ”2007-priser” – ca. 14 prosent høyere enn den faktiske bruttopremien pr. forsikret for 2007-årgangen når Folketrygdens grunnbeløp benyttes ved inflasjonskorreksjonen.

3. Inflasjonskorrigerte brutto erstatningskostnader pr. forsikret

I tabellene F.5–F.7 sammenliknes utviklingen av de nominelle brutto erstatningskostnader pr. forsikret med utviklingen av de tilsvarende inflasjonskorrigerte størrelser. Når det gjelder de anslåtte brutto erstatningskostnader er inflasjonskorreksjonen gjennomført på følgende måte:

- De betalte bruttoerstatninger (i de enkelte kalenderår) er inflasjonskorrigert ved å anvende G-utviklingen som angitt i tabell F.1.
- De gjenstående brutto erstatningsavsetninger er neddiskontert ved å anvende en diskonteringsrate på 2 ½ prosent. I denne sammenheng er det lagt til grunn en avviklingstid på 20 år både for hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer og for de to delbransjene Yrkessykdomsforsikringer og Yrkessykdomsforsikringer. Med disse forutsetninger blir de nominelle brutto erstatningsavsetninger for hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer nedjustert med mellom ca. 6 prosent (1991-årgangen) og ca. 14 ½ prosent (2007-årgangen). Nedjusteringen er noe mindre for delbransjen Yrkessykdomsforsikringer og noe større for delbransjen Yrkessykdomsforsikringer.

Det skal bemerkes at det i metoden for neddiskontering av brutto erstatningsavsetning implisitt er lagt grunn en forventet fremtidig inflasjon på 2 ½ prosent, jf. bestemmelsen i § 3-11 i årsregnskapsforskriften for forsikringsselskaper som innebærer at diskonteringsraten ikke kan settes høyere enn den forventede fremtidige inflasjonsrate. I prinsippet kunne man i stedet ha tatt utgangspunkt i forventet vekst i Folketrygdens grunnbeløp. En slik forutsetning vil imidlertid lett kunne bli noe spekulativ (selv om det er rimelig å tro at G-veksten vil bli høyere enn konsumprisveksten også i de nærmeste år). I tillegg vil denne forutsetningen medføre et brudd på den forannevnte bestemmelse i årsregnskapsforskriften.

Av tabell F.5 fremgår bl.a. følgende:

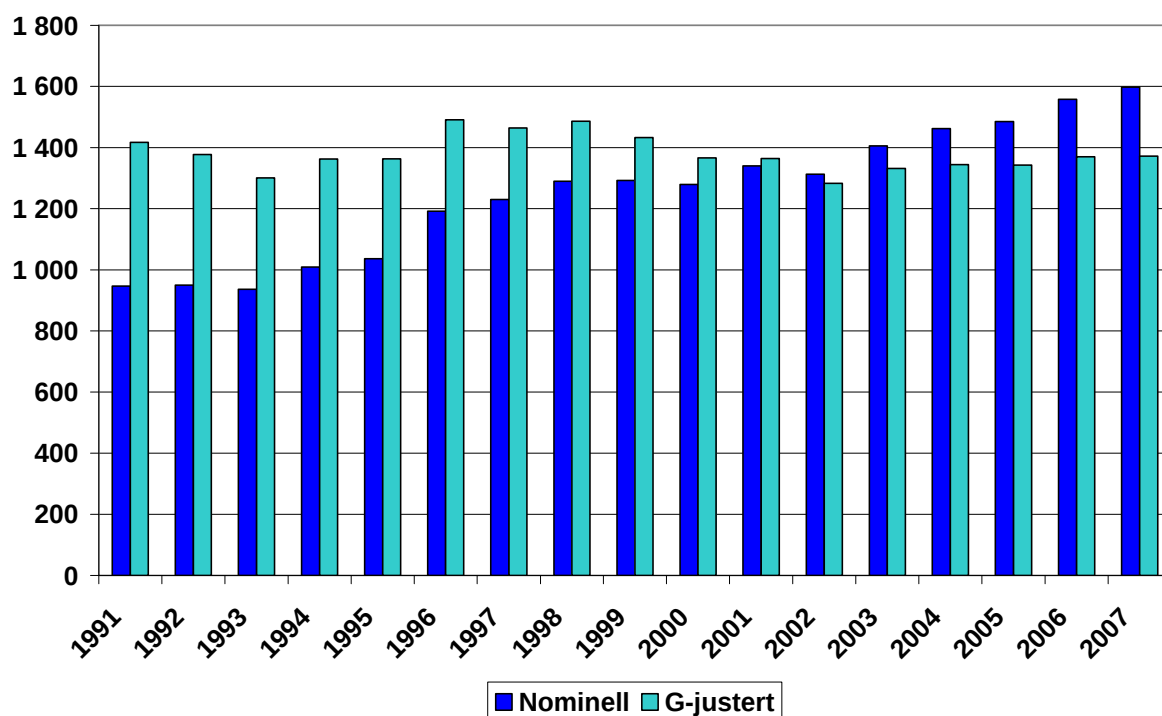
- For skadeårgangene til og med 2001 er de inflasjonskorrigerte brutto erstatningskostnader pr. forsikret (regnet i 2007-priser) til dels betydelig høyere enn de tilsvarende nominelle størrelser. For disse skadeårgangene er med andre ord neddiskonteringen av de gjenstående brutto erstatningsavsetninger ikke tilstrekkelig til å nøytralisere effekten av at de betalte bruttoerstatninger oppjusteres i samsvar med gjennomsnittlig G-nivå for 2007. For de senere årganger (2002–2007) er imidlertid diskonteringseffekten større enn effekten av å oppjustere de betalte bruttoerstatninger, og følgelig er de inflasjonskorrigerte brutto erstatningskostnader pr. forsikret markert lavere enn de tilsvarende nominelle størrelser.
- Variasjonen mellom skadeårgangene i de anslåtte brutto erstatningskostnader pr. forsikret blir naturlig nok vesentlig lavere når de inflasjonskorrigerte størrelser legges til grunn. De inflasjonskorrigerte brutto erstatningskostnader varierer fra 1283 til 1491 kr pr. forsikret, mens tilsvarende variasjon i de nominelle størrelser er fra 936 til 1598 kr pr. forsikret.

Det vises for øvrig til illustrasjonen gitt ved figur F.2.

Tabell F.5. *Brutto erstatningskostnader pr. forsikret (kr). Nominelle og inflasjonskorrigerte beløp. Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer.*

Årgang	Nominelle beløp	Inflasjonskorrigerte beløp
1991	947	1 417
1992	950	1 377
1993	936	1 301
1994	1 009	1 362
1995	1 036	1 363
1996	1 192	1 491
1997	1 230	1 464
1998	1 290	1 486
1999	1 292	1 433
2000	1 279	1 366
2001	1 340	1 364
2002	1 313	1 283
2003	1 406	1 332
2004	1 462	1 344
2005	1 485	1 343
2006	1 558	1 370
2007	1 598	1 372

Figur F.2. *Brutto erstatningskostnader pr. forsikret (kr). Nominelle og inflasjonskorrigerte beløp. Hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer.*

Av tabell F.6 nedenfor vedrørende delbransjen Yrkesulykkeforsikringer fremgår bl.a. følgende:

- For skadeårgangene til og med 2001 er de inflasjonskorrigerte brutto erstatningskostnader pr. forsikret (regnet i 2007-priser) til dels markert høyere enn de tilsvarende nominelle størrelser. For disse skadeårgangene er med andre ord neddiskonteringen av de gjenstående brutto erstatningsavsetninger ikke tilstrekkelig til å nøytralisere effekten av at de betalte bruttoerstatninger oppjusteres i samsvar med gjennomsnittlig G-nivå for 2007. For de senere årganger er imidlertid diskonteringseffekten større enn effekten av å oppjustere de betalte bruttoerstatninger.
- Variasjonen mellom skadeårgangene i de anslåtte brutto erstatningskostnader pr. forsikret blir vesentlig lavere når de inflasjonskorrigerte størrelser legges til grunn, jf. tilsvarende kommentar til tabell F.5. De inflasjonskorrigerte brutto erstatningskostnader varierer fra 984 til 1181 kr pr. forsikret, mens tilsvarende variasjon i de nominelle størrelser er fra 760 til 1179 kr pr. forsikret.

Tabell F.6. *Brutto erstatningskostnader pr. forsikret (kr).
Nominelle og inflasjonskorrigerte beløp. Delbransjen Yrkesulykkeforsikringer.*

Årgang	Nominelle beløp	Inflasjonskorrigerte beløp
1994	760	1 061
1995	778	1 054
1996	924	1 181
1997	900	1 095
1998	996	1 175
1999	962	1 090
2000	930	1 015
2001	1 045	1 081
2002	991	984
2003	1 095	1 053
2004	1 091	1 019
2005	1 135	1 042
2006	1 145	1 021
2007	1 179	1 026

Videre skal følgende forhold trekkes frem hva angår tabell F.7 som dekker delbransjen Yrkessykdomsforsikringer:

- For skadeårgangene 1994–2000 er de inflasjonskorrigerte brutto erstatningskostnader pr. forsikret (regnet i 2007-priser) noe høyere enn de tilsvarende nominelle størrelser. For de senere årganger er imidlertid de inflasjonskorrigerte brutto erstatningskostnader til dels markert lavere enn de nominelle størrelser. For de sistnevnte skadeårganger er dermed diskonteringseffekten større enn effekten av å oppjustere de betalte bruttoerstatninger.

- De inflasjonskorrigerte brutto erstatningskostnader varierer fra 281 til 370 kr pr. forsikret, mens tilsvarende variasjon i de nominelle størrelser er fra 249 til 419 kr pr. forsikret.

Tabell F.7. *Brutto erstatningskostnader pr. forsikret (kr).
Nominelle og inflasjonskorrigerte beløp. Delbransjen Yrkessykdomsforsikringer.*

Årgang	Nominelle beløp	Inflasjonskorrigerte beløp
1994	249	301
1995	258	309
1996	267	310
1997	330	370
1998	295	312
1999	330	343
2000	349	351
2001	296	286
2002	322	301
2003	312	281
2004	371	326
2005	349	303
2006	413	349
2007	419	346

4. *Anslåtte brutto skadeprosjenter (basert på inflasjonskorrigerte størrelser)*

Avslutningsvis er det i tabell F.8 gitt en oversikt over de anslåtte brutto skadeprosjenter for skadeårgangene 1991–2007, slik disse anslagene er fastsatt pr. 31. desember 2007. Tabellen omfatter anslåtte skadeprosjenter basert på både nominelle størrelser og inflasjonskorrigerte størrelser. Oversikten omfatter kun hovedbransjen Yrkesskadeborsikringer sett under ett.

Tabell F.8 illustrerer tydelig at de anslåtte brutto skadeprosjenter basert på inflasjonskorrigerte størrelser er betydelig lavere enn de anslåtte brutto skadeprosjenter basert på nominelle størrelser.

Forskjellene mellom anslåtte brutto skadeprosjenter basert på hhv. nominelle størrelser og inflasjonskorrigerte størrelser blir som følger:

- mellom 22 og 26 prosentpoeng for skadeårgangene 1991–1994,
- gradvis økende fra 26 til 50 prosentpoeng fra 1994 til 1997/98,
- gradvis avtakende fra 50 til 13 prosentpoeng fra 1998 til 2007.

Det vises for øvrig til illustrasjonen gitt ved figur F.3.

Tabell F.8. Anslåtte brutto skadeprosenter for hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer. Nominelle og inflasjonskorrigerte beløp.

Årgang	Brutto skadeprosent basert på:	
	Nominelle beløp	Infl.korrigert beløp
1991	115.8	92.5
1992	109.7	87.6
1993	106.7	83.8
1994	117.7	91.6
1995	136.5	106.3
1996	173.0	133.3
1997	213.7	162.9
1998	225.6	176.0
1999	198.9	156.1
2000	149.5	117.9
2001	127.4	100.1
2002	109.3	86.7
2003	101.2	81.8
2004	99.0	80.7
2005	94.7	78.4
2006	94.2	78.5
2007	92.1	79.1

Figur F.3. Anslåtte brutto skadeprosenter for hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer. Nominelle og inflasjonskorrigerte beløp.

